

MODIFICACIÓ PUNTUAL NÚM. 4 DEL PLA GENERAL D'ORDENACIÓ URBANA DE ROSES PER ASSIGNAR L'ÚS SOCIO-CULTURAL AL FAR (PARCEL·LA CADASTRAL NÚM. 52730-01). *DOCUMENT PER A L'APROVACIÓ PROVISIONAL*

Ajuntament de Roses

Àrea d'urbanisme

DOCUMENT VI

PL17008OT

Febrer 2020

ÍNDEX

I MEMÒRIA

1. Identificació i agents del document de planejament.
2. Antecedents. (S'inclouen els registres dels informes sol·licitats).
3. Naturalesa, objecte i abast de la modificació.
4. Justificació de la iniciativa, conveniència i oportunitat amb relació als interessos públics i privats concurrents.
5. Situació, àmbit i estructura de la propietat.
6. Usos del sòl i estat de les edificacions.
7. Planejament vigent.
8. Objectius de la modificació.
9. Proposta de la modificació.
10. Formulació i tramitació.
11. Marc legal. (S'inclou la legislació en matèria de costes).
12. Programa de participació ciutadana. (S'inclou la justificació dels informes sectorials).
13. Avaluació ambiental.
14. Justificació de les mesures per una mobilitat sostenible.
15. Memòria social.
16. Informe sostenibilitat econòmica.

II AGENDA I AVALUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA

III NORMATIVA

- Capítol I. Disposicions de caràcter general
- Article 1. Naturalesa i objecte.
- Article 2. Situació i àmbit.
- Article 3. Obligatorietat.
- Article 4. Vigència.
- Article 5. Interpretació.
- Article 6. Determinacions.
- Article 7. Articles que es modifiquen de la normativa del PGOU de Roses

IV SUSPENSÍO DE LLICÈNCIES

V REPORTATGE FOTOGRÀFIC

VI ANNEXES

1. Document de Concessió del Port de Barcelona.
2. Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni.
3. Acord de sol·licitud a Ports de Barcelona d'autorització de modificació del projecte.
4. Fitxes 90 i 91 del «Pla Especial del Catàleg de Patrimoni, Edificis i Béns d'Interès de Roses».
5. Informes sectorial. (Nou annex).

VII PLÀNOLS

Port de Barcelona

AJUNTAMENT DE ROSES

Pl. Catalunya, 12
17480 Roses (Girona)

Tel.: 972 252400

Autoritat Portuària

de Barcelona

Acta d'OTORGAR a l'AJUNTAMENT DE

ROSES (Girona)

Data Registrada 24/07/2015

Data Presentada

11333 10.39
29/07/15

Asunto: 4.2.2. Notificación de los acuerdos adoptados en relación con el otorgamiento de una concesión a favor del AYUNTAMIENTO DE ROSES (Girona) sobre las instalaciones auxiliares del faro de este término municipal.

Assumpte: 4.2.2. Notificació dels acords adoptats en relació amb l'atorgament d'una concessió a favor de l'AJUNTAMENT DE ROSES (Girona) sobre les instal·lacions auxiliars del far d'aquest terme municipal.

El Consejo de Administración de este Puerto, en su sesión celebrada el día 22 de julio del presente año, de conformidad con la propuesta de la Dirección y al amparo del artículo 30.5.n) y s) del Texto Refundido de la Ley de Puertos del Estado y de la Marina Mercante, adoptó los siguientes ACUERDOS:

El Consell d'Administració d'aquest Port, en la seva sessió celebrada el dia 22 de juliol d'enguany, de conformitat amb la proposta de la Direcció i a l'empara de l'article 30.5.n) i s) del Text Refós de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, adoptà els següents ACORDS:

<< Primero.- OTORGAR al Ayuntamiento de Roses una concesión para la ocupación de parte de las instalaciones del faro de esta localidad, para su remodelación y explotación de las instalaciones auxiliares del faro, para destinarlo a usos culturales y de bar, de acuerdo con el pliego de condiciones y con las prescripciones al proyecto que se adjuntan como Anexo 1.

<< Primer.- ATORGAR a l'Ajuntament de Roses una concessió per a l'ocupació de part de les instal·lacions del far d'aquesta localitat, per a la seva remodelació i explotació de les instal·lacions auxiliars del far, per destinar-lo a usos culturals i de bar, d'acord amb el plec de condicions i amb les prescripcions al projecte que s'adjunten com a Annex 1.

Segundo.- ORDENAR al Secretario General de la Autoridad Portuaria de Barcelona que notifique los acuerdos anteriores a los interesados.>>.

Segon.- ORDENAR al secretario general de l'Autoritat Portuària de Barcelona que notifiqui els acords anteriors als interessats.

Esta transcripción se recoge a partir del borrador del acta de la sesión y a reserva de los términos que resulten de su aprobación en la siguiente sesión, haciéndole saber que, en el caso de que se produzca alguna rectificación, esta le sería comunicada.

Aquesta transcripció es recull a partir de l'esborrany de l'acta de la sessió i a reserva dels termes que resultin de la seva aprovació en la següent sessió, fent-li saber que, en el cas que es produeixi alguna rectificació, aquesta li seria comunicada.

Lo que se les comunica, con indicación de que la resolución transcrita tiene carácter de acto administrativo definitivo y agota la vía administrativa, pudiendo interponerse contra

La qual cosa es comunica per al seu coneixement i efectes, podent interposar-se contra l'esmentat acord recurs potestatiu de reposició davant del Consell d'Administració

Port de Barcelona

ella recurso de reposición ante el Consejo de Administración de este Puerto, en el plazo de un mes o recurso contencioso-administrativo ante el Tribunal Superior de Justicia de Cataluña en el plazo de dos meses, en ambos casos contado el plazo a partir del día siguiente de la recepción de esta notificación.

de l'Autoritat Portuària de Barcelona en el termini d'un (1) mes o impugnar-lo davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos (2) mesos, en ambdós casos comptadors des de l'endemà a la recepció d'aquesta notificació.

Fdo./Signat: Román Eguinoa
Secretario del Consejo de Administración
Secretari del Consell d'Administració.

Barcelona, 23-7-2015.

Anexos/Annexes: Núm. 1.

ACEPTACIÓN DEL PLIEGO DE CONDICIONES DE LA CONCESIÓN PARA LA REMODELACIÓN Y EXPLOTACIÓN DE UNA PARTE DEL FARO DE ROSES, SITO EN EL TÉRMINO MUNICIPAL DE ROSES, PARA SU DESTINO PARA USOS CULTURALES Y DE RESTAURACIÓN.

Constituye el objeto del presente pliego la regulación de la concesión de un espacio de dominio público portuario en el faro de Roses. El título se otorga con arreglo a las siguientes condiciones.

Primero.- Objeto de la concesión.

El objeto de esta concesión es la remodelación y explotación de un espacio destinado a usos culturales y de restauración.

Esta concesión se otorga con sujeción a lo dispuesto en el Texto Refundido de la Ley de Puertos del Estado y de la Marina Mercante y a la Orden FOM/938/2008, de 27 de marzo, que aprueba el pliego de condiciones generales para el otorgamiento de concesiones en el dominio público estatal (se adjunta Orden FOM/938/2008 como ANEXO A) y a los requisitos exigidos por Puertos del Estado que se describen literalmente en la cláusula adicional primera de este pliego.

Segundo.- Ámbito espacial de la concesión.

El ámbito espacial de la concesión abarca una superficie de 670,42 m².

El ámbito de la concesión se detalla en el plano que se adjunta como ANEXO B.

Tercero.- Plazo de la concesión.

La presente concesión se otorga por un plazo de 15 años, prorrogable. El cómputo de este plazo se iniciará el día siguiente al de la fecha de notificación al concesionario de la resolución del otorgamiento de la concesión.

De autorizarse dichas prórrogas, la duración máxima del plazo inicial más el conjunto de todas ellas no podrá exceder de los límites que establezca la Ley.

El otorgamiento de cada una de las prórrogas tendrá carácter discrecional, debiendo la Autoridad Portuaria motivar las razones que justifican su otorgamiento y siempre que el concesionario se encuentre al corriente de las obligaciones derivadas de la concesión.

No obstante lo anterior, la concesión podrá extinguirse antes del vencimiento del plazo señalado en el párrafo anterior por alguna de las causas previstas en este pliego.

Cuarto.- Proyecto de las obras o instalaciones.

1.- Las obras se realizarán con arreglo al proyecto básico y ejecutivo de obras "Far de Roses. Adequació per a usos culturals", suscrito en febrero de 2010 por la arquitecta Anna Albó Riera (colegiada nº 26868-2), y aprobado inicialmente por resolución de la Alcaldía del día 7 de enero de 2011, y el "Anteproyecto de ordenación del entorno y accesos al Far de Roses" suscrito en febrero de 2011 por el jefe de proyecto Sr. Jordi Cabot Duxans, así como a las prescripciones que se adjuntan como ANEXO C.

En el ANEXO D se refleja las principales actuaciones a realizar en el edificio principal del faro.

2.- El proyecto citado no contemplan la ocupación de lámina de agua, ni el relleno de terrenos, por lo que se omitirán las referencias de la Orden Ministerial derivadas del balizamiento de la lámina de agua y del relleno de superficie.

Quinto. Plazos de ejecución de las obras.

El concesionario dará comienzo a las obras contempladas en el proyecto aprobado antes del día 1 de enero de 2016, debiendo quedar aquéllas totalmente terminadas antes de dos años desde su inicio.

Las obras no se considerarán finalizadas hasta que no se presente el correspondiente proyecto "as built" en papel y en soporte informático, siguiendo en este último caso el formato que se indique desde la Autoridad Portuaria de Barcelona, y se suscriba la correspondiente acta de reconocimiento final.

Sexto.- Tasas

El concesionario viene obligado a satisfacer a la Autoridad Portuaria de Barcelona una tasa por ocupación, según se indica a continuación:

a) Tasa por ocupación:

El concesionario vendrá obligado a abonar anualmente, por adelantado y por semestres naturales, una tasa por ocupación que, para el año 2014, será de:

Concepto	B. Imponible (Superf. x V.unit.)	T. Grav.	Bonificación	Deuda Tributaria(a)
Terreno	423,12 x 6,48	6,5%	50%	89,11€
Instalaciones	21.094,24	6,5%	50%	685,56€
Depreciación	1.054,71	100%	50%	527,36€
Terreno	247,30 x 6,48	6,5%		104,16€

(a) Al día de la fecha está pendiente de aprobación el valor de los terrenos del faro, el cual se estima que será, según valoración realizada por IBERTASA en fecha 13 de noviembre de 2014, de 6,48 euros/m². En consecuencia, la tasa de ocupación antes indicada no será de aplicación hasta que no se apruebe por Orden Ministerial dicha valoración.

En los valores de las anteriores tasas no están incluidas las cuotas del Impuesto sobre el Valor Añadido, debiendo aplicarse a dichos valores los tipos impositivos vigentes en cada momento.

De acuerdo con lo dispuesto en la legislación vigente, la tasa de ocupación se actualizará a través de la Ley de Presupuestos Generales del Estado u otra que, en su caso, se apruebe a estos efectos, se podrá proceder a la variación de la cuota íntegra de la tasa, en lo que respecta a la ocupación de terrenos y aguas, cuando se justifique por variaciones en los costes o en las condiciones de demanda. Dichos elementos deberán ser evaluados con arreglo a la eficiencia económica y la buena gestión empresarial, no considerándose en ningún caso los costes asociados a la mano de obra, los costes financieros, los gastos generales o de estructura ni el beneficio industrial, cuando sean imputables a decisiones de las propias empresas o

agentes económicos. Las variaciones deberán estar adecuadamente justificadas en una memoria económica específica para este fin.

Esta tasa será abonada por adelantado y semestres naturales.

b) Tasa por actividad:

Por el desarrollo de las actividades que regula este pliego, el concesionario deberá abonar a la Autoridad Portuaria de Barcelona una tasa de actividad, por el ejercicio de actividades comerciales, industriales y de servicios, de acuerdo con lo previsto en los artículos 183-192 del Texto Refundido de la Ley de Puertos del Estado y de la Marina Mercante, en los términos que se establece a continuación:

El importe de esta tasa, que se abonará por semestres naturales vencidos, se obtendrá del mayor de los siguientes conceptos:

- a) El 1% de la cifra de ingresos generados en la concesión.
- b) El importe mínimo establecido por la legislación vigente, el cual, a la fecha de aprobación del presente pliego de condiciones es equivalente a un 20% de la tasa por ocupación de terrenos y de lámina de agua.

A los efectos de la liquidación de la tasa de actividad, el titular de la concesión vendrá obligado a facilitar a la Autoridad Portuaria de Barcelona, dentro de los 30 días siguientes al vencimiento de cada semestre natural, información suficiente a juicio de ésta, con la que justifique los ingresos habidos en tal periodo.

En el valor de las tasas y en la mejora de la tasa de ocupación no están incluidas las cuotas del Impuesto sobre el Valor Añadido, debiendo aplicarse a dichos valores los tipos impositivos vigentes en cada momento.

Independientemente de que el abono de las tasas esté garantizado por la fianza, la Autoridad Portuaria podrá utilizar para su cobro el procedimiento administrativo de apremio.

Séptimo.- Gastos derivados de la concesión.

Sin perjuicio de lo establecido en el Pliego de Condiciones Generales, serán a cargo del concesionario:

1.- Serán a cargo también del concesionario las siguientes actuaciones y suministros:

- Todos los costes que se deriven de la superficie exterior al edificio del faro, excluida de la concesión, incluso los de mantenimiento y conservación. Esta superficie vendrá delimitada en el acta de replanteo que se suscriba.
- Servicio de recogida de basuras.
- La conservación y el mantenimiento de la zona concesionada y del edificio, a excepción de la zona interior del edificio reservado a los servicios técnicos de la Autoridad Portuaria de Barcelona. En consecuencia, se incluye a cargo del concesionario el mantenimiento y conservación de toda la zona exterior del edificio, incluida la linterna, al objeto de mantener la homogeneidad del mismo.

- Los gastos derivados del suministro de agua y la calefacción a las instalaciones reservadas a los servicios técnicos de la Autoridad Portuaria de Barcelona. En el plazo máximo de un mes, a partir de la notificación de la resolución del otorgamiento de la concesión, el concesionario deberá tramitar el cambio de nombre de los contadores con las respectivas compañías suministradoras.
- El pago de cualquier tributo vinculado a la concesión y que la respectiva normativa otorgue al concesionario la condición de sujeto pasivo.
- El coste del Impuesto de Bienes Inmuebles de la superficie titularidad de la Autoridad Portuaria de Barcelona en el municipio.

2.- Todo lo establecido en esta cláusula se considera obligación esencial del titular y su incumplimiento será causa de caducidad de la concesión.

Octavo.- Garantías de construcción y de explotación.

No obstante lo dispuesto en las reglas SEXTA Y VIGESIMOPRIMERA del Pliego de Condiciones Generales de la Orden Ministerial que se adjunta, relativas a la constitución de la fianza de construcción y de explotación, las mismas quedarán sin efecto si el titular de la concesión es el Ajuntament del municipio en el que se ubica el faro, de conformidad con la Ley 30/2007, de 30 de octubre, de Contratos del Sector Público, y con el artículo 173.2 del Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales, por la que se exime la constitución de las garantías de construcción y explotación.

Noveno.- Funcionamiento de la señal marítima.

1.- Al objeto de no interferir en la finalidad propia del faro, el concesionario deberá tener en cuenta las siguientes prescripciones:

- La fachada de la torre y del edificio del faro deberán ser de color blanco.
- Los proyectos de iluminación del exterior del edificio del faro requerirán la previa aprobación por escrito del Director de la Autoridad Portuaria de Barcelona.
- Con el fin de separar los diferentes usos (el cultural y el de restauración del de señalización marítima), el concesionario deberá asegurar en todo momento la no accesibilidad a la zona reservada a los servicios técnicos de la Autoridad Portuaria de Barcelona, incluida la superficie de la torre de iluminación, que serán totalmente independiente del resto de zonas, es decir, sin posibilidad de permeabilidad entre ambos espacios.
- Se deberá prestar especial cuidado a todas las obras realizadas por el concesionario en la torre de iluminación, con mención especial en el proyecto constructivo.

2.- Dado que la principal función de las instalaciones sobre las que se otorga la presente concesión es la ubicación del servicio de señalización marítima, en el caso de que se dicten instrucciones o normas posteriores relativas a su funcionamiento, la presente concesión deberá adecuarse a las mismas.

3.- Todo lo establecido en esta cláusula se considera obligación esencial del titular y su incumplimiento será causa de caducidad de la concesión.

realizada por técnico competente, quién emitirá un informe con el resultado de la inspección, en el que se indique el estado de conservación de la instalación, en especial estructura y fachada, y, en su caso, las medidas de protección que se deban realizar y el plazo de ejecución de las mismas. Una copia del presente informe, junto con un plan de actuaciones, deberá ser remitido a la Autoridad Portuaria de Barcelona.

Todo lo establecido en esta cláusula se considera obligación esencial del titular y su incumplimiento será causa de caducidad de la concesión.

Decimotercero.- Acceso personal Autoridad Portuaria

1.- El titular de la concesión deberá garantizar el acceso franco a cualquier persona y vehículo de la Autoridad Portuaria de Barcelona o terceros autorizados por ésta, debidamente acreditada, hasta la puerta de los servicios de Señales Marítimas.

Si por necesidades del servicio se tuviesen que realizar obras o actuaciones puntuales en la señal marítima (faro), la Autoridad Portuaria de Barcelona se reserva la facultad de ocupar, previo aviso, toda la superficie de la explanada que necesite.

2.- Los empleados Autoridad Portuaria de Barcelona y familiares, hasta un segundo grado de consanguinidad, dispondrán de entrada gratuita a las instalaciones del centro de cultural, al menos una vez al año.

Decimocuarto.- Transmisión de la concesión.

Debido a las características particulares de la instalación objeto de la concesión así como de los usos a los que se autoriza y la exención de garantías, se prohíbe la transmisión a terceros de la concesión, siendo el titular de la concesión el Ayuntamiento Roses.

No obstante lo expuesto, el Ayuntamiento Roses podrá subarrendar o ceder el uso parcial de las instalaciones, como prestación accesoria, mediante el procedimiento legalmente establecido para que se pueda explotar un bar con terraza exterior, por el adjudicatario que acredite capacidad de obrar y solvencia técnica y profesional en el sector del turismo y la restauración. La Autoridad Portuaria deberá validar y autorizar previamente este contrato a suscribir, en el cual se especificará que el titular de la explotación del bar no realizará actuaciones que puedan interferir la señal marítima existente, teniendo en cuenta lo dispuesto en el presente pliego y en las prescripciones al proyecto.

Examinadas las condiciones y prescripciones,
expreso mi conformidad a las mismas

Firma

D.N.I.

Fecha:

Aprovat en la sessió del Consell d'Administració del dia
Aprobado en la sesión del Consejo de Administración del día

22 JUL. 2015

El secretari
El secretario

Port de Barcelona

[Handwritten signature and initials]

Décimo.- Horario.

El horario máximo de apertura al público de la concesión será de las 10:00 horas a las 24:00 horas.

Decimoprimer.- Responsabilidad del concesionario.

La Autoridad Portuaria no será responsable de ningún daño o perjuicio que pueda sufrir cualquier persona o bien que pudiera encontrarse en la concesión, cualquiera que sea la causa originaria del daño, siendo, en su caso, responsabilidad del titular de la concesión los daños y perjuicios que pudieran producirse durante el desarrollo del mismo.

El titular de la concesión deberá tener contratadas, durante la vigencia de la concesión, una póliza de responsabilidad civil y de daños propios, con una cobertura para cada caso de, como mínimo, 1.000.000 euros.

El importe de cobertura de esta póliza será revisado cada cinco años en proporción a la variación experimentada por el índice de Precios al Consumo del Conjunto Nacional, Grupo General, o de cualquier otro índice que en su día lo pudiera sustituir, al mes de octubre. La primera revisión se realizará el día 1 de enero del 2017.

Decimosegundo.- Instalaciones

No se podrán realizar acometidas de líneas aéreas de ningún tipo (eléctricas, de control, telefónicas, etc.). Las nuevas líneas hasta el faro se realizarán por canalización subterránea y siempre previa autorización de la Autoridad Portuaria.

Las acometidas de agua, así como el consumo, serán a cargo del concesionario, el cual deberá facilitar una entrada a las dependencias de los servicios técnicos de la Autoridad Portuaria de Barcelona. Para ello el concesionario deberá cambiar la titularidad de la acometida existente.

En caso de instalación de un sistema de climatización en los edificios de la concesión, se realizará la extensión del mismo a las dependencias de Señales Marítimas, con cargo al titular de la concesión.

El faro constará de suministros eléctricos independientes. La Autoridad Portuaria mantendrá la actual acometida para suministrar electricidad únicamente a la zona del interior del edificio que tiene reservada, siendo el consumo a su cargo. Por el contrario, el concesionario deberá solicitar una nueva acometida eléctrica para el suministro eléctrico de la zona concesionada y de la zona exterior, siendo a cargo del concesionario tanto el coste de la nueva acometida como del consumo derivado de la misma.

Cualquier tipo de explotación que requiera consumo de energía se realizará mediante una línea independiente de la línea del consumo eléctrico del faro desde el contador. Para ello, el concesionario deberá solicitar una nueva acometida para el suministro eléctrico de la zona concesionada y de la zona exterior. El suministro de dicha nueva acometida será a su cargo.

Con una periodicidad quinquenal, el concesionario deberá realizar una Inspección Técnica de todas las instalaciones objeto de la concesión. Esta inspección deberá ser

ANEXO A- ORDEN FOM/938/2008, DE 27 DE MARZO, QUE APRUEBA EL PLIEGO DE CONDICIONES GENERALES PARA EL OTORGAMIENTO DE CONCESIONES EN EL DOMINIO PÚBLICO ESTATAL (BOE nº 83 de fecha 5 de abril de 2008).

La Ley 48/2003, de 26 de noviembre, de régimen económico y de prestación de servicios de los puertos de interés general dispone en su artículo 106.1 que la ocupación del dominio público portuario, con obras o instalaciones no desmontables o usos por un plazo superior a tres años, estará sujeta a previa concesión otorgada por la Autoridad Portuaria.

De conformidad con el apartado segundo de este mismo precepto y lo determinado en el artículo 40.5.f) de la Ley 27/1992, de 24 de noviembre, de Puertos del Estado y de la Marina Mercante, el otorgamiento de las concesiones se realizará de acuerdo con los criterios y el pliego de condiciones generales que apruebe el Ministerio de Fomento.

Por su parte, el artículo 91.2 de la Ley 33/2003, de 3 de noviembre, del Patrimonio de las Administraciones Públicas, establece que en defecto de condiciones generales para el otorgamiento de concesiones sobre bienes y derechos del Patrimonio del Estado, aprobadas por el Ministro de Economía y Hacienda, las concesiones se ajustarán a las condiciones que se establezcan por el Ministro titular del departamento al que se encuentren afectados los bienes o del que dependan los organismos públicos que sean sus titulares o que los tengan adscritos.

De acuerdo con lo anterior, esta orden tiene por objeto la aprobación del pliego de condiciones generales para el otorgamiento de concesiones en el dominio público portuario estatal, adaptado a los preceptos de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, y a las actuales necesidades del sistema portuario de interés general.

En su virtud, al amparo de los artículos mencionados, a propuesta de Puertos del Estado y previo informe del Ministerio de Economía y Hacienda, dispongo:

Primero. Objeto.-Se aprueba el pliego de condiciones generales para el otorgamiento de concesiones en el dominio público portuario estatal, que se inserta a continuación.

Segundo. Cláusula derogatoria.-Queda derogada la Orden del Ministro de Obras Públicas, Transporte y Medio Ambiente de 2 agosto de 1995, que aprueba el pliego de condiciones generales para el otorgamiento de concesiones demaniales en la zona de servicio de los puertos de interés general.

Tercero. Entrada en vigor.-Esta orden entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 27 de marzo de 2008.-La Ministra de Fomento, Magdalena Álvarez Arza.

PLIEGO DE CONDICIONES GENERALES PARA EL OTORGAMIENTO DE CONCESIONES EN EL DOMINIO PÚBLICO PORTUARIO ESTATAL

TÍTULO I Disposiciones generales

Regla 1. Régimen jurídico.

Las concesiones demaniales en la zona de servicio de los puertos de interés general se regirán por la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, de régimen económico y prestación de servicios de los puertos de interés general; la Ley 27/1992, de 24 de noviembre, de Puertos del Estado y de la Marina Mercante, el presente pliego de condiciones generales y demás disposiciones de aplicación.

La utilización del dominio público portuario concedido se sujetará a lo establecido en dichas leyes, en el Reglamento de explotación y policía y en las correspondientes ordenanzas portuarias. En lo no previsto en las anteriores disposiciones serán de aplicación la legislación de costas.

A falta de normas especiales o en caso de insuficiencia de éstas, las concesiones sobre bienes del dominio público portuario se regirán por las disposiciones de la Ley 33/2003, de 3 de noviembre, del Patrimonio de las Administraciones Públicas.

El otorgamiento de las concesiones demaniales portuarias no implica cesión de la titularidad del dominio público que corresponde al Estado, ni de las facultades anejas a la misma y se entienden otorgadas salvo los derechos preexistentes y sin perjuicio de tercero.

Regla 2. Objeto de la concesión.

El objeto de la concesión demanial portuaria se definirá con la mayor claridad y amplitud que sea posible, precisando los usos y actividades permitidos por el título concesional.

Regla 3. Ámbito espacial de la concesión.

La concesión especificará la superficie otorgada en función de los siguientes conceptos: terrenos, espacios de agua, determinando, cuando corresponda, los que sean para relleno, ocupación de vuelo, subsuelo, así como, en su caso, obras e instalaciones y, si procede, las fases de entrega.

Regla 4. Plazo de la concesión.

Las concesiones demaniales portuarias se otorgan por el plazo que se determine en el propio título de ocupación.

El cómputo de este plazo se iniciará el día siguiente al de la fecha de notificación al concesionario de la resolución de otorgamiento de la concesión, si bien en los supuestos previstos en el artículo 106.3 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, el término inicial del plazo de vigencia de la concesión coincidirá con la fecha de extinción de la concesión precedente o con la fecha de finalización de las obras por la Autoridad Portuaria, según los casos.

Si la Autoridad Portuaria estimase conveniente prever la posibilidad de prórroga de la concesión habrá de señalarse, expresamente, esta condición en el título, así como el número de prórrogas y la duración máxima del conjunto de ellas, sin que el plazo de las prórrogas pueda exceder de la mitad del plazo inicial de la concesión.

El otorgamiento de cada una de las prórrogas tendrá carácter discrecional, debiendo la Autoridad Portuaria motivar las razones que justifican su otorgamiento y siempre que el concesionario se encuentre al corriente del cumplimiento de las obligaciones derivadas de la concesión.

Regla 5. Concurrencia de otros títulos.

El otorgamiento de la concesión no exime a su titular de la obtención y mantenimiento en vigor de las licencias, permisos y autorizaciones legalmente procedentes, ni del pago de los tributos que le sean de aplicación, incluyendo el Impuesto sobre bienes inmuebles que le corresponda.

Asimismo, el concesionario vendrá obligado a cumplir las disposiciones vigentes que afecten al dominio público concedido y a las obras y actividades que en el mismo se desarrollen, especialmente, las correspondientes a licencias y prescripciones urbanísticas, así como las relativas a las zonas e instalaciones de interés para la defensa nacional, sin que las obras que se ejecuten puedan ser obstáculo al ejercicio de las competencias que en materia de seguridad, vigilancia, lucha contra la contaminación u otras correspondan a la Administración.

De igual modo, el titular de la concesión estará sujeto a la obligación de formalizar las declaraciones conducentes a la incorporación en el catastro inmobiliario de los inmuebles objeto de concesión y sus alteraciones de acuerdo con lo previsto en el Real Decreto Legislativo 1/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del catastro inmobiliario.

Regla 6. Constitución de la garantía definitiva o de construcción.

En el caso de que la concesión no comprenda la ejecución de obras e instalaciones no será necesaria la constitución de la garantía de construcción y se devolverá la garantía provisional en el plazo del mes siguiente a la constitución de la garantía de explotación prevista en la regla 21.

Para los supuestos de ejecución de obras previstas en la concesión, dentro del plazo de 30 días contados desde el siguiente a la notificación de la resolución de otorgamiento de la concesión, el concesionario deberá consignar, a disposición del Presidente de la Autoridad Portuaria, la garantía de construcción, equivalente al 5% del presupuesto total de las obras e instalaciones adscritas a la concesión incluidas en el proyecto, en efectivo, valores, aval bancario o seguro de caución, de conformidad con el artículo 120 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, pudiendo la Autoridad Portuaria exigir en su formalización otros requisitos que estime convenientes.

La garantía de construcción responderá, no sólo de la ejecución de las obras, sino también del resto de las obligaciones derivadas de esta concesión.

Si el concesionario no constituye la garantía definitiva en el plazo establecido para este fin, se entenderá que renuncia a la concesión, con pérdida de la garantía provisional.

Si el interesado desistiera injustificadamente, a juicio de la Autoridad Portuaria, de la petición o renunciara al título, perderá la garantía constituida.

Si el concesionario no desea retirar la garantía provisional puede completar ésta hasta la cantidad que sea exigible.

Si la Autoridad Portuaria ejecutase, parcial o totalmente, la garantía de construcción, el concesionario queda obligado a completarla o reponerla en el plazo de un mes contado a partir de la notificación de la disminución de su importe. El incumplimiento de esta obligación será causa de caducidad de la concesión.

TÍTULO II Régimen de las obras

Regla 7. Proyectos.

Las obras se realizarán con arreglo al proyecto, según el cual ha sido otorgada la concesión que, si tuviese el carácter de básico, deberá ser completado por el proyecto de construcción. Los proyectos han de ser suscritos por profesional legalmente habilitado y visados por el colegio profesional correspondiente con indicación de fecha y número.

A estos efectos, se entenderá por proyecto básico el proyecto que, a juicio de los servicios técnicos de la Autoridad Portuaria, no definiera suficientemente las obras con el detalle necesario para su ejecución. En este supuesto, el concesionario deberá presentar el proyecto de construcción con antelación suficiente respecto del inicio de ejecución de las obras y, en todo caso, dentro del plazo que determine la Autoridad Portuaria.

Este proyecto de construcción deberá ser aprobado por la Autoridad Portuaria. A este fin, los servicios técnicos competentes de la Autoridad Portuaria deberán comprobar que es completo, que no altera el proyecto básico y que resulta suficiente para la ejecución de las obras. Si dichos servicios estimaran que el proyecto es incompleto, el concesionario deberá completarlo debidamente.

En el caso de ocupación de espacios de agua el proyecto incluirá, cuando proceda, el balizamiento que corresponda.

En el caso de que el proyecto de construcción altere el proyecto básico, la Autoridad Portuaria podrá adoptar alguna de las siguientes decisiones: a) Obligar a que el concesionario adapte el proyecto de construcción al básico en el plazo fijado al efecto; b) Modificar la concesión de acuerdo con el procedimiento legal que corresponda, salvo que afecte al principio de concurrencia en el otorgamiento de la concesión.

Si el concesionario no adapta el proyecto de construcción al proyecto básico en el plazo señalado, la Autoridad Portuaria procederá a incoar expediente de caducidad de la concesión.

Regla 8. Ejecución de las obras previstas en los proyectos.

La ejecución de las obras deberá ajustarse al proyecto de construcción y se llevará a cabo bajo el exclusivo riesgo y responsabilidad del concesionario, que deberá designar, antes de la iniciación de las obras, como director de las mismas a un técnico competente, condición que se acreditará ante la Autoridad Portuaria, mediante el

correspondiente certificado del colegio profesional respectivo sobre el registro del nombramiento de director de las obras.

El concesionario deberá cumplir las obligaciones de coordinación de actividades empresariales en calidad de titular del centro de trabajo de acuerdo con lo dispuesto en la Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales.

Regla 9. Plazos de ejecución de las obras.

La ejecución de las obras se iniciará y finalizará en los plazos que se indiquen en el título concesional. El término inicial de dichos plazos se computará desde el día siguiente a la fecha de inicio de la concesión según lo previsto en la regla 4.

En el caso de que la concesión incluya obras de relleno de espacios de agua, el título concesional especificará el plazo en que estas obras hayan de quedar finalizadas a contar desde el día siguiente al de inicio del plazo de la concesión.

Regla 10. Replanteo y entrega.

Para que las obras puedan comenzarse dentro del plazo fijado al efecto, el concesionario solicitará por escrito de la Autoridad Portuaria con la suficiente antelación el replanteo, que se practicará por los servicios técnicos de la Autoridad Portuaria competentes, en presencia del interesado, que podrá acudir asistido por técnico designado al efecto, levantándose acta y plano, en los que se consignará la superficie total otorgada por la concesión, correspondiendo al Director de la Autoridad Portuaria su aprobación, si procede. Asimismo, deberá concretarse, en su caso, la superficie correspondiente a los espacios de agua a rellenar.

El dominio público objeto de concesión se entregará en las condiciones existentes a la fecha de otorgamiento.

Regla 11. Incumplimiento de los plazos de inicio y de terminación de las obras.

Si, transcurrido el plazo señalado de conformidad con la Regla 9 para el comienzo de las obras, éstas no se hubiesen iniciado, la Autoridad Portuaria incoará expediente de caducidad de la concesión, salvo que, a solicitud del concesionario, la Autoridad Portuaria aprecie la concurrencia de causa que justifique el otorgamiento de prórroga del plazo.

En los supuestos en los que el concesionario acredite que no puede iniciar las obras en el plazo establecido ante la imposibilidad de obtener las licencias, permisos u autorizaciones necesarias, por causas no imputables al mismo, éste podrá renunciar a la concesión, en cuyo caso se le devolverá la garantía de construcción. En el caso de que no renuncie a la concesión, la Autoridad Portuaria incoará el expediente de caducidad la misma.

Si el concesionario incumpliera el plazo de terminación de las obras, fijado con arreglo a la Regla 9, la Autoridad Portuaria iniciará el expediente de caducidad de la concesión, salvo que, a petición del concesionario, la Autoridad Portuaria aprecie la concurrencia de causa que justifique el otorgamiento de prórroga del plazo.

En todo caso, la declaración de caducidad de la concesión implicará la pérdida de la garantía de construcción.

Regla 12. Inspección de las obras.

La Autoridad Portuaria podrá inspeccionar, en todo momento, la ejecución de las obras, para comprobar si las mismas se ajustan al proyecto. Si se apreciara la existencia de defectos en las obras, se comunicará al titular de la concesión tal circunstancia y la Autoridad Portuaria podrá acordar la paralización de las obras hasta que se subsanen los defectos observados. Si como consecuencia de la inspección de las obras se constatase la existencia de desviaciones en dichas obras en relación con el proyecto, se aplicará lo dispuesto en la regla 14.

Regla 13. Terminación de las obras.

Terminadas las obras, el concesionario solicitará por escrito de la Autoridad Portuaria el reconocimiento de las mismas, que se practicará por los servicios técnicos competentes de la Autoridad Portuaria con asistencia del concesionario, quien podrá acudir acompañado por técnico designado al efecto, levantándose plano y acta de reconocimiento final, que serán elevados al Director de la Autoridad Portuaria para su aprobación, si procede.

En el caso de ejecución de obras de relleno, cuyo plazo de terminación expire con anterioridad al de las restantes obras de la concesión, el concesionario solicitará por escrito a la Autoridad Portuaria el reconocimiento de la finalización de dichas obras de relleno, levantándose acta y plano de las mismas, en tanto sean conformes con el título otorgado y el proyecto aprobado.

En el acta de reconocimiento final se recogerán las superficies que correspondan a cada clase de bien ocupado, desglosando, en su caso, la superficie de los rellenos realizados, así como la superficie de terreno consolidado y mejorado, a los efectos de aplicar las tasas y bonificaciones correspondientes.

En el caso de que se haya previsto la realización de obras por fases, a la terminación de cada una de ellas se levantará acta de reconocimiento final correspondiente a las obras de la fase ejecutada. Estas actas se sujetarán al régimen previsto en los párrafos anteriores.

Regla 14. Régimen de las obras no ajustadas a proyecto.

En el caso de que las obras construidas difieran de las obras definidas en el proyecto, y tales diferencias pudieran implicar una modificación de la concesión otorgada, se deberá elevar el plano y el acta de reconocimiento final a la consideración del Consejo de Administración de la Autoridad Portuaria, quien podrá adoptar alguna de las siguientes decisiones: a) ordenar al concesionario que adapte las obras al proyecto aprobado en el plazo fijado al efecto; b) modificar la concesión por el procedimiento legal que corresponda, siempre que no se altere el principio de concurrencia en el otorgamiento de la concesión.

En el caso de que el concesionario no adaptase las obras al proyecto aprobado en el plazo señalado, la Autoridad Portuaria incoará expediente de caducidad de la concesión.

Regla 15. Devolución de la garantía de construcción.

La garantía de construcción se devolverá al concesionario, a instancia de éste, una vez transcurrido un mes, según lo previsto en el artículo 118.4 de la Ley 48/2003, de

26 de noviembre, desde que haya sido aprobada el acta de reconocimiento final de las obras y siempre que se haya constituido la garantía de explotación a la que se hace referencia en la regla 21.

Regla 16. Conservación.

El concesionario queda obligado a conservar las obras y dominio público concedido en perfecto estado de uso, limpieza, higiene y ornato, realizando a su cargo, las reparaciones ordinarias y extraordinarias que sean precisas.

La Autoridad Portuaria podrá inspeccionar, en todo momento, el estado de conservación de las obras y dominio público concedido, así como ordenar las obras de mantenimiento y/o reparación que deban realizarse, quedando obligado el concesionario a ejecutarlas a su cargo en el plazo que se le señale.

Si el concesionario no realizara dichas obras en el plazo establecido, la Autoridad Portuaria incoará el expediente sancionador correspondiente, sin perjuicio de iniciar el expediente de caducidad del título.

Asimismo, la Autoridad Portuaria podrá proceder, previo apercibimiento, a la ejecución subsidiaria de las obras a cargo del concesionario, de conformidad con los artículos 95 y 98 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

La destrucción de todas o de la mayor parte de las obras autorizadas por la concesión, debida a caso fortuito o fuerza mayor, dará derecho al concesionario a optar entre la extinción de la concesión sin indemnización alguna, o la reconstrucción de las obras a su cargo en la forma y plazo que le señale la Autoridad Portuaria, sin que, en este último supuesto, se altere el plazo concesional inicialmente señalado.

Si la destrucción ocurriese por dolo o culpa del concesionario o personas que de él dependan, la Autoridad Portuaria incoará el expediente sancionador correspondiente, así como iniciará los trámites para declarar la caducidad del título.

Regla 17. Modificación de las obras durante la vigencia de la concesión.

Durante la vigencia de la concesión el titular de ésta no podrá realizar ninguna modificación o ampliación de las obras sin la previa autorización de la Autoridad Portuaria de conformidad con lo dispuesto en el artículo 113 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre. El incumplimiento de esta condición será causa de caducidad de la concesión.

TÍTULO III Régimen económico de la concesión

Regla 18. Tasas.

De conformidad con lo dispuesto en la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, el título concesional reflejará la cuantía de las tasas de ocupación privativa del dominio público portuario y por aprovechamiento especial del dominio público en el ejercicio de actividades comerciales, industriales y de servicios, incluyendo las bonificaciones que resulten de aplicación. Asimismo, en el título concesional se indicará la periodicidad con la que han de liquidarse las citadas tasas portuarias, especificando en qué casos

serán exigibles por adelantado, sin que se pueda establecer un plazo de liquidación superior a un año.

En la cuota a ingresar de la tasa no están incluidos los impuestos indirectos a los que esté sujeta la concesión.

Las cuantías de las tasas portuarias se actualizarán de conformidad con lo dispuesto en la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, y demás normas de aplicación.

Regla 19. Gastos derivados del otorgamiento de la concesión.

Los gastos originados por los anuncios de la información pública y de la resolución de otorgamiento de la concesión serán por cuenta del concesionario.

TÍTULO IV Condiciones de explotación

Regla 20. Determinación del objeto de la concesión.

La concesión se destinará exclusivamente al objeto definido en el título de otorgamiento, sin que pueda utilizarse el dominio público concedido, ni las obras en él ejecutadas, para usos distintos de los expresados en la concesión.

El título concesional incorporará además de las condiciones relativas a la ocupación del dominio público, las referidas a la actividad o a la prestación del servicio de acuerdo con lo previsto en el artículo 106.4 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

El desarrollo de actividades que no figuren en el objeto del título concesional será causa de caducidad de la concesión.

Regla 21. Garantía de explotación.

En el plazo de un mes a contar desde el día siguiente al de la notificación de la aprobación del reconocimiento final de las obras o, en su caso, de las fases que correspondan, el concesionario deberá consignar una garantía de explotación que no podrá ser inferior a la mitad del importe anual de las tasas que ha de abonar el concesionario ni superior al importe anual de las mismas. El título concesional habrá de expresar la cantidad a la que asciende la garantía de explotación, que se consignará en efectivo, valores, aval bancario o seguro de caución, a disposición del Presidente de la Autoridad Portuaria en los términos establecidos por el artículo 120.1 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

En el caso de que la concesión no comprenda la ejecución de obras, la garantía de explotación se constituirá en el plazo de un mes a contar desde el día siguiente al de notificación del otorgamiento de la concesión en los mismos términos establecidos en el párrafo precedente.

Esta garantía de explotación responderá de todas las obligaciones derivadas de la concesión, de las sanciones que por incumplimiento de las condiciones de la misma se puedan imponer al titular de la concesión y de los daños y perjuicios que tales incumplimientos puedan ocasionar.

Si la Autoridad Portuaria ejecutase, parcial o totalmente, la garantía de explotación, el concesionario queda obligado a completarla o reponerla en el plazo de un mes

contado a partir de la notificación de la disminución de su importe. El incumplimiento de esta obligación será causa de caducidad de la concesión.

La garantía de explotación se actualizará cada cinco años en función del importe de las tasas en la fecha de actualización.

Regla 22. Gestión de la concesión.

El concesionario gestionará la concesión a su riesgo y ventura. En ningún caso, la Autoridad Portuaria será responsable de las obligaciones contraídas por el concesionario ni de los daños o perjuicios causados por éste a terceros.

Todo el personal necesario para la explotación de la concesión será por cuenta y a cargo del concesionario. También serán a su cargo los gastos de suministro de electricidad, agua, teléfono, recogida de basuras, otros servicios necesarios para el desarrollo de la actividad y todos los gastos que ésta ocasione. Igualmente, será a cuenta del concesionario la contratación de aquellos suministros, las acometidas y el pago de los tributos correspondientes.

Regla 23. Inactividad del concesionario.

La falta de utilización, durante un período de 12 meses, de las obras y bienes de dominio público concedidos, será motivo de caducidad de la concesión, a no ser que obedezca a justa causa.

Corresponde a la Autoridad Portuaria valorar las causas alegadas por el concesionario para justificar la falta de uso de la concesión. A tal efecto, el concesionario queda obligado, antes de que transcurran los doce meses, a poner en conocimiento de la Autoridad Portuaria las circunstancias que motiven la falta de utilización de bienes concedidos y obras autorizadas. Si el concesionario no justifica, adecuadamente, a juicio de la Autoridad Portuaria, la falta de utilización de las obras y bienes de dominio público concedidos, ésta incoará expediente de caducidad de la concesión.

Regla 24. Medidas preventivas y de seguridad.

El concesionario deberá cumplir las obligaciones de coordinación de actividades empresariales en calidad de titular del centro de trabajo de acuerdo con lo dispuesto en la Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales.

De acuerdo con lo previsto en la legislación vigente sobre prevención y control de emergencias, el concesionario deberá facilitar a la Autoridad Portuaria un informe de seguridad que será tenido en cuenta por dicho organismo portuario para la elaboración del plan de emergencia interior del puerto, así como cumplir con el resto de las obligaciones que le corresponda en esta materia.

Asimismo, el concesionario adoptará las medidas exigidas por la normativa aplicable sobre protección de instalaciones portuarias.

Regla 25. Medidas medioambientales.

El título concesional fijará las condiciones de protección del medio ambiente que, en su caso, procedan, incluyendo las necesarias medidas correctoras y, en caso de que fuera preceptiva, las condiciones o prescripciones establecidas en la correspondiente resolución del Ministerio de Medio Ambiente.

Los vertidos de las aguas residuales y de las procedentes de lavado de depósitos o de escorrentía superficial deberán cumplir con las normas vigentes en materia de vertidos. Cuando las instalaciones no satisfagan las normas aplicables, el concesionario estará obligado a adoptar, en los plazos que se le señalen por la autoridad competente, las medidas correctoras necesarias para que se cumplan dichas normas.

De conformidad con el Real Decreto 9/2005, de 14 de enero, por el que se establece la relación de actividades potencialmente contaminantes del suelo y los criterios y estándares para la declaración de suelos contaminados, el titular de la concesión, si la actividad que se realiza en la misma es potencialmente contaminante, deberá cumplir con las obligaciones que le imponga dicho real decreto y demás normas aplicables. A estos efectos, el titular de la concesión elaborará, con carácter previo a la extinción de la misma, un informe de situación del suelo que permita evaluar el grado de contaminación del mismo y lo pondrá a disposición de la Autoridad Portuaria.

Regla 26. Seguros.

El concesionario suscribirá los seguros que sean obligatorios para el ejercicio de su actividad. En su caso, deberá suscribir un seguro o presentar un aval u otra garantía financiera equivalente que cubra los daños derivados del ejercicio de su actividad que puedan afectar a las obras o instalaciones objeto de la concesión.

Regla 27. Actividad mínima o tráfico mínimo.

Con el fin de garantizar una explotación razonable del dominio público otorgado, el título concesional incorporará una cláusula de actividad mínima o de tráfico mínimo de obligado cumplimiento para el concesionario a partir de la fecha de reconocimiento de las obras en el caso de que la concesión comprenda la ejecución de obras o, en otro caso, desde la fecha de inicio de la concesión.

Si el concesionario incumpliera la cláusula de tráfico mínimo deberá abonar a la Autoridad Portuaria, con carácter de penalización, la cantidad que el título establezca aplicada a la diferencia entre el tráfico mínimo y el tráfico real.

Cuando la actividad de la concesión no fuese cuantificable en términos de tráfico, el concesionario quedará obligado a realizar un volumen mínimo de facturación, que se hará constar en el título concesional, a partir de la fecha de reconocimiento de las obras en el caso de que la concesión comprenda la ejecución de obras o, en otro caso, desde la fecha de inicio de la concesión.

Si el concesionario incumpliera la obligación relativa al volumen mínimo de facturación, deberá abonar a la Autoridad Portuaria, con carácter de penalización, la cantidad que el título concesional establezca, aplicada a la diferencia entre la facturación mínima establecida y la realmente realizada.

El título concesional regulará las condiciones en que el incumplimiento de la cláusula de actividad mínima o tráfico mínimo, según corresponda, determinará la caducidad de la concesión.

Regla 28. Balizamiento.

En el caso de ocupación de espacios de agua, será a cuenta del concesionario la instalación y mantenimiento del balizamiento de las obras e instalaciones concesionadas de conformidad con el artículo 91 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

El concesionario estará obligado a comunicar las incidencias que se produzcan en el servicio de señalización marítima al Instituto Hidrográfico de la Marina u órgano competente, a los efectos de su difusión cuando proceda, a través de los avisos a navegantes. Asimismo, se deberá comunicar a Puertos del Estado.

TÍTULO V Transmisión, cesión y gravamen de la concesión

Regla 29. Transmisión.

En caso de fallecimiento del concesionario, sus causahabientes, a título de herencia o legado, podrán subrogarse, sin perjuicio de lo dispuesto en la Ley 58/2003, de 17 de diciembre, General Tributaria, en los derechos y obligaciones de aquél en el plazo de un año. Transcurrido dicho plazo sin manifestación expresa a la Autoridad Portuaria concedente se entenderá que renuncian a la concesión.

Si fuesen varios los herederos, la Autoridad Portuaria podrá exigirles que designen un representante a todos los efectos.

De conformidad con el artículo 117 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, el concesionario, podrá transmitir por actos ínter vivos la concesión otorgada, previa autorización expresa de la Autoridad Portuaria, si se cumplen las condiciones establecidas en el apartado 3 de dicho artículo. A estos efectos, quien se subroga en su posición asumirá todos los derechos y obligaciones que se deriven de la concesión, sin perjuicio de lo dispuesto en la Ley 58/2003, de 17 de diciembre. La Autoridad Portuaria podrá ejercer los derechos de tanteo y retracto en el plazo de tres meses. Dicho plazo se computará, en el supuesto del tanteo, desde que la notificación por el concesionario de las condiciones en que va a proceder a transmitir la concesión, entre las que necesariamente habrán de reflejarse las relativas al precio y formas de pago. Y, en el caso del retracto, desde que tenga conocimiento expreso la Autoridad Portuaria.

La enajenación de las acciones, participaciones o cuotas de una sociedad, comunidad de bienes u otros entes sin personalidad jurídica que tengan como actividad principal la explotación de la concesión, exigirá la autorización de la Autoridad Portuaria siempre que pueda suponer que el adquirente obtenga una posición que le permita influir de manera efectiva en la gestión o control de dicha sociedad o comunidad.

En el supuesto de que la concesión tenga por objeto la prestación de un servicio portuario básico o el desarrollo de una actividad o servicio comercial directamente relacionado con la actividad portuaria, la transmisión no podrá ser autorizada cuando el adquirente sea titular de una concesión con el mismo objeto o tenga una participación directa o indirecta que le permita influir de manera efectiva en una sociedad o comunidad titular de una concesión cuyo objeto sea el mismo, siempre que ostente una posición dominante en la actividad objeto de la concesión dentro del puerto o cuando como consecuencia de la adquisición pueda adquirirla.

Para la determinación de las situaciones de influencia efectiva en la gestión o control de una entidad y de tenencia de posición dominante en el puerto se estará a lo dispuesto en el artículo 77.1 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

Si la sociedad titular de una concesión cambia de denominación social estará obligada a notificarlo a la Autoridad Portuaria.

Cuando la persona jurídica titular de una concesión se fusione con otra o se escinda se considerará que se ha producido un cambio de titularidad, siendo necesaria la previa autorización expresa de la Autoridad Portuaria.

Si el adjudicatario de una concesión mediante remate judicial o administrativo, o los herederos de un concesionario, no cumplieren los requisitos establecidos en el artículo 117 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, los nuevos titulares de la concesión deberán transferirla, en el plazo de 12 meses, a un nuevo concesionario que, a estos efectos, no presente limitación alguna.

Asimismo, en caso de adjudicación de la concesión mediante remate judicial o administrativo, la Autoridad Portuaria podrá ejercer el derecho de retracto en el plazo de tres meses, a contar desde el momento en que la Autoridad Portuaria tenga conocimiento de dicha adjudicación.

Regla 30. Cesión de la concesión.

El título concesional podrá establecer las condiciones en las que el concesionario pueda ceder a un tercero el uso, total o parcial, de la misma, previa autorización de la Autoridad Portuaria. En todo caso, para que la Autoridad Portuaria autorice la cesión del uso de la concesión se deberán cumplir al menos las siguientes condiciones:

- a) Que el cesionario reúna los requisitos exigidos para el ejercicio de la actividad o prestación del servicio objeto de cesión.
- b) Que se de conocimiento por escrito a la Autoridad Portuaria del contrato de cesión con anterioridad a su celebración.
- c) Que el concesionario-cedente se encuentre al corriente en el cumplimiento de todas las obligaciones derivadas de la concesión.
- d) Que no se originen situaciones de dominio del mercado susceptibles de afectar a la libre competencia dentro del puerto, en la prestación de los servicios portuarios básicos o en las actividades y servicios comerciales directamente relacionados con la actividad portuaria en los términos que establece el artículo 117.4 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

En ningún caso serán autorizadas cesiones del cesionario a favor de terceros.

Para que la Autoridad Portuaria autorice la cesión del uso total de la concesión deberá haber transcurrido, al menos, el plazo de un año desde su fecha de otorgamiento. En el caso de cesión del uso total el cesionario quedará subrogado en todos los derechos y obligaciones que correspondan al cedente.

Regla 31. Aspectos registrales.

La constitución de hipotecas y otros derechos de garantía sobre las concesiones deberá ser autorizada previamente por la Autoridad Portuaria, cumpliendo con lo dispuesto en la legislación hipotecaria.

No se inscribirá en el registro de la propiedad la transmisión de las concesiones, o la constitución de derechos reales sobre las mismas, sin que se acompañe certificación de la Autoridad Portuaria acreditativa del cumplimiento de los requisitos exigidos en el artículo 117 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, y de las cláusulas de la concesión.

TÍTULO VI Modificación de la concesión

Regla 32. Régimen de la modificación.

La Autoridad Portuaria podrá autorizar, a solicitud del titular, modificaciones de las condiciones de la concesión debiendo someterse a la aceptación del concesionario. Cuando la modificación sea sustancial, la solicitud deberá tramitarse de acuerdo con lo establecido en los apartados 2 y siguientes del artículo 110 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre. Tendrán carácter de modificación sustancial las definidas en el apartado 2 del artículo 113 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

Si la modificación no es sustancial, requerirá únicamente informe previo del Director de la Autoridad Portuaria, que será elevado por el Presidente al Consejo de Administración para la resolución que proceda.

Será admisible la unificación de dos o más concesiones a petición de su titular previa autorización de la Autoridad Portuaria, siempre que se cumplan las siguientes condiciones:

- a) Las concesiones han de ser contiguas o estar unidas por una instalación común.
- b) Las concesiones deben formar una unidad de explotación. A estos efectos, se entenderá que existe unidad de explotación cuando las concesiones desarrollen la misma actividad y dispongan de elementos comunes necesarios para su correcta explotación. Asimismo, habrá unidad de explotación cuando, desarrollando la misma actividad, la explotación conjunta de las concesiones suponga una mejora respecto a la explotación independiente de cada una de ellas.
- c) Las demás condiciones que fije la Autoridad Portuaria.

En estos supuestos de unificación, el plazo que reste será el resultante de la media aritmética de los plazos pendientes de cada una de las concesiones ponderada, a juicio de la Autoridad Portuaria, o por superficie o por volumen de inversión pendiente de amortización con la actualización correspondiente.

Regla 33. División de la concesión.

La concesión podrá dividirse a petición del titular previa autorización de la Autoridad Portuaria en los términos establecidos por el artículo 115 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

TÍTULO VII Extinción de la concesión

Regla 34. Causas y efectos de la extinción.

De conformidad con lo dispuesto en el artículo 121 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre, la concesión se extinguirá por:

- a) Vencimiento del plazo de otorgamiento.
- b) Revisión de oficio en los supuestos establecidos en la Ley 30/1992, de 26 de noviembre.
- c) Renuncia del titular, que sólo podrá ser aceptada por la Autoridad Portuaria cuando no cause perjuicio a ésta o a terceros.
- d) Mutuo acuerdo entre la Autoridad Portuaria y el titular de la concesión.
- e) Disolución o extinción de la sociedad titular de la concesión, salvo en los supuestos de fusión o escisión.
- f) Revocación.
- g) Caducidad
- h) Rescate.
- i) Extinción de la autorización o de la licencia de la que el título demanial sea soporte.

En todos los casos de extinción de una concesión, la Autoridad Portuaria decidirá sobre el mantenimiento de las obras e instalaciones no desmontables, que revertirán gratuitamente y libre de cargas a la Autoridad Portuaria, o decidirá su levantamiento y retirada del dominio público por el concesionario y a sus expensas.

Si la Autoridad Portuaria no se pronuncia expresamente, se entenderá que opta por su mantenimiento, sin perjuicio de que, previamente a la fecha de extinción, pueda decidir su levantamiento y retirada.

En el caso de que la Autoridad Portuaria haya optado por el levantamiento de las obras e instalaciones, el titular retirará las mismas en el plazo fijado en el título concesional, pudiendo la Autoridad Portuaria ejecutar subsidiariamente los trabajos que no haya efectuado el titular en el plazo fijado.

Si la Autoridad Portuaria hubiese optado por el mantenimiento, el titular procederá a la reparación de las obras e instalaciones en el plazo y condiciones indicadas por aquélla.

En los casos en que el órgano competente de la Comunidad Autónoma declare el suelo objeto de la concesión como contaminado, el titular de la concesión queda obligado a proceder a su cargo a la descontaminación del mismo.

De la recepción de los bienes revertidos, se levantará la correspondiente acta de la recepción por la Autoridad Portuaria, en presencia del concesionario. En el acta se reseñará el estado de conservación de los bienes revertidos, especificándose, en su caso, los deterioros que presenten. Si existieran deterioros, el acta servirá de base para instruir el correspondiente expediente, en el que se concretará el importe de las reparaciones necesarias, que se exigirá al concesionario. Si éste no cumpliera esa obligación, responderá la garantía de explotación, y si ésta no fuese suficiente se utilizará, si fuera necesario, el procedimiento administrativo de apremio.

La Autoridad Portuaria, sin más trámite, tomará posesión de los bienes e instalaciones, pudiendo solicitar a las empresas suministradoras de energía eléctrica, agua, gas y telefonía la suspensión del correspondiente suministro.

La Autoridad Portuaria no asumirá ningún tipo de obligación laboral o económica del titular de la concesión, vinculada o no a la actividad objeto del título extinguido.

Regla 35. Rescate de la concesión.

En el caso de que los bienes de dominio público concedidos fuesen necesarios, total o parcialmente, para la ejecución de obras, la ordenación de terminales o la prestación de servicios portuarios y que para realizar aquellas o prestar éstos, fuera preciso disponer de los bienes otorgados en concesión o utilizar o demoler las obras autorizadas, la Autoridad Portuaria, previa indemnización al titular, podrá proceder al rescate de la concesión.

La valoración de las concesiones, en caso de rescate total o parcial, se calculará de acuerdo con los criterios establecidos por el artículo 124 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre. El pago del valor del rescate podrá realizarse en dinero, mediante el otorgamiento de otra concesión o, en caso de rescate parcial, con la modificación de las condiciones de la concesión. En estos dos últimos supuestos se requerirá la conformidad del concesionario.

Realizada la entrega a la Autoridad Portuaria de los bienes rescatados, se devolverá la garantía de explotación, a solicitud del concesionario, con la deducción, en su caso, de las cantidades que el concesionario deba hacer efectivas en concepto de penalidades y responsabilidades en que haya podido incurrir. En el caso de rescate parcial, se devolverá la parte de la garantía de explotación que proporcionalmente corresponda en función de los bienes rescatados.

Regla 36. Caducidad de la concesión.

Serán causas de caducidad de la concesión los siguientes incumplimientos:

- a) No iniciación, paralización o no terminación de las obras por causas no justificadas, durante el plazo que se fija en el título.
- b) Impago de una liquidación por cualquiera de las tasas giradas por la Autoridad Portuaria durante un plazo de doce meses, en los términos establecidos en el artículo 123.1.b) de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.
- c) Falta de actividad o de prestación del servicio durante un período de doce meses, a no ser que, a juicio de la Autoridad Portuaria, obedezca a causa justificada.
- d) Ocupación del dominio público no otorgado.
- e) Incremento de la superficie, volumen o altura de las instalaciones en más del diez por ciento sobre el proyecto autorizado.
- f) Desarrollo de actividades que no figuren en el objeto del título, así como el desarrollo de actividades sin el título habilitante para su ejercicio.
- g) Cesión a un tercero del uso total o parcial, sin autorización de la Autoridad Portuaria.
- h) Transferencia del título de otorgamiento, sin autorización de la Autoridad Portuaria.
- i) Constitución de hipotecas y otros derechos de garantía, sin autorización de la Autoridad Portuaria.
- j) No reposición o complemento de las garantías definitivas o de explotación, previo requerimiento de la Autoridad Portuaria.
- k) Incumplimiento de otras condiciones cuya inobservancia esté expresamente prevista como causa de caducidad en el título.

El expediente de caducidad de la concesión se tramitará con arreglo a lo previsto en el artículo 123.2 de la Ley 48/2003, de 26 de noviembre.

La declaración de caducidad comportará la pérdida de las garantías constituidas. El titular de la misma no tendrá derecho a ninguna indemnización por las obras construidas, una vez declarada la caducidad de la concesión.

TÍTULO VIII Régimen sancionador

Regla 37. Infracciones y sanciones.

El incumplimiento de las condiciones de la concesión dará lugar a la incoación del correspondiente expediente sancionador conforme a lo previsto en el capítulo III del título IV de la Ley 27/1992, de 24 de noviembre, sin perjuicio de la caducidad de la concesión.

El titular de la concesión será sancionado por las infracciones que se establecen en la Ley 27/1992, de 24 de noviembre, con independencia de otras responsabilidades que, en su caso, sean exigibles.

Las infracciones serán sancionadas previa instrucción del oportuno expediente administrativo en la forma establecida en la legislación reguladora del procedimiento administrativo.

Port de Barcelona

22 JUL 2015

ANEXO B.- PLANO ÁMBITO DE LA CONCESIÓN.

ANEXO C.- PRESCRIPCIONES TÉCNICAS AL PROYECTE BÀSIC I EXECUTIU FAR DE ROSES. ADEQUACIÓ PER A USOS CULTURALS, PRESENTADO POR EL AYUNTAMIENTO DE ROSES (GIRONA) Y SUSCRITO EN FEBRERO DE 2010 POR LA ARQUITECTA DA. ANNA ALBÓ RIERA Y DEL PROYECTO AVANTPROJECTE D'ORDENACIÓ DE L'ENTORN I ACCESSOS AL FAR DE ROSES SUSCRITO EN FEBRERO DE 2011 Y REALIZADO POR EL ARQUITECTO CRISTINA CASAS FACERIAS.

ASPECTOS GENERALES

1. El Ayuntamiento de Roses (Girona) comprobará y tramitará con todos los demás estamentos de la administración la solicitud oportuna para verificar que el planeamiento urbanístico, Plan de usos y otros de carácter supra municipal del entorno del faro y/o la zona afectada, permite la viabilidad y compatibilidad del proyecto presentado con el incremento de superficie edificada mediante la construcción de un almacén.

ASPECTOS TÉCNICOS

2. Con la finalidad de garantizar la independencia de los diferentes usos y servicios (el cultural del museo el de señalización marítima) el concesionario deberá adoptar las medidas necesarias para que la zona reservada a los servicios técnicos de la APB, incluyendo la superficie de la torre de iluminación, sea totalmente independiente de la zona del museo, es decir, sin que exista ningún tipo de permeabilidad entre los dos espacios.

El espacio descrito como "vestíbol" se puede conservar para uso compartido del faro pero las dos puertas de acceso a la torre serán de gestión exclusiva de la APB. Se recomienda eliminar la posterior mediante una plafón fijo y conservar el acceso en exclusiva para la APB desde "vestíbol".

3. A los efectos de preservar como función principal del faro la de señal marítima, deberá cumplirse en todo momento lo siguiente:
 - a) Las fachadas tanto de la torre como del edificio del faro deberán conservar siempre su color original, tanto para la reforma como en las posteriores operaciones de mantenimiento.
 - b) En el exterior del edificio no podrá instalarse ningún elemento que sea visible desde el mar y/o que pueda suponer cualquier alteración de la fisonomía del faro.
 - c) En el caso de que para la prestación del servicio como señal marítima concurriesen nuevas necesidades o se dictasen nuevas normas de aplicación, el concesionario viene obligado a adaptarse a la nueva situación en lo que sea necesario.
 - d) Se deberá prestar especial atención a todas las obras realizadas por el concesionario en la torre de iluminación, con una mención especial en el proyecto constructivo.
4. El proyecto de iluminación del exterior del edificio requerirá de la autorización previa y por escrito de la Dirección General de la APB.

5. El proyecto contempla la utilización de la caseta Norte ubicada en el patio exterior como lavabo. En este sentido, los servicios técnicos de la APB habían planificado siguiendo la misma política que en los demás faros gestionados, el traslado del grupo electrógeno de emergencias para el servicio del faro, actualmente instalado en el edificio principal, a la mencionada caseta. Ello se debe a que los grupos electrógenos son una fuente de molestias provocadas por los ruidos, los humos y el calor que éste emite. En este sentido, la APB continúa una política de aislamiento de dichos grupos electrógenos respecto al resto del equipamiento del faro.

Ello no obstante y si el concesionario considerase imprescindible la utilización de este espacio para el uso planteado en el proyecto, éste deberá incluir en el proyecto la construcción o habilitación de un espacio exterior alternativo, el cual deberá disponer de una superficie mínima útil de 4 m² así como habilitarlo realizando los trabajos de acondicionamiento y las obras de canalización eléctrica correspondientes.

6. El cuadro general de distribución eléctrica, así como cualquier otro cuadro de control o elemento de suministro de los servicios del espacio de la APB será instalado siempre en el espacio destinado a la APB o en el destinado al uso compartido.
7. La barandilla de la cubierta no es maciza i se puede ver a través de ella, en este sentido se tomarán las medidas necesarias, nueva ubicación o integración en el edificio de los elementos de climatización para dejarlos ocultos desde la visual de la cota 12,5m según el plano "Emplaçament".
8. El concesionario será el responsable de todos los elementos de delimitación de la parcela del faro, de los muros de contención y de todo el perímetro del ámbito del proyecto. En este sentido se hará cargo del mantenimiento de los mismos durante la vida de la concesión.
9. Con una anterioridad mínima de 30 días al inicio de las obras, se coordinará con el personal técnico de la Autoridad Portuaria de Barcelona el inicio de las obras y se relacionará el estado actual de los elementos singulares del edificio y de las instalaciones existentes.
10. Durante el plazo de las obras se garantizará para el personal de la APB el acceso con vehículo hasta el acceso principal del faro y el acceso del "vestíbol". Se adoptarán las medidas necesarias para controlar el ámbito de la obra en el entorno de la edificación a renovar para restringir el acceso de personas y para definir correctamente las zonas a habilitar para el acopio de materiales.
11. Se entregará una copia de las llaves correspondientes a la Autoridad Portuaria de Barcelona, al objeto de permitir el acceso a las instalaciones en todo momento.
12. Se repercutirán al concesionario todos los costes de mantenimiento generados a consecuencia de las nuevas instalaciones y de las modificaciones realizadas.
13. Una vez finalizados los trabajos de mejora y cambio de usos, se remitirá el proyecto "AsBuilt" a la Autoridad Portuaria de Barcelona y después de su conformidad se redactará la correspondiente acta de reconocimiento de los trabajos.

Port de Barcelona
22 JUL 2015

REFERENTE A SEGURIDAD INDUSTRIAL Y MEDIO AMBIENTE

14. Deberán presentar a la APB una copia de la petición de la licencia ambiental, de acuerdo con la Ley 3/1998 de la Intervención integral de la Administración ambiental.
15. Deberán remitir el informe favorable de Bomberos en lo que se refiere a las medidas de prevención, extinción de incendios y evacuación del conjunto de la instalación.
16. Durante el periodo constructivo, deberán comunicar cualquier incidente al Centro de Control de la APB a través del teléfono exclusivo de emergencias: 900 100 852, sin perjuicio de avisar a Bomberos (085) y/o al *Servei d'emergències mèdiques* (061).

Barcelona, noviembre de 2014

Port de Barcelona

22 JUL 2015

INFORME ARQUEOLÒGIC –MEMÒRIA I INFORME HISTÒRIC DE LA BATERIA DE SANT ANTONI DE ROSES

EDUC'ART, SERVEIS EDUCATIUS I CULTURALS S.L.

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA I ESTUDI MURAL A LA BATERIA DE SANT ANTONI (Roses, Alt Empordà)

Natàlia Colomeda

Agost de 2016

Nom: Bateria de Sant Antoni

Municipi: Roses

Comarca: Alt Empordà

Direcció de la intervenció: Natàlia Colomeda Folgado

Dates de la intervenció arqueològica: 19 de maig a 2 de juny de 2016

Nº d'expedient de la intervenció preventiva: 518-K121-N-630-2016/1-16815

Natàlia Colomeda Folgado

Juliol 2016

ÍNDEX INFORME ARQUEOLÒGIC

1. Fitxa tècnica
2. Introducció
3. Situació geogràfica
4. Motivacions i metodologia de la intervenció
5. Introducció històrica
6. Desenvolupament de la intervenció
7. Conclusions
8. Bibliografia
9. Planimetria (annexos)

1. FITXA TÈCNICA

Nom: Bateria de Sant Antoni

Municipi: Roses

Comarca: Alt Empordà

Coordenades UTM 31N ETRS89: x: 515180 y: 4677270

Tipus d'intervenció: preventiva

Activitat portada a terme: estudi de paraments i cales arqueològiques

Tipus d'estructures localitzades: murs de la Bateria

Cronologia: finals s.XVIII

Crèdits de la intervenció:

Promotor: Ajuntament de Rosses

Empresa: EducArt, serveis educatius i culturals,SL.

Direcció: Natàlia Colomeda Folgado

Resum de la intervenció:

Paraules clau: estudi paraments, Roses, Bateria militar, Far de Roses.

La intervenció arqueològica efectuada va consistir en la documentació dels murs originals de la bateria de Sant Antoni, així com la realització de vuit sondejos per tal de: conèixer la conservació o no d'una part enderrocada de les bateries, esbrinar si es conservaven paviments construïts i, finalment, un darrer sondeig per intentar localitzar un mur que en l'actualitat no era visible.

2. INTRODUCCIÓ

La intervenció efectuada a la bateria de Sant Antoni es va desenvolupar entre els dies 19 de maig i 2 de juny de 2016, i va consistir en l'estudi mural de les estructures de la Bateria de Sant Antoni i l'excavació de 8 sondejors per tal d'esclarir l'existència de murs i paviments en zones on no es veien aquestes estructures. Els treballs foren encarregats a l'empresa EducArt, serveis educatius i culturals, si i la direcció de la intervenció va anar a càrrec de Natàlia Colomeda Folgado.

L'Ajuntament de Roses té previst adequar l'espai del Far de Roses i la Bateria de Sant Antoni que està situada al costat sud del far. El projecte preexistent contemplava una modificació substancial de la Bateria. Abans d'iniciar el projecte, s'ha volgut un informe per conèixer quins murs i elements són originals de la Bateria, de finals del s.XVIII.

A tal efecte, el dia 12 de maig de 2016 la senyora Montse Mindan i Cortada, alcaldessa de l'Ajuntament de Roses, va sol·licitar la realització d'una intervenció arqueològica preventiva a les bateries de Sant Antoni, que havia de transcórrer entre els dies 18 de maig i 30 de juny de 2016. El dia 14 de maig la tècnica arqueòloga dels Serveis Territorials de Girona, va emetre informe favorable sobre aquella sol·licitud, sobre el qual el dia 17 de maig el Servei d'Arqueologia i Paleontologia va proposar l'autorització de la intervenció.

Presentem en aquesta memòria una descripció de les tasques desenvolupades.

3. SITUACIÓ GEOGRÀFICA

Roses és un municipi de la comarca de l'Alt Empordà que ocupa la meitat sud de la península del cap de Creus. Al seu centre hi ha la vila, al bell mig de la badia de Roses i a l'extrem nord del golf de Roses. L'accés general és amb la carretera comarcal C-260, que s'hi pot accedir tant per la nacional II de Madrid a la Jonquera, com des de l'autopista AP-7 (sortida 4 des de Barcelona i sortida 3 des de França). Un altre accés és des de la Carretera Nacional 250, en el tram de Figueres a Portbou, s'agafa el desviament cap a Vilajuïga-Pau-Palau en direcció Roses.

Un cop s'entra a la vila, es va resseguint la costa que mena cap el far de Roses. Justament en la Carretera del far, 20 és on es localitza la Bateria de Sant Antoni, just sota el far i sota el Castell de la Trinitat.

Les seves coordenades U.T.M. 31N són:

x: 515180 y: 4677270

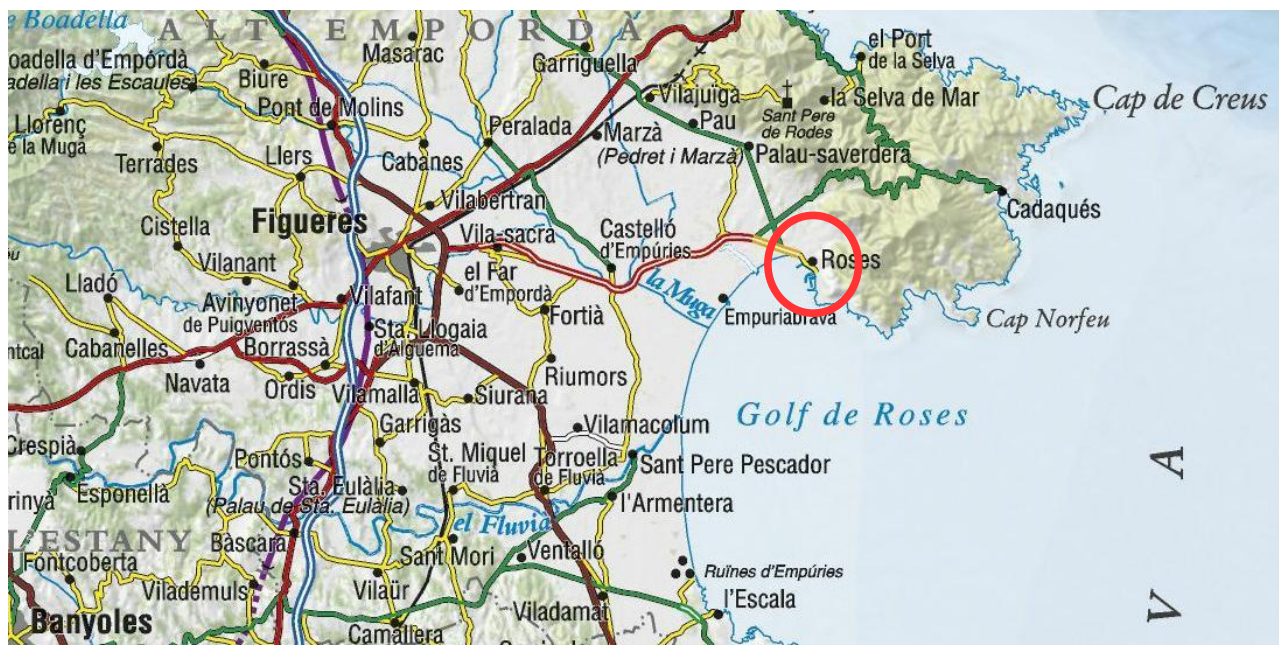

Fig. 1 -Plànol amb la situació de Roses (Font: Institut Cartogràfic de Catalunya)

Fig. 3- El cercle vermell situa la Bateria de Sant Antoni. El cercle lila mostra el Far (Font: Institut Cartogràfic de Catalunya)

4. MOTIVACIONS I METODOLOGIA DE LA INTERVENCIÓ

4.1.- MOTIVACIONS

L'Ajuntament de Roses va demanar elaborar un informe tècnic arqueològic de les Bateries de Sant Antoni de la mateixa població. Això és degut a que es vol elaborar un projecte arquitectònic per tal d'adequar l'espai a nous usos i es volia saber a priori, quines parets són originals per tal de tenir-ho en compte alhora de redactar el projecte arquitectònic de rehabilitació.

Després de la visita realitzada al febrer de 2016 a les Bateries de Sant Antoni de Roses es valorà quin tipus d'actuació caldria fer per tal de documentar i elaborar un informe tècnic que destriés quins murs són originals i què quedava de la volumetria original de les Bateries.

Dins la documentació prèvia a realitzar qualsevol actuació arqueològica, es procedí a consultar la protecció patrimonial establerta pel mateix Ajuntament sobre aquestes Bateries. En el Pla especial del Catàleg de Patrimoni, Edificis i Béns d'Interès,

s'especifica que: *“Les intervencions que afectin els objectes de protecció i les ampliacions, si són possibles, necessitaran, previ l'atorgament de la corresponent llicència d'obres, d'informe favorable del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (Comissió Territorial de Patrimoni) amb caràcter preceptiu i vinculant”*

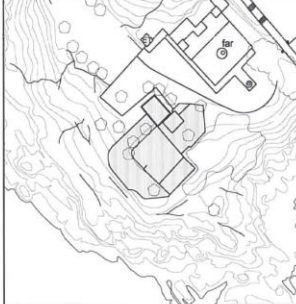
AJUNTAMENT DE ROSES PLA ESPECIAL DEL CATÀLEG DE PATRIMONI, EDIFICIS I BÉNS D'INTERÈS	BATERIA DE SANT ANTONI
<p>SITUACIÓ: Carretera del Far, 20</p> <p>COORDENADES UTM:</p> <p>PROPIETAT: Ministerio de Obras Públicas - Patrimoni CADASTRALES: 52733001</p> <p>RÈGIM DEL SÒL: SU</p> <p>TIPOLOGIA: Construcció militar</p> <p>ÚS ORIGINAL: Bateria de costa</p> <p>ÚS ACTUAL: Espai associat al far de Roses</p> <p>ESTAT DE CONSERVACIÓ: Regular</p> <p>CRONOLOGIA: S.XVIII - S.XX</p> <p>AUTOR:</p> <p>NOTÍCIES HISTÒRIQUES: A finals s.XVIII, gràcies a un informe de Ciriaco Galluzo, enginyer de la Ciutadella de Roses, saben que la corona espanyola engega un programa de fortificació amb bateries de la costa entre la frontera i Blanes i que Roses queda contemplada. L'any 1797 es fa data del projecte i plànol per a la immediata construcció de la bateria, obra d'Antonio López Sopeña, enginyer director de Catalunya.</p>	<p style="text-align: right;">1229 NF 5 90</p> <p style="text-align: right; color: red; font-size: 2em;">749</p>
<p>DESCRIPCIÓ:</p> <p>Bateria de costa construïda sobre les roques de la punta de la Ponceilla, als peus del castell de la Trinitat. Actualment, la bateria està inclosa en el recinte del far de Roses i forma part de la zona de vigilància i salvament, competència que correspon al Ministeri de Transport, Turisme i Comunicacions (Direcció general de la marxa marítima) segons l'article 4 de la Llei 28/1985 de 26 d'abril sobre Costes, article 38 i 22 del reglament, i Decret 3787/1970 de 19 de setembre.</p> <p>Es tracta d'una plataforma artificial, de planta quadrangular amb els angles arrodonits, confinada per una paret aixecada directament sobre la roca. Està construïda amb rebre de pedres i morter de calç i parament exterior fet amb pedres de formes heterogènies, treballades per una cara, disposades formant fileres poc regulars. El mur, aixecat sobre el pendent rocallos costaner, es manté amb uns 2 m d'altura. La part superior ha perdut les pedres del parament.</p> <p>Originalment, la bateria estava formada per la plataforma i, al costat de tramuntana, un conjunt d'edificacions. Actualment, d'aquella configuració no en queda gaire res. La superfície de la plataforma presenta un perfil irregular, amb la part central enfonsada. De la delimitació per el costat nord es manté part d'una paret ligada a una planta coronada en forma piramidal. Aquesta paret no es conserva de manera completa sinó que presenta forats i refets. Al sector de ponent hi ha dos dipòsits rectangulars i un cobert modern. Davant de la paret de tancament hi ha dos petites construccions de planta quadrangular i cobertes a dos vessants. Una havia estat una caserna i l'altra un petit arsenal o magatzem de municions. El desnivell entre el terra del far i el de la bateria es solava amb diverses escales fetes amb carreus treballats.</p> <p>La bateria tenia cabuda per a cinc peces del calibre 24.</p>	
<p>NIVELL DE PROTECCIÓ: B PROTECCIÓ BÀSICA</p> <p>OBJECTES DE PROTECCIÓ</p> <p>Aliniació, forma i volum de l'element.</p> <p>Mur exterior i estructures de compartimentació a l'espai interior.</p> <p>Distribució espacial de l'espai interior.</p> <p>Les intervencions que afectin els objectes de protecció i les ampliacions, si són possibles, necessitaran, previ l'atorgament de la corresponent llicència municipal d'obres, d'informe favorable del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (Comissió Territorial de Patrimoni) amb caràcter preceptiu i vinculant.</p> <p>La bateria de Sant Antoni és domini públic, per la qual cosa s'estarà al que disposa la normativa de costes, en especial al que s'especifica a la memòria d'aquest PEU art. 47, d'acord amb els plànols d'atmanament de la zona marítimo terrestre -ZMT.</p>	
<p>ALTRES CATALOGACIONS:</p>	

Fig. 4. Fitxa del Catàleg de Patrimoni de la Bateria de Sant Antoni

A tal efecte, s'estudiaren els alçats de tots els murs per tal de destriar quins eren murs originals. Així mateix, donat que hi havia una petita zona enrunada a l'est de la Bateria, es procedí a efectuar sondejos per tal de determinar què es

conservava i en quina mesura les possibles restes podrien quedar afectades degut al projecte d'adequació.

4.2.- METODOLOGIA

Prospecció/estudi: S'han documentat els murs existents i s'han destriat quins són originals de la Bateria i quins no. Per tal de facilitar la consulta s'ha elaborat una fitxa de tots els murs originals, assenyalant fins a quin punt es conserven. Per altra banda s'ha documentat planimètricament tots els elements afegits posteriorment a fi d'identificar-los en cas d'una actuació posterior d'adequació de l'espai.

Excavació. El mètode d'excavació i registre utilitzat és el que se segueix des de finals de la dècada dels setanta en jaciments arqueològics amb estructures constructives no periples: el mètode estratigràfic treballant en extensió i, sempre que es pugui, per fases, conegut amb el nom de l'investigador que el va desenvolupar (Harris). S'ha donat un número d'unitat estratigràfica tant a les diferents capes de terra excavada com als murs documentats, elaborant una fitxa on apareix la descripció de cada element i quina relació manté amb la resta d'elements que l'envolten. El número que identifica cada element, la unitat estratigràfica (U.E. a partir d'ara), s'ha iniciat en el número 100 i s'ha adjudicat un número correlatiu a partir d'aquest a tots els elements estudiats.

Si hagués aparegut material moble arqueològic, hagués estat rentat i siglat amb unes inicials que fessin referència al nom del jaciment, l'any de l'excavació i el número d'unitat estratigràfica. Les inicials utilitzades haguessin estat les corresponents al nom de la intervenció. Com a exemple, la sigla BSA'16.1001 fent referència al nom, Bateria de Sant Antoni, a l'any (2016) i a la unitat estratigràfica en la que s'ha recollit el material que s'inventaria (UE.1001). Malauradament no ha aparegut cap material arqueològic significatiu, doncs han aparegut nivells molt contemporanis que cobrien els elements excavats.

Així mateix s'ha elaborat una documentació fotogràfica i planimètrica del jaciment que, en el cas dels murs documentats, surt representada en la fitxa de cada element.

Pel que fa als objectius de la intervenció, la finalitat principal fou detectar possibles restes arqueològiques, documentar-les i, com a objectiu final, avaluar la seva importància per tal de conèixer més profundament aspectes històrics i arqueològics de la zona.

5.- INTRODUCCIÓ HISTÒRICA

L'àrea que ocupa el municipi de Roses té vestigis d'ocupació humana des del neolític. Escampats pel terme hi ha una quantitat important de monuments megalítics, entre els quals destaca el dolmen de la Creu d'en Cobertella, datable cap a l'any 3000 aC.

No obstant això, la població de Roses té el seu origen en la colònia grega de Rhode, fundada pels massalotes al segon quart del segle IV aC. Conquerida pels romans durant la invasió romana de la segona guerra púnica, una guarnició hispànica al Puig Rom, hi fou derrotada en la revolta de 197 aC.

Des de l'edat mitjana fins a l'extinció de les senyories feudals al segle XIX, va ser part del comtat d'Empúries, que hi tenia el port principal. Els comtes d'Empúries van patrocinar el monestir de Roses, bastit el segle X sobre les restes de la ciutat antiga, que va acumular possessions importants i de fet va assolir un condomini de la població. El nucli format al voltant del monestir depenia inicialment de la capital comtal, Castelló d'Empúries, però el creixement que va experimentar gràcies a l'aprofitament econòmic de la situació geogràfica va fer que se n'independitzés el 1402 i que obtingués certa autonomia municipal.

La importància econòmica i estratègica que havia assolit explica que el lloc fos fortificat el mateix 1402 per protegir-se dels atacs pirates per mar i de les invasions franceses per terra, tots dos una constant.

La primera d'aquestes invasions de la qual es té constància va ser la croada contra la Corona d'Aragó del 1285. L'exèrcit francès, comandat pel rei Felip III de França, va ocupar la població, que va utilitzar per avituallar per mar les forces que van envair l'Empordà per posar setge a Girona. La desfeta de l'armada francesa, primer a la badia de Roses, davant l'estol de Ramon Marquet, i tot seguit a les illes Formigues, davant del de Roger de Llúria, va forçar la retirada dels invasors, que finalment van ser a la batalla del coll de Panissars. Llúria va ocupar Roses, prèviament incendiada pels francesos.

El paper de Roses, que havia esdevingut una escala important en la navegació d'altura cap a les illes Balears, Itàlia i el nord d'Àfrica, queda ben palès també en el fet que fos triada per Pere el Cerimoniós com a punt de concentració i de partida de l'expedició militar a Sardenya el 1354.

La història de Roses va fer un tomb cabdal a mitjan segle XVI, quan es va convertir, per decisió reial, en la plaça forta marítima més important de la Monarquia Hispànica al Mediterrani. Sobre les velles fortificacions medievals, es va construir el castell de la Trinitat i, sobretot, un ampli cinturó de muralles abaluardades al voltant del monestir i de la població, d'una importància estratègica fonamental en la defensa de la frontera del Rosselló i dels interessos dels Àustries al nord d'Itàlia.

La decisió reial va comportar un conflicte jurisdiccional amb els comtes d'Empúries, senyors del lloc (on obtenien rendes suculentos per drets de pesa i del port), que va acabar amb un acord tàcit del condomini (la jurisdicció en mans del comte, la gestió de la plaça forta en les del rei), després de fracassar un intent de permuta del comtat. L'autoritat reial va negar a Roses una excessiva llibertat municipal, que hauria entrar en contradicció amb el seu nou paper militar.

Les fortificacions renaixentistes, modernitzades durant els segles XVII i XVIII, van estar defensades majoritàriament per catalans, si bé els oficials solien ser

castellans, tot i les indicacions en contra de les constitucions de Catalunya. Durant la seva vida militar útil, van fer front als pirates barbarescos i als exèrcits francesos.

En la Guerra dels Segadors va ser l'última plaça del nord de Catalunya fidel a Felip IV que va caure en mans de les tropes franceses, després del setge dirigit per Cesar du Plessis-Praslin, tot i que el 1642 la major part dels soldats havien estat evacuats per via marítima per reforçar el front del sud a causa de les derrotes que havien patit les dues columnes que havien intentat socórrer el Rosselló a la batalla de Montmeló i la batalla de Lleida de 1642. Finalment, va tornar a la sobirania dels Habsburg quan va acabar la guerra i es va signar el Tractat dels Pirineus (1659).

El 1693, durant la Guerra dels Nou Anys, va caure de nou en mans franceses després de només set dies de setge. La plaça va ser rendida per Gabriel de Quiñones a les tropes del mariscal Anne-Jules de Noailles, duc de Noailles. Els francesos no la van retornar fins al Tractat de Ryswick del 1697.

Durant la Guerra de Successió (1702-1715), Roses va ser l'única plaça forta de Catalunya que mai va donar l'obediència a Carles III. L'exèrcit de Carles III mai va assetjar la localitat de manera formal i la plaça només va veure perillar la seva posició durant un atac aliat comandat pel general imperial Wetzels el 12 de setembre de 1712.

El 1794, durant la Guerra Gran, va ser de nou assetjada per les tropes franceses i, tot i ser abastida per mar de municions i queviures per la flota espanyola dirigida per Federico Gravina, la plaça, comandada pel mariscal de camp Domingo Izquierdo, va rebre l'ordre d'evacuar la guarnició per via marítima el 3 de febrer de 1795. Els francesos la desempararen a finals de juliol de 1795 com a conseqüència de la Pau de Basilea (Roses, viquipèdia).

Durant la guerra del Francès, el 1808, la vila fou novament assetjada i conquerida per els francesos, que l'ocuparen fins el 1814, quan es dinamita el Castell de la Trinitat.

El 1864 es construeix el Far de Roses, situat just al nord de la Bateria de Sant Antoni, i fou ocupat fins el 1999.

6.- DESENVOLUPAMENT DE LA INTERVENCIÓ

La intervenció es va desenvolupar entre els dies 19 de maig i 2 de juny de 2016. En primer lloc es procedí a excavar un total de 8 sondejos per esbrinar diferents aspectes desconeguts de la Bateria de Sant Antoni.

A la zona nord-est de la Bateria, just per on passa el camí de ronda, és una zona on no quedaven murs en alçat. En previsió d'una possible actuació d'adequació en aquesta zona, i no coneixent l'existència o no d'elements originals en aquest punt, es procedí a excavar un total de 6 sondejos per tal de veure si encara quedaven restes de la Bateria en aquesta zona.

Per altra banda, en el centre de l'element estudiat, on hi havia les dependències de la tropa, no es veia si es conservava algun tipus de paviment construït. Així mateix, es podia veure un esglaó que creava un desnivell entre l'est i oest de les dependències de la Bateria. En aquest cas s'excavà el sondeig número 7.

Finalment, al nord-oest de l'element estudiat, actualment hi ha dues basses que, en el seu costat nord, coincideixen amb la tramada d'un mur de la bateria. En previsió d'un possible enderroc de les basses s'elaborà un sondeig al nord de les mateixes per certificar si encara es conservava aquest mur. Aquest sondeig s'anomenà amb el número 8.

6.1. SONDEJOS ARQUEOLÒGICS

SONDEIG 1

Primer sondeig excavat al nord-est de la Bateria. La intenció fou detectar la continuació del mur U.E. 102. A tal efecte, s'excavà una cala de 4.1m de llargada, 0.8m d'ample i 0.16m de fons.

Situació sondeig:

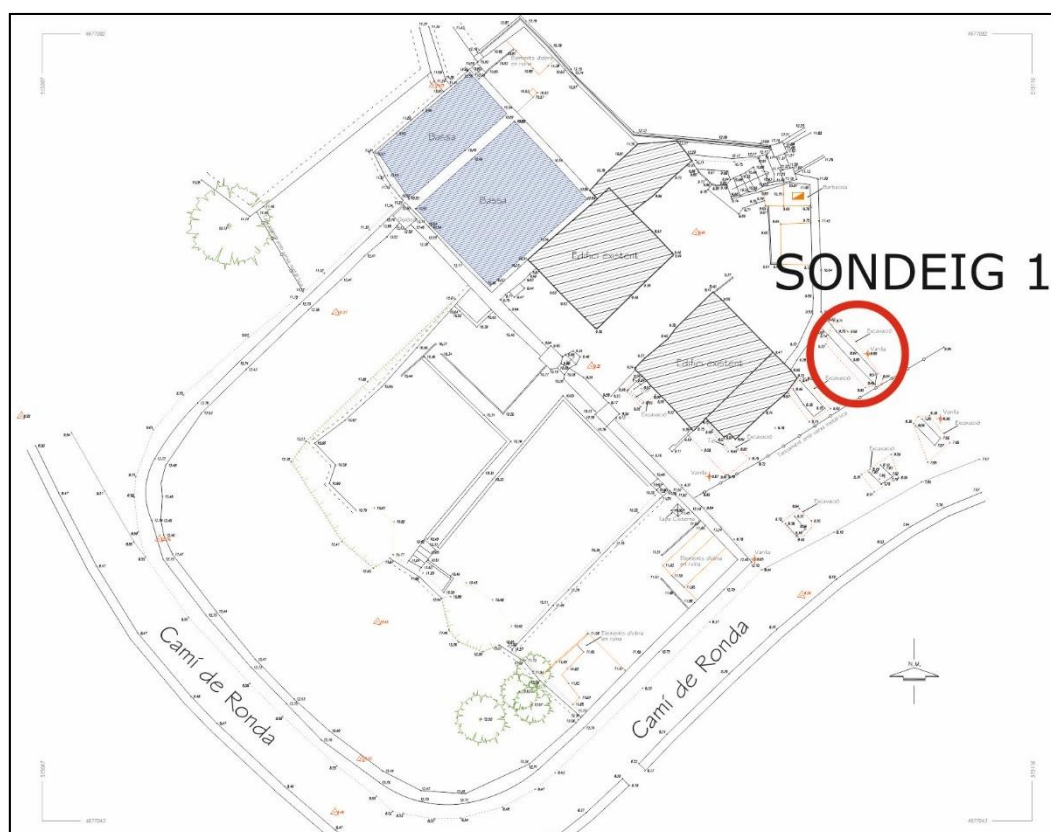

Fig. 5. Situació del sondeig 1 (gràfics d'Estudi Tècnic SR)

Seguidament es relacionen els diferents estrats i elements documentats durant l'excavació d'aquest sondeig.

U.E.100: Capa superficial de terra marró, calç, runa, plàstics, uralita, paper, llaunes i alguna pedra, molt contemporani, probablement de la primera dècada dels anys 2000. Es dona el mateix superficial al sondeig 1, 2 i 3, que es troben en línia a l'interior de la tanca metàl·lica, al nord-oest d'aquest sector. Té 0.1m de potència i cobreix la U.E. 101 i la U.E. 102.

U.E. 101: Estrat amb terra, fragments de calç, alguna pedra petita, algun fragment de teula, algun plàstic (embolcall, cordons,...). Es data a finals del s.XX. Té una potència excavada de 0.06m al sondeig 1.

U.E. 102: Mur d'uns 0.5m d'ample i una llargada vista en aquest sondeig de 4m, fet amb pedres de mida diversa lligades amb morter de calç compacte. Té una direcció nord-oest/sud-est. Com es veurà més endavant, conserva fonamentació fins al camí de ronda. En la connexió amb el mur U.E. 117 es veu un recreixement posterior compost per pedres granítiques i sorrenques de mida mitjana i petita, maó massís, rajola ceràmica (alguns fragments units amb ciment), tot unit amb morter de color gris. S'observa un recreixement no original de 0.95m d'alçada.

Fig. 6. Diferents vistes del mur U.E. 102 al sondeig 1

SONDEIG 2

Segon sondeig excavat al nord-est de la Bateria. La intenció fou detectar la continuació del mur U.E. 103. A tal efecte, s'excavà una cala de 2.1m de llargada, 1.08m d'ample i 0.48m de fons.

Situació sondeig:

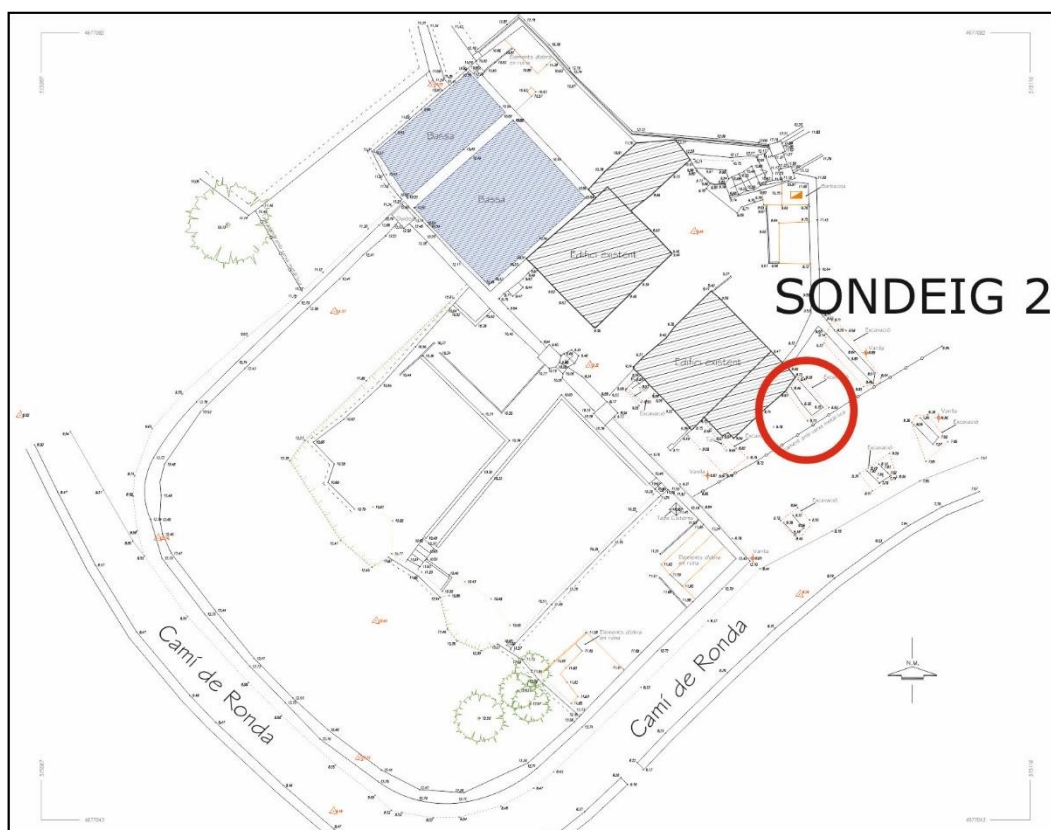

Fig. 7. Situació del sondeig 2 (gràfics d'Estudi Tècnic SR)

U.E. 100: Primer estrat excavat en el sondeig 2, igual al retirat al sondeig 1. Per aquest motiu no se li va canviar el número. Les característiques són idèntiques a l'excavat al primer sondeig, amb presència de materials molt contemporanis. La seva potencia en aquest punt fou d'entre 0.12m i 0.14m. Cobria la U.E. 101.

U.E. 101: Estrat identificat sota la U.E. 100. També té les mateixes característiques que en el sondeig 1, pel que no s'ha canviat el número d'U.E.

En aquest espai excavat tenia una potència d'entre 0.24m i 0.4m. Cobria el mur U.E. 103.

U.E. 103: Mur de pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç. En aquest sondeig fa 0.57m d'ample i 2.1m de llargada. Correspon al límit nord-est de les dependències de la Bateria. En aquest punt el mur està enderrocat i obliterat en les darreres dècades.

Fig. 8. Vista del mur U.E. 103 al sondeig 2

SONDEIG 3

En aquesta ocasió es va excavar un sondeig de 3m de llarg i 1.4m d'ample per tal d'intentar localitzar la continuació del mur U.E.106. Es va aprofundir entre 0.06m i 0.40m. En aquest cas només es va localitzar el superficial més contemporani, la U.E. 100, que cobria les estructures localitzades.

Situació sondeig:

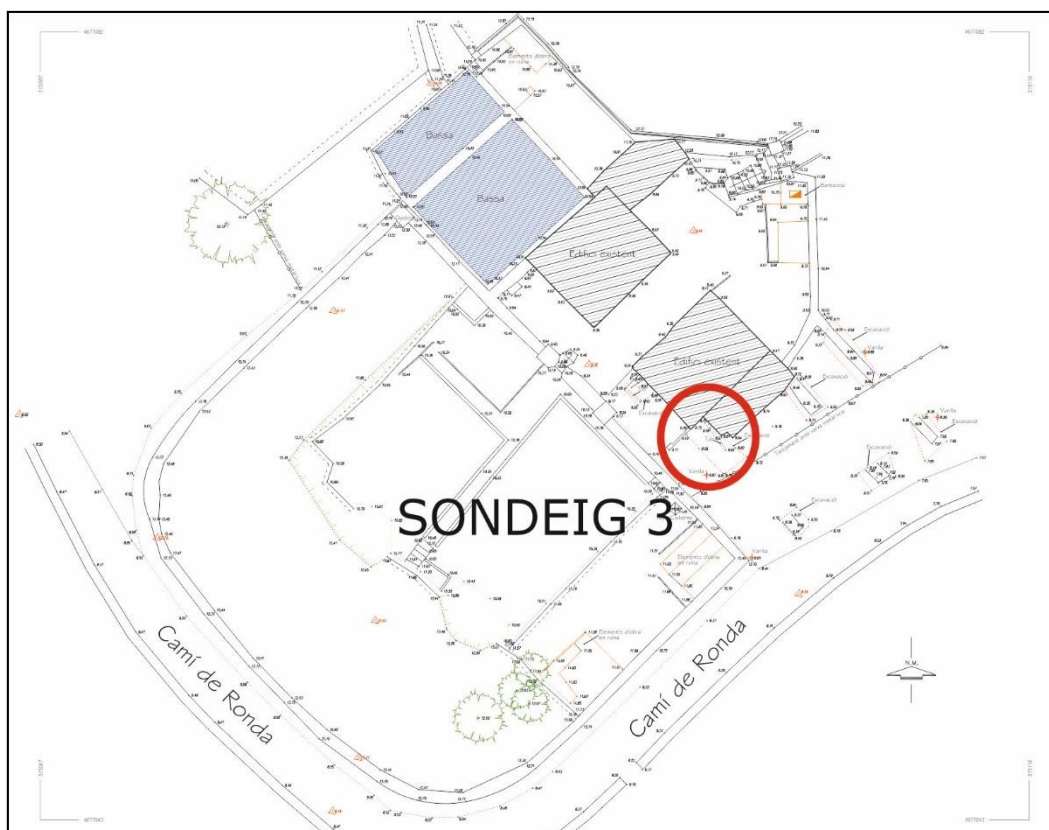

Fig. 9. Situació del sondeig 3 (gràfics d'Estudi Tècnic SR)

U.E.100: El mateix superficial localitzat en els sondejos 1 i 2 aparegué en aquest tercer sondeig. Tenia una potència d'entre 0.06m i 0.4m, presentant la mateixa composició que els sondejos anteriors. Datat a la primera dècada del s.XXI. Cobria les estructures anomenades U.E.104.

U.E. 104: Dipòsits de totxana (0.48m llarg, 0.15m d'ample i 0.04m de gruix) lligat amb ciment. Vers l'oest té paviment de ciment polit. Es data al s.XX. Està tallat

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

d'est a oest per una canalització recent que té un pa de formigó a l'extrem est del sondeig. Cobert per la U.E. 100. Tots aquests elements segurament es sobreposaren al mur U.E. 106 en aquest punt.

Fig. 10. Dipòsits U.E. 104 i canalització al sondeig 3

SONDEIG 4

Es va excavar un sondeig de 1.6m de llarg i 1m d'ample amb una profunditat de 0.54m. La intenció fou localitzar la continuació del mur U.E. 102. Aquest sondeig es realitzà entre la tanca metàl·lica que en l'actualitat clou per l'est la bateria i el camí de ronda.

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

U.E. 105: Estrat de terra i sorra granítica, calç, alguna pedra i algun fragment de teula compacte. No aparegué cap resta arqueològica que datés aquest nivell, tot i que per la presència de teula es conclou que és posterior a la construcció de la bateria.

U.E. 102: Mur de pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç molt fort. Feia 0.5m d'ample i seguia l'alineació del mateix mur documentat al sondeig 1.

Fig. 12. Mur U.E. 102 al sondeig 4 en primer terme amb mur al sondeig 1 al fons

SONDEIG 5

Cala entre la tanca metàl·lica de l'est de la Bateria i el camí de ronda. Es va excavar 1.5m de llarg, 1.7m d'ample i 0.54m de fons. Es varen localitzar els superficials 101 i 103 que cobrien el mur 103. Es va fer més ample per tal de

veure si hi havia algun paviment però el mur estava a nivell de fonamentació i no quedava cap rastre de paviment construït.

Situació sondeig:

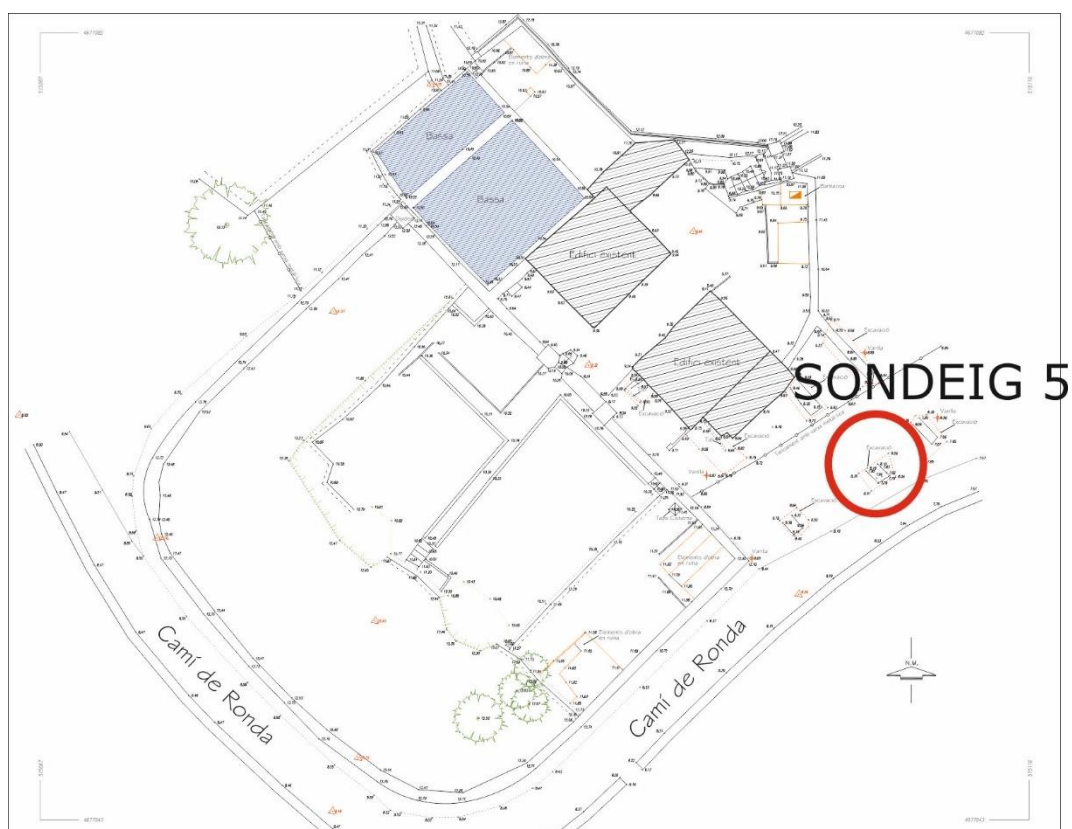

Fig. 13. Situació del sondeig 5 (gràfics d'Estudi Tècnic SR)

U.E.101: El mateix estrat superficial del s.XX localitzat en els sondejos 1,2 i 4. En aquest punt tenia una profunditat de 0.30m i cobria la U.E. 105 i el mur 103.

U.E. 105: Igual que en el sondeig 4, sota la U.E. 101 aparegué l'estrat 105, de terra i sorra granítica i sense material arqueològic associat. Cobria la banquetta de fonamentació del mur U.E. 103.

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

U.E. 103: Mur compost per pedres granítiques de mida grossa i alguna petita lligades amb morter de calç. Feia 0.55m d'ample i es conserva 0.31m en alçat, sota el qual es veu una banqueteta de fonamentació que sobresurt 0.12m cap el sud-oest i 0.03m vers el nord-est. El mur estava cobert per la U.E. 101 i la banqueteta per la U.E. 105. Aquest mur era la continuació del mur que tancava les dependències de la Bateria pel nord.

Fig. 14. Vista del mur U.E.103 al sondeig 5

SONDEIG 6

Darrer sondeig realitzat en la zona nord-est de la Bateria. Feia 1 m de llarg, 1m d'ample i es va rebaixar uns 0.34m. La intenció era localitzar i documentar la continuació del mur U.E. 106, donat que en el sondeig 3 aquest mur estava totalment destruït per construccions posteriors (U.E. 104 i canalització). El mur a localitzar era el tancament sud de les dependències de la Bateria. Es va excavar el nivell superficial 101 i a sota ja aparegué restes del mur U.E. 106.

Situació sondeig:

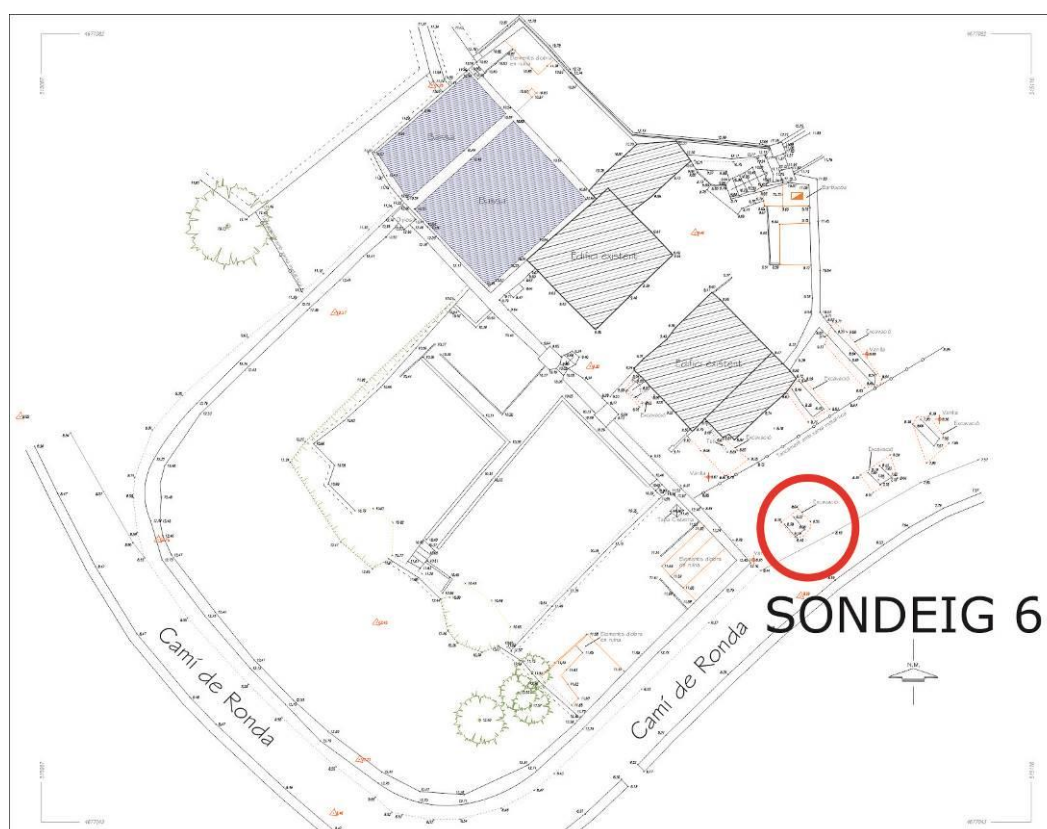

Fig. 15. Situació del sondeig 6 (gràfics d'Estudi Tècnic SR)

U.E. 101: Estrat superficial del s.XX localitzat i descrit també en els sondejos 1,2,4 i 5. Tenia una potència en aquest punt de 0.3m.

U.E. 106: Mur compost per pedres granítiques i esquistoides de mida diversa lligades amb morter de calç. Fa 0.57m d'ample, 1.1m de llarg (E-O) i 1.30m d'ample (direcció N-S). És la fonamentació del mur.

Fig. 16. Vista del mur U.E.103 al sondeig 5

SONDEIG 7

Cala realitzada entre les dependències de la Bateria i el mur que separa la zona per col·locar l'artilleria. Es tracta d'una zona de pas, de trànsit. Es veia un esglaió que diferenciava nivells en la zona de circulació. Per tal de veure si existien pavimentacions i per comprovar un possible desnivell en la zona de pas es practicà un sondeig de 1m d'ample, 1.4m de llarg i s'excavà 0.4m de profunditat.

Situació sondeig:

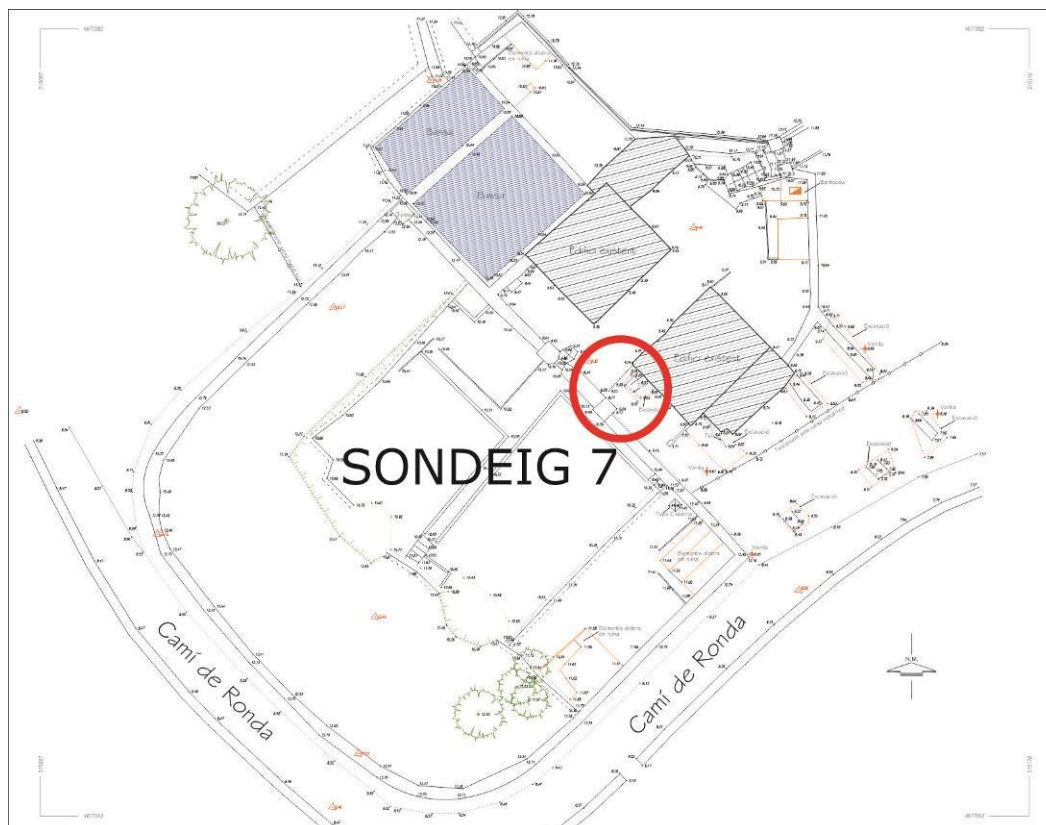

Fig. 17. Situació del sondeig 7 (gràfics d'Estudi Tècnic SR)

U.E. 107: Nivell superficial compost per terra marró i vegetació amb presència de plàstics. Cobreix les U.E. 108,109 i 110. Tenia una potència de 0.22m.

U.E. 108: Capa de terra marró amb presència de fragments de calç a clapes, fragments de teula i alguna pedra petita. S'entrega al darrer esglaó de l'escala U.E. 109

U.E. 109: Escala de 3 esglaons, cadascun fet de pedres de mida grossa amb algun fragment de teula, parcialment lligat amb morter de calç. Els esglaons

tenen amplades irregulars, doncs el tram superior fa 0.2m d'ample, el del mig fa 0.4m i l'inferior 0.3m. L'escala s'adossa al mur U.E. 106. Cobert els dos esglaons inferiors per la U.E. 107.

U.E. 110: Llindar de la porta conservada al mur U.E. 106. Està construïda amb rajola ceràmica de 0.2m de llarg, 0.14m d'ample i 0.02m de gruix. Lligat amb morter de calç i cobert per la U.E. 107.

Fig. 18. Vista de l'escala U.E. 110 i el llindar U.E. 109 al sondeig 7

SONDEIG 8

Darrer sondeig realitzat en aquesta intervenció. Les seves dimensions eren 1.3m per 0.9m i es va aprofundir 1.16m. La intenció fou esbrinar la conservació o no del mur nord que tancava el polvorí de les dependències de la Bateria, ubicat al nord-oest del conjunt. En l'actualitat hi ha uns dipòsits o piscines del s.XX que han canviat la fesomia de la Bateria en aquest sector. Es varen excavar un total de tres estrats sense que aparegués l'esmentat mur. Degut a que la continuació de l'excavació del sondeig era difícil i per tal de seguir excavant s'hagués hagut d'ampliar força el perímetre del sondeig, es va donat per finalitzat. No obstant això, si es fa una adequació del lloc i el projecte aprofundeix més en aquest

sector es recomana el control d'un arqueòleg per tal de comprovar l'existència o no del mur, encara que sigui a nivell de fonamentació.

Situació sondeig:

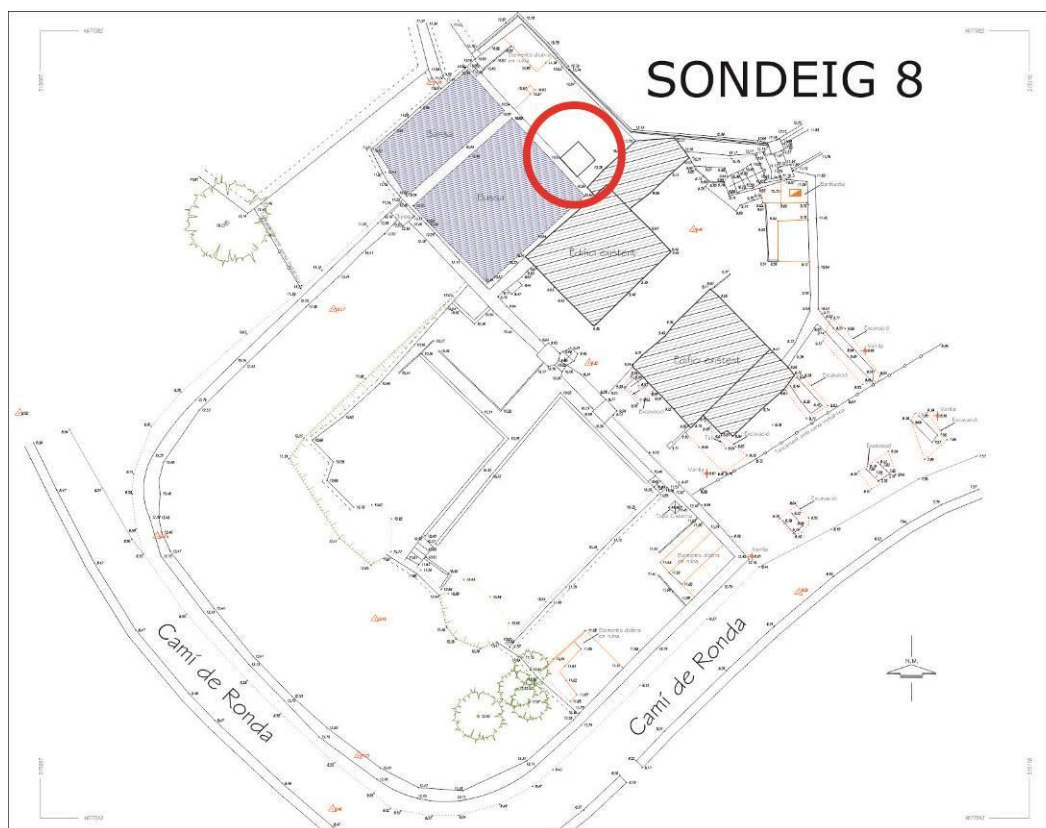

Fig. 19. Situació del sondeig 8 (gràfics d'Estudi Tècnic SR)

U.E. 121: Nivell superficial compost per terra de color marró, pinassa, fragments de teula i algun plàstic. Tenia una potència de 0.2m i cobria la U.E. 122.

U.E. 122: Estrat de terra de color marró, amb clapes de terra llimosa i terra granítica amb alguna taca de morter de calç i presència d'algun fragment de teula. Cobria la U.E. 123 i tenia una potència de 0.60m.

U.E. 123: Acumulació de pedres de mida mitjana i petita i una notable quantitat de fragments de guix. Podria correspondre a un reompliment. Es va excavar una potència de 0.3m i estava cobert per la U.E. 122.

Fig. 20. Fotografia final del sondeig 8

6.2. FITXES DE MURS I ELEMENTS DOCUMENTATS

S'han diferenciat els elements documentats en alçat i els sondejós excavats per tal de que, quan es faci el projecte d'adequació de la Bateria sigui més fàcil i entenedor la consulta dels elements a tenir en compte en la redacció del projecte arquitectònic. No obstant això, com que en el transcurs de l'excavació han aparegut part de murs, i s'han descrit dins l'estudi dels sondejós, podria haver-hi confusió alhora de la consulta dels diferents fragments de murs estudiats. Per tal d'unir les diferents informacions sobre cada element s'ha elaborat una fitxa per cadascun on hi apareix tota la informació. Per exemple, en el cas de murs que es conserven parcialment en alçat i parcialment soterrats (apareguts als sondejós) s'ha unit tota la informació dels diferents trams en la seva fitxa corresponent.

En cada fitxa apareix el número que se li ha adjudicat, l'estat de conservació, una descripció, l'actuació que s'hi ha fet i la documentació planimètrica i fotogràfica.

U.E.: 102

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Regular

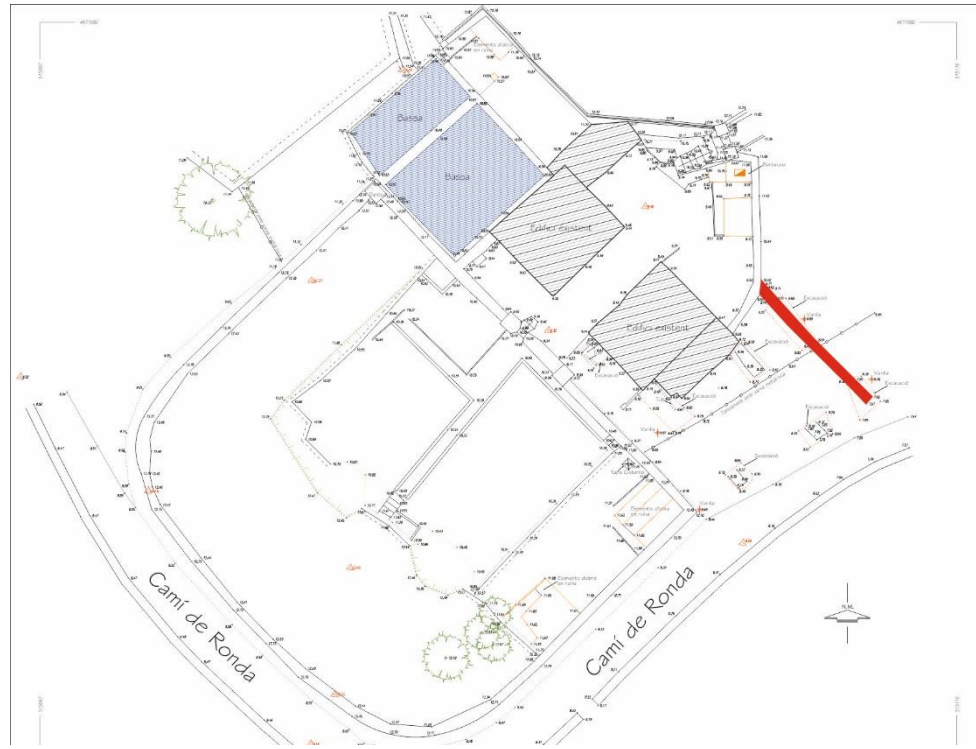
DESCRIPCIÓ:

Mur d'uns 0.5m d'ample i una llargada total vista de 8.17m, fet amb pedres de mida diversa lligades amb morter de calç compacte. Té una direcció nord-oest/sud-est. Conserva fonamentació fins al camí de ronda. En la connexió amb el mur U.E. 117 es veu un recreixement posterior compost per pedres granítiques i sorrenques de mida mitjana i petita, maó massís, rajola ceràmica (alguns fragments units amb ciment), tot unit amb morter de color gris. S'observa un recreixement no original de 0.95m d'alçada.

Al sondeig 2 es veuen pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç molt compacte. Fa 0.5m d'ample, 1.15m de llarg (d'est a oest) i 1.7m d'ample (de nord a sud). És la part baixa del mur o ja la fonamentació

ACTUACIÓ:

Neteja de la connexió amb el mur U.E. 117 i excavació de dues cales (1 i 4) per veure la continuació del mur vers el camí de ronda. Descripció fotogràfica i planimètrica.

Situació:**Documentació gràfica:**

U.E.: 103**SITUACIÓ:** Bateria de Sant Antoni**ESTAT CONSERVACIÓ:****DESCRIPCIÓ:**

Mur de pedres granítiques de mida diversa amb les de mida més grossa ubicades a la cantonada amb el mur 111, tot lligat amb morter de calç. A partir del terra actual, a uns 1.3m d'alçada, es veu una refeta o recreixement de característiques similars a mur U.E. 117. Tota aquesta part superior és posterior. L'alçada actual total és de 3m. Conserva una mica d'arrebossat molt deteriorat perquè l'aglutinant és sorra de platja, que amb la salinitat es desfà.

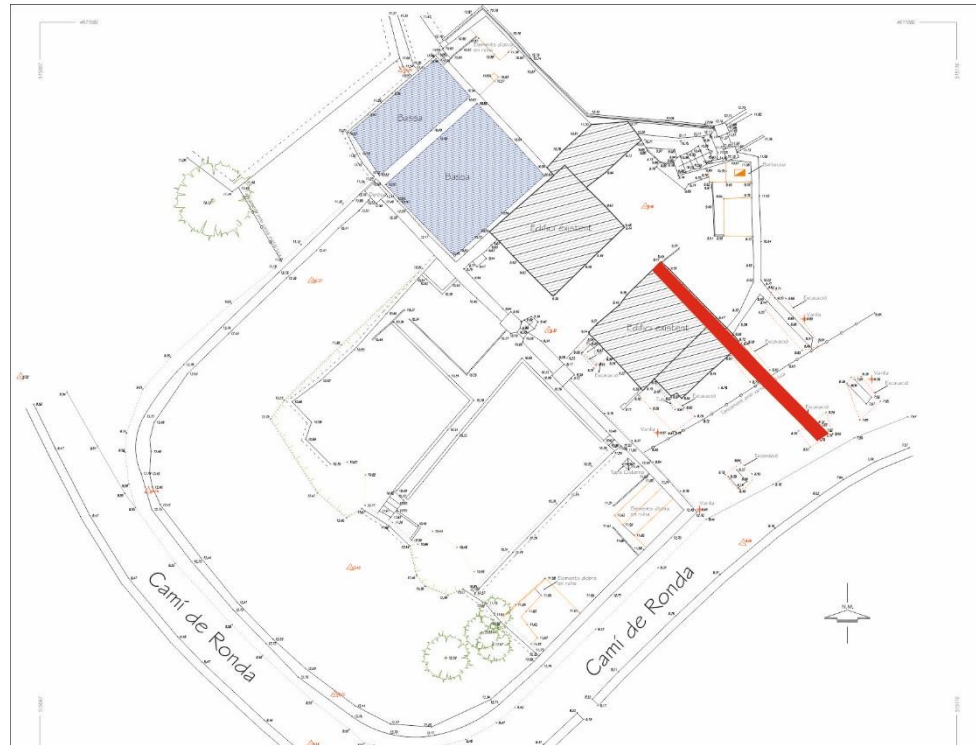
Al sondeig 2 es certifica la continuació del mur, aquí de 0.57m d'ample, amb la mateixa direcció però a una cota molt inferior a la conservada a la meitat oest.

Al sondeig 5 es localitza part del mur però també la seva banqueteta. De composició similar, el mur fa 0.55m d'ample i es conserva 0.31m en alçat, on es veu una banqueteta de fonamentació que sobresurt 0.12m cap el sud-oest i 0.03m vers el nord-est. Correspon a la fonamentació del mur U.E. 103. En total té una llargada comprovada de 12.70m.

És el mur de tancament nord-est de les dependències de la bateria. En la seva meitat est la seva conservació és menor i està obliterateda per nivells molt contemporanis.

ACTUACIÓ:

Neteja de l'element i excavació de dues cales (2 i 5) per veure la continuació del mur vers el camí de ronda. Descripció fotogràfica i planimètrica.

Situació:**Documentació gràfica:**

U.E.: 106

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Regular

DESCRIPCIÓ:

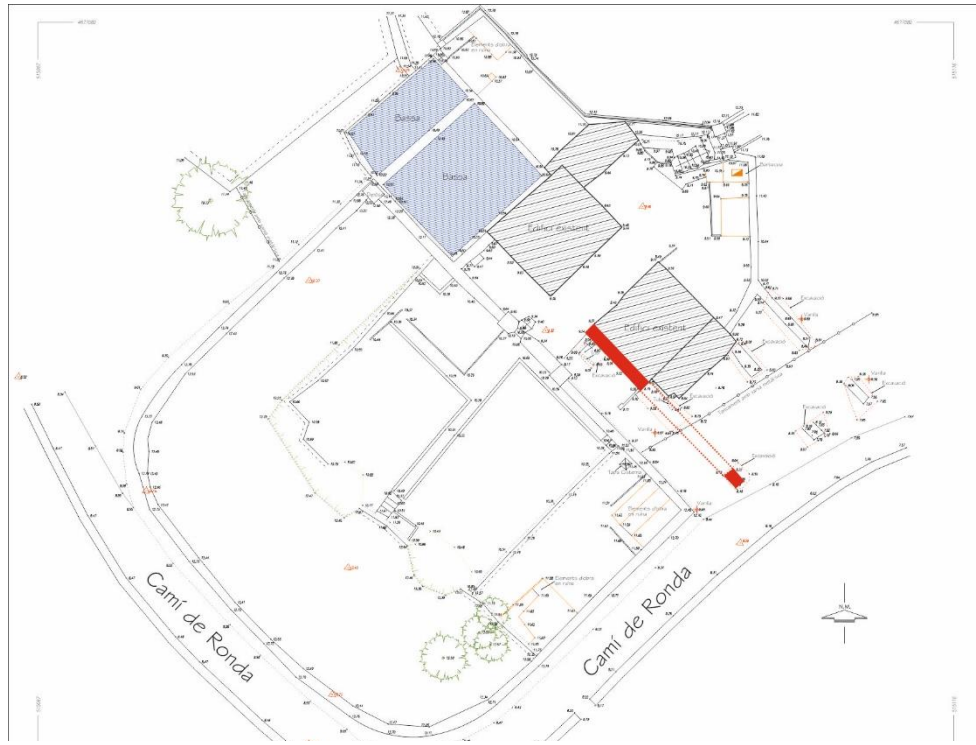
Mur de pedres granítiques de mida diversa, les de mida grossa a la cantonada amb el mur U.E.111, lligades amb morter de calç. Presenta una porta de 0.9m d'ample, 1.85m d'alçada i 0.55 de fons. Sembla obertura original, que apareix en el mapa del projecte d'obra de 1797, però amb moltes refetes posteriors, doncs es pot observar la presència de totxanes fins i tot.

La banda oest del mur, que és el tancament sud-oest de les dependències de la bateria, segueix l'alineació original però es veu molt reparat i recrescut. El centre del mur està malmès per l'estructura 104 i al sondeig 6 es veu el mur a nivell de fonamentació, amb pedres granítiques i esquistoides lligades amb morter de calç. En aquest punt fa 0.57m d'ample, 1.1m de llarg (E-O) i 1.30m d'ample (direcció N-S).

ACTUACIÓ:

Neteja de la connexió amb el mur U.E. 111 i excavació de tres cales (3,6 i 7) per veure la continuació del mur vers el camí de ronda i la porta

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 109

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Bo

DESCRIPCIÓ:

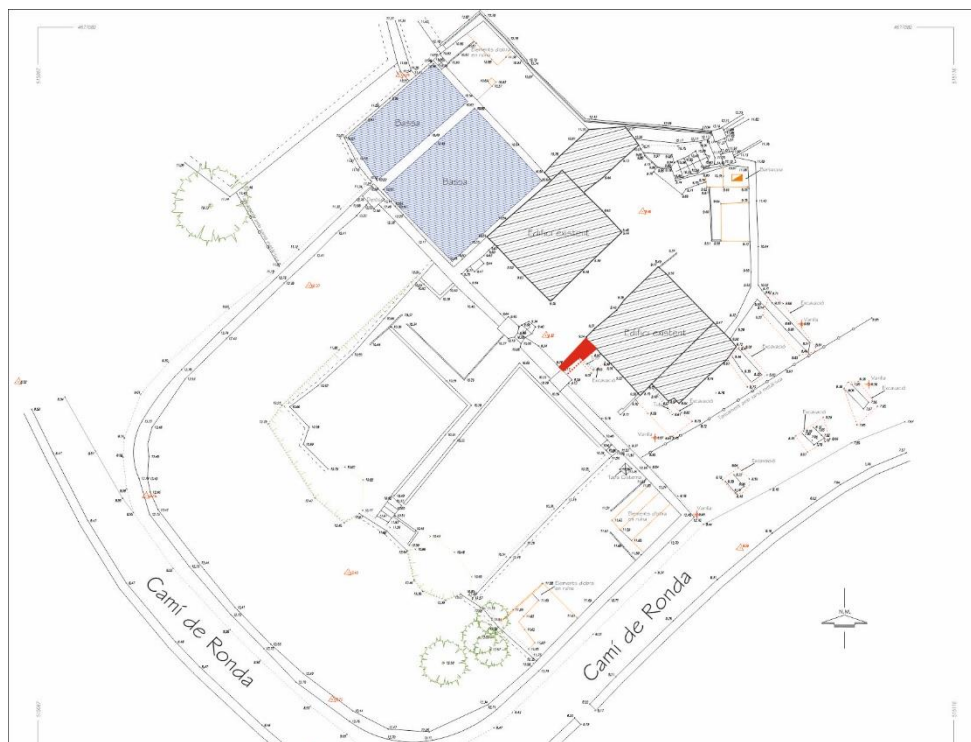
Escala de 3 esglaons, cadascun fet de pedres de mida grossa amb algun fragment de teula, parcialment lligat amb morter de calç. Els esglaons tenen amplades irregulars, doncs el tram superior fa 0.2m d'ample, el del mig fa 0.4m i l'inferior 0.3m. L'escala s'adossa al mur U.E. 106. L'estrat 107 cobreix els dos esglaons inferiors. En total té una llargada de 2.1m, i es troba entre els murs 106 i 112.

Salva un canvi de nivell entre el passadís per on entraria el canó per defensar la costa i les habitacions de l'est de les dependències de la bateria. En el sondeig 7 es pot observar que funcionava amb el mur 106 i que aquest darrer tenia una cota de circulació més baixa que l'actual.

ACTUACIÓ:

Neteja de l'element vist i excavació del sondeig 7, on es veuen els tres esglaons. Documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.:111

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ:

DESCRIPCIÓ:

Mur que clou per l'oest les habitacions del nord-est de les bateries. Compost per pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç. Les filades són irregulars. Té una llargada de 5.45m, i una amplada de 0.55m. Conserva entre 1.4m i 1.8m en alçada original, mentre que la resta és un recreixement amb pedres i una notable quantitat de teula, rajola i maó massís, lligat amb morter de calç. Vers el centre del mur hi ha una finestra de 0.6m d'ample i 0.87m d'alçada emmarcada per maó massís i rajola ceràmica lligat amb morter de calç i ciment. Originalment hi havia una finestra però està alterada posteriorment. L'alçada total actual és de 3m.

ACTUACIÓ:

Neteja, documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 112

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Regular

DESCRIPCIÓ:

Mur de pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç. Té una llargada conservada de 10.07m, una amplada de 0.55m i una alçada d'entre 2.5 i 3.5m. No presenta filades regulars però té les pedres de major mida a la part inferior del mur. El coronament del mur a doble vessant està conservat. S'observa la presència de 5 espitlleres tapiades de 0.5m d'alçada, 0.45m d'ample a la banda nord. Segons el plànol del projecte d'obra en aquest sector hi ha una sisena espitllera, segurament fou tapiada i refeta, pel que actualment no és visible. Per altra banda, des d'on estaria aquesta sisena espitllera fins a la cantonada, es veu que el darrer 1m-1.1m superiors del mur està recrescut, on s'hi pot observar la presència de teula i maó massís entre les pedres. A la banda sud del mur està molt malmesa, pel les espitlleres estan parcialment enderrocades i no es poden agafar les seves mesures originals.

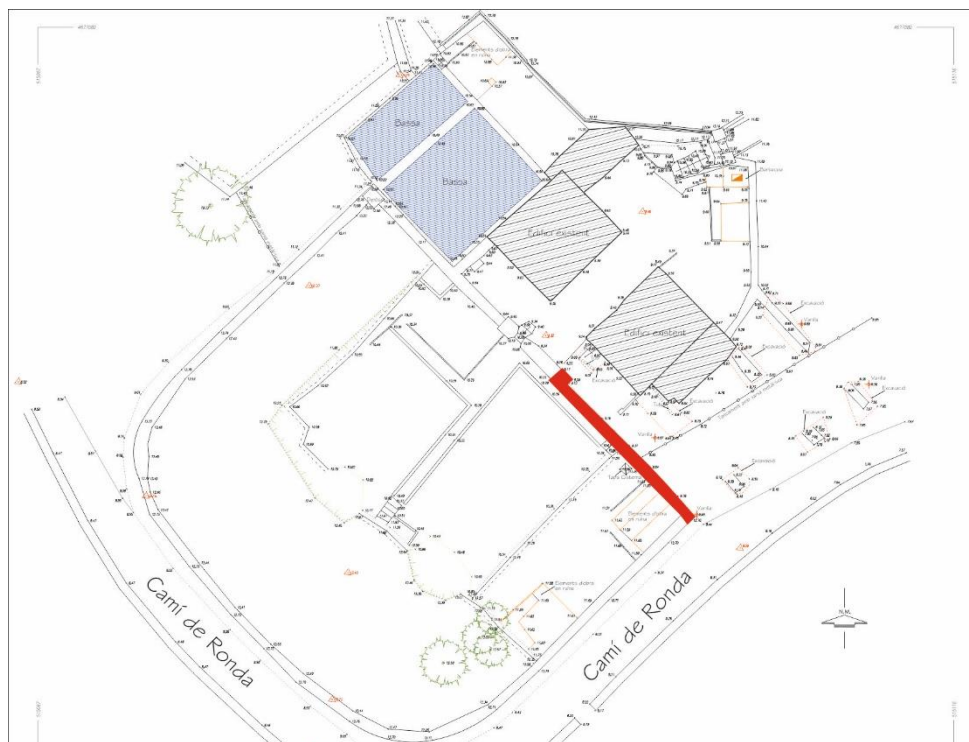
A l'extrem oest del mur hi ha un pilar de planta quadrada, de 0.85m de costat) i 3.15m d'alçada, amb coronament a quatre vessants conservat, tot i que la banda sud d'aquest element està malmesa. Tant el mur com el pilar tenen reparacions amb teula, maó massís, morter, etc.

El tapiament de les espitlleres es compon de pedres, teula, maó massís, totxana i rajols lligats en sec. Per la seva composició sembla tapiat ja al s.XX.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 113

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ:

DESCRIPCIÓ:

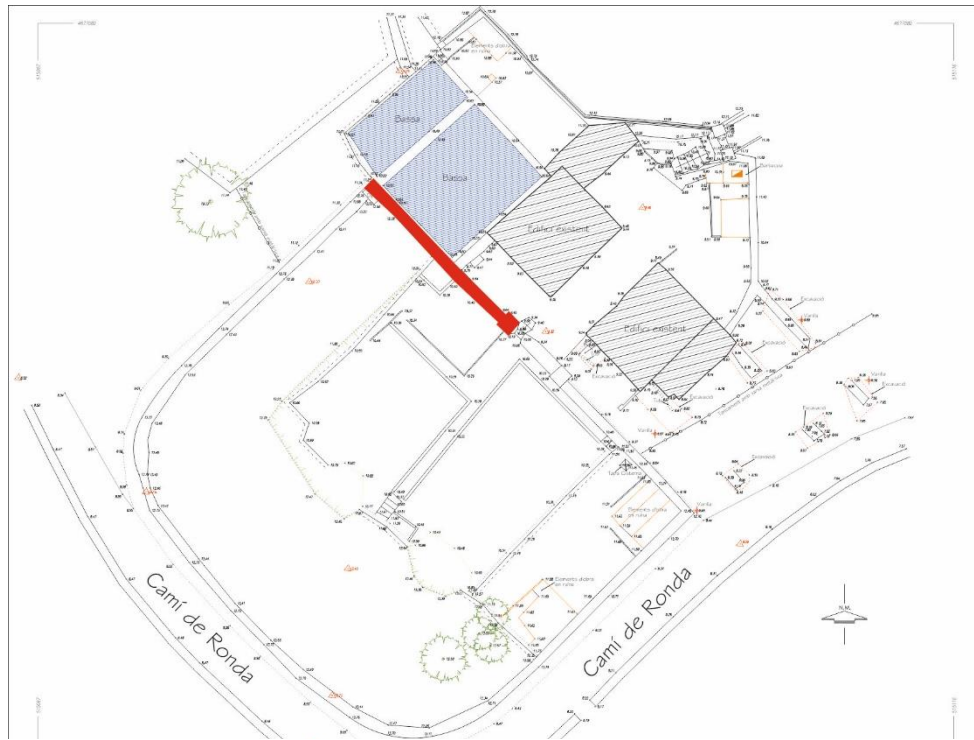
Mur de pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç. Té una llargada de 10.85m, una amplada de 0.55m i una alçada de 3m. Té coronament a doble vessant conservat. No presenta filades regulars. Té un total de sis espitlleres tapiades de 0.55m d'alçada i 0.45m d'amplada a la banda nord del mur. Malauradament la banda sud del mur està malmesa i no ens permet saber les mesures d'aquestes espitlleres amb fiabilitat.

A la banda est té un pilar quadrangular de 0.8m de costat i amb una alçada conservada de 2.1m. No té coronament a quatre aigües i està en mal estat de conservació, tot i que s'observen reparacions amb teula i rajola. Està imbricat amb el mur U.E. 127 i se li adossa el mur U.E. 113. El llenç també té reparacions com el pilar. A la banda nord-est s'hi adossa un dipòsit contemporani de rajols. A la banda oest, cap a la cantonada, el mur està recrescut 0.5m i al capdamunt hi ha un dipòsit de totxana amb un tub de plàstic.

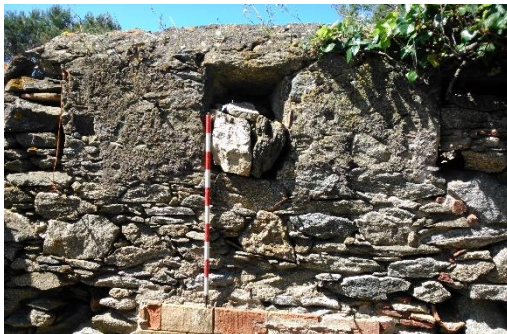
ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.:114

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Dolent

DESCRIPCIÓ:

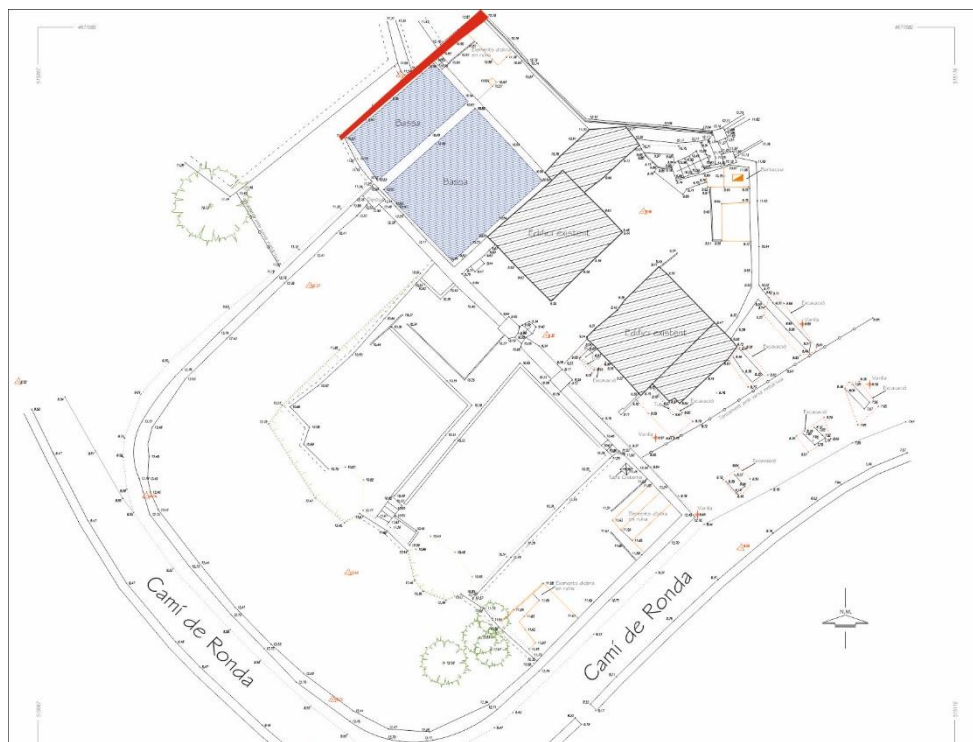
Mur construït amb pedres granítiques, amb maó massís, fragments de teula i, en trams, amb totxanes. En algun tram està lligat amb morter de calç i en d'altres, sobretot vers el sud, està lligat en sec. Segueix la línia original del tancament nord-oest de la bateria tot i que està recrescut al s.XIX a la meitat nord i al s.XX a la meitat sud. La meitat nord té una amplada de 0.30m i una alçada de 1.85m, i al sud té una amplada de 0.40m i una alçada visible de 0.8m (no és visible doncs se li adossa un dipòsit o piscina). Imbricat amb el mur 125.

No es descarta que si es rebaixa per sota d'aquest mur es conservi part de la paret original.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.:115

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: regular

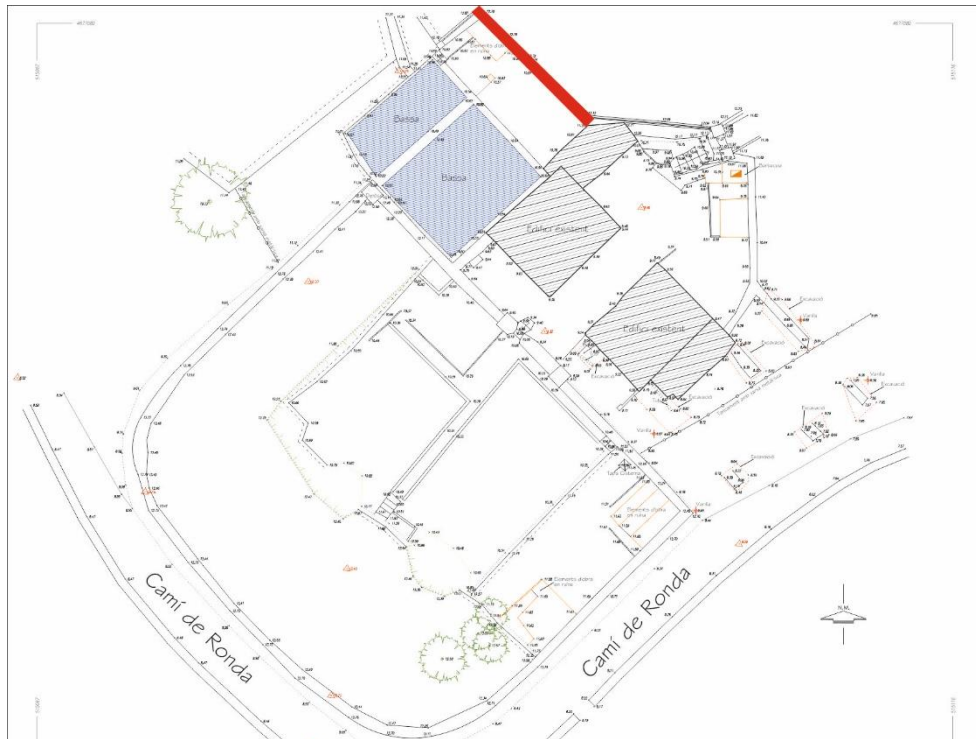
DESCRIPCIÓ:

Mur de pedres granítiques de mida mitjana i petita lligades amb morter de calç. No presenta una factura molt acurada ni filades regulars. A la meitat nord-est es veuen tres espitlleres tapiades de 0.7m d'alçada i 0.45m d'ample. La meitat nord-oest del mur no es veu perquè està tapat per una estructura rectangular amb teulat del s.XX. Fa 8.1m de llargada i 1.4m d'alçada visible. Malauradament no es pot comprovar la seva amplada. Es pot veure alguna reparació del llenç amb maó massís. Els 0.4m superiors són una refeta amb maó massís i alguna pedra lligats amb pòrtland, sobre la qual s'alça un envà de totxanes planes. Es tracta doncs, d'un recreixement del s.XX.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 116

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Dolenta

DESCRIPCIÓ:

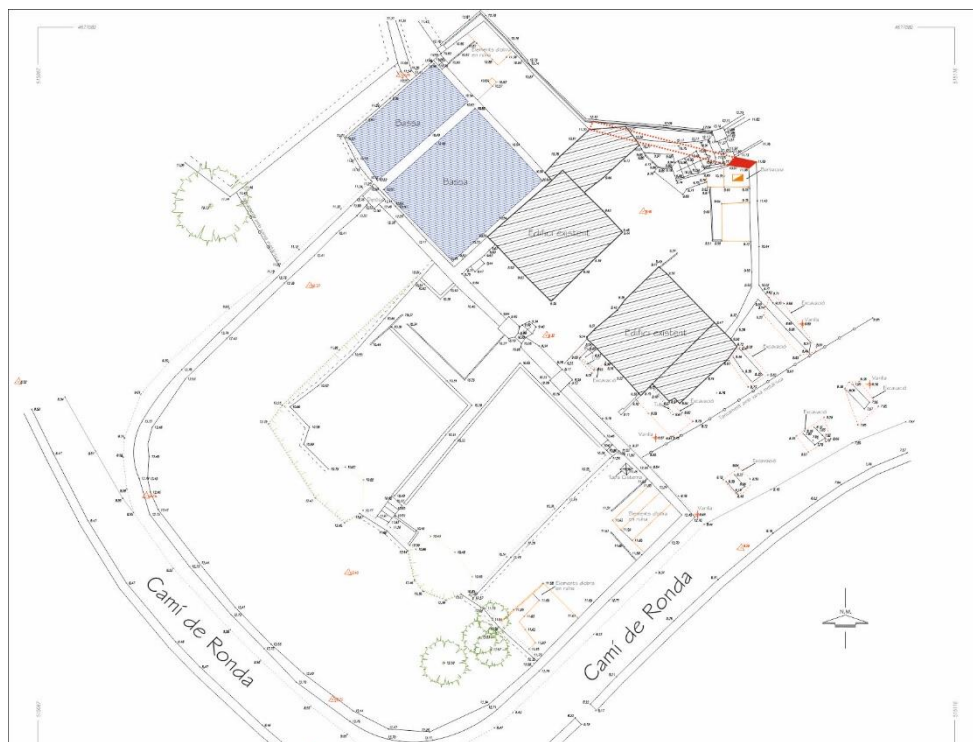
Mur que clou la punxa nord de la bateria pel seu costat oest. Té una alçada vista de 1.3m, una amplada de 0.3m i una llargada de 1.2m. S'entrega a un dels pilars d'entrada actual a les bateries. Està compost per pedra granítica de mida mitjana i petita i nombrosos fragments de rajol i rajola. Segueix la orientació original però es tracta d'un alçat posterior, del s.XX.

No es descarta però, que a un nivell inferior encara pugui haver part del mur original.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 117

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Dolenta

DESCRIPCIÓ:

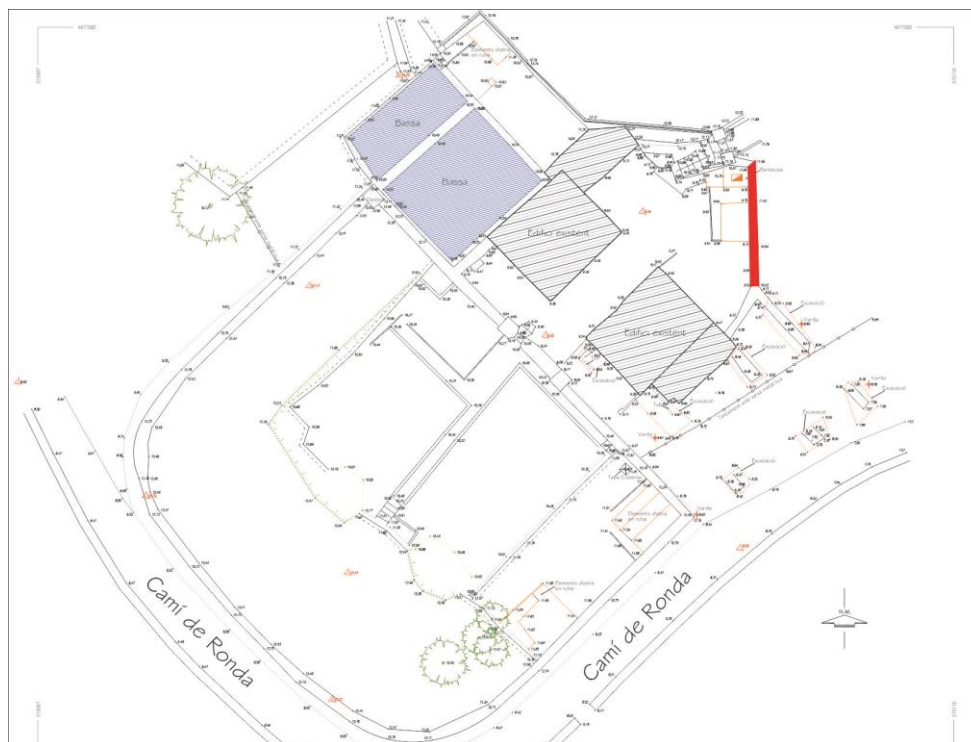
Part est de la punxa que clou la bateria pel nord. Té una amplada d'entre 0.28m i 0.30m, mentre que té una llargada de 6.6m. Està composta per pedres granítiques de mida diversa, com passa amb la U.E. 102. Té un recreixement irregular en tot el llenç. El signe inequívoc del recreixement és l'aparició de fragments de maó massís, teula, rajola, etc.

No es descarta però, que a un nivell inferior encara pugui haver part del mur original.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 118

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: regular

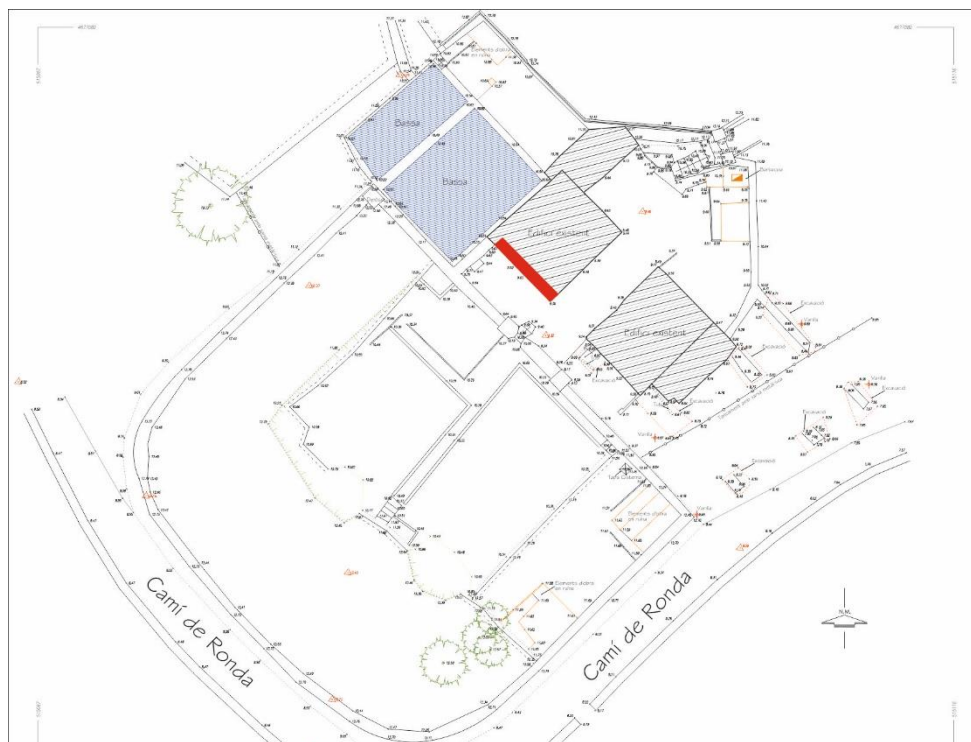
DESCRIPCIÓ:

Mur que clou pel sud les dependències del nord-oest de les bateries. Té 4.85m de llargada, 2.30m d'alçada i 0.55m d'amplada. De factura irregular, es compon de pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç. A la cantonada amb el mur 119 les pedres són ben escairades i de mida grossa. Té una porta de 1.55m d'alçada i 0.75m d'amplada emmarcada amb maons massissos. Actualment hi ha un llindar de rajoles unides amb ciment ràpid, pel que l'alçada de la porta podria ser superior. S'observen diverses reparacions amb maó massís, rajoles i totxanes amb diferents aglutinants (morter, ciment, etc). Els 0.2m superiors del mur són afegits posteriorment, ja que la teulada no és l'original (feta amb totxanes planes). S'imbrica amb els murs 119 i 127.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 119

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: regular

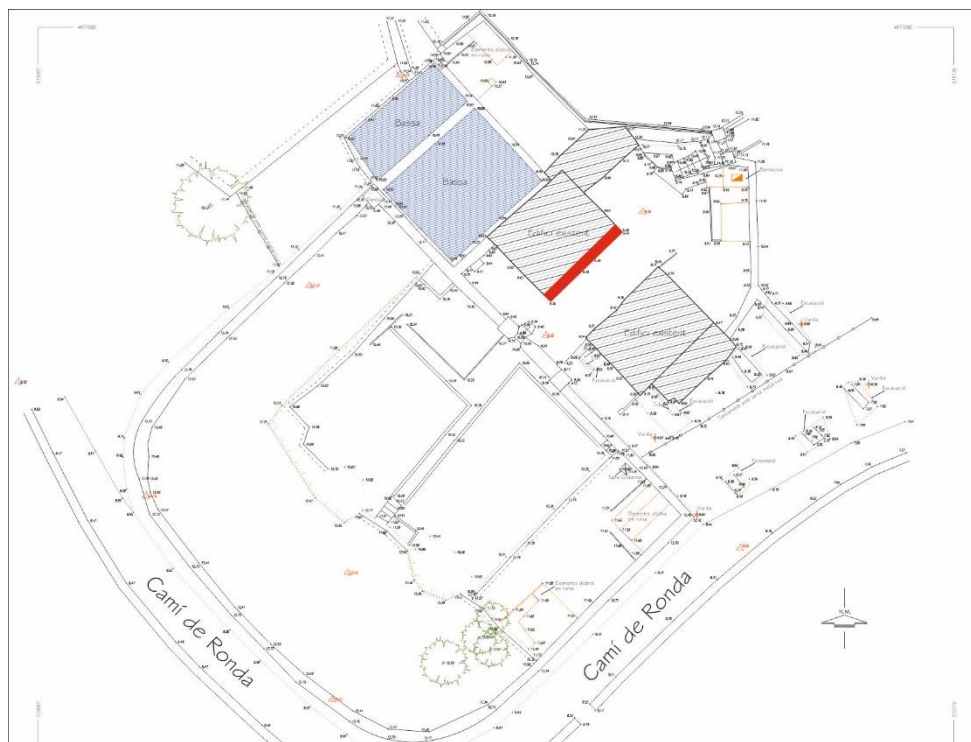
DESCRIPCIÓ:

Mur construït amb pedres granítiques de mida diversa, reservant les més grosses i ben escairades a les cantonades. Presenta nombroses reparacions amb rajol, maó massís i, fins i tot, fragments de test. Té un arrebossat del s.XX, molt compacte i per la cara interna està totalment arrebossat amb ciment. Al centre s'hi veu una finestra de 0.85m d'ample i 0.90m d'alçada. En el plànol original s'hi veu una finestra però donada la factura i es dimensions de la finestra diríem que és una refeta molt posterior. De les quatre parets d'aquest sector d'habitacles és el mur més malmès i reparat. Té 0.55m d'ample i 5.3m de llargada. S'imbrica amb els murs 118 i 120.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 120

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: regular

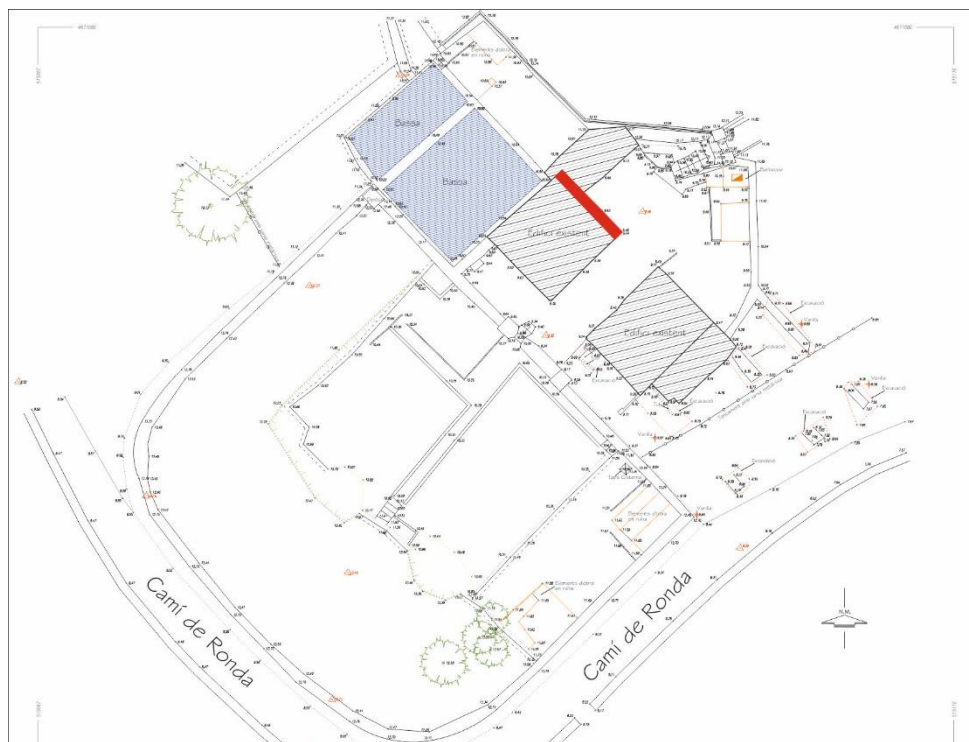
DESCRIPCIÓ:

Mur amb direcció est-oest, compost per pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç. Les pedres més grosses estan ubicades a la cantonada est, on s'imbrica amb el mur 119. Al centre hi ha una finestra emmarcada amb maons massissos de 0.75m d'ample i 1.80m d'alçada. La obertura està tapiada 1m en alçada des del terra amb maó massís, fet usual en construccions del s.XVIII-XIX. El llenç és força irregular i conserva alguna traça d'arrebossat exterior, pel que no va ser construït per ser vist. En el moment de redacció d'aquest informe la paret té una alçada de 4.6m i un gruix de 0.55m. Els 0.2m superiors són una refeta amb rajols, maó massís i totxana i morter, segurament de quan es va refer la teulada. Així mateix, també s'observen reparacions al llenç amb fragments de teula i rajol.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 124

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: regular

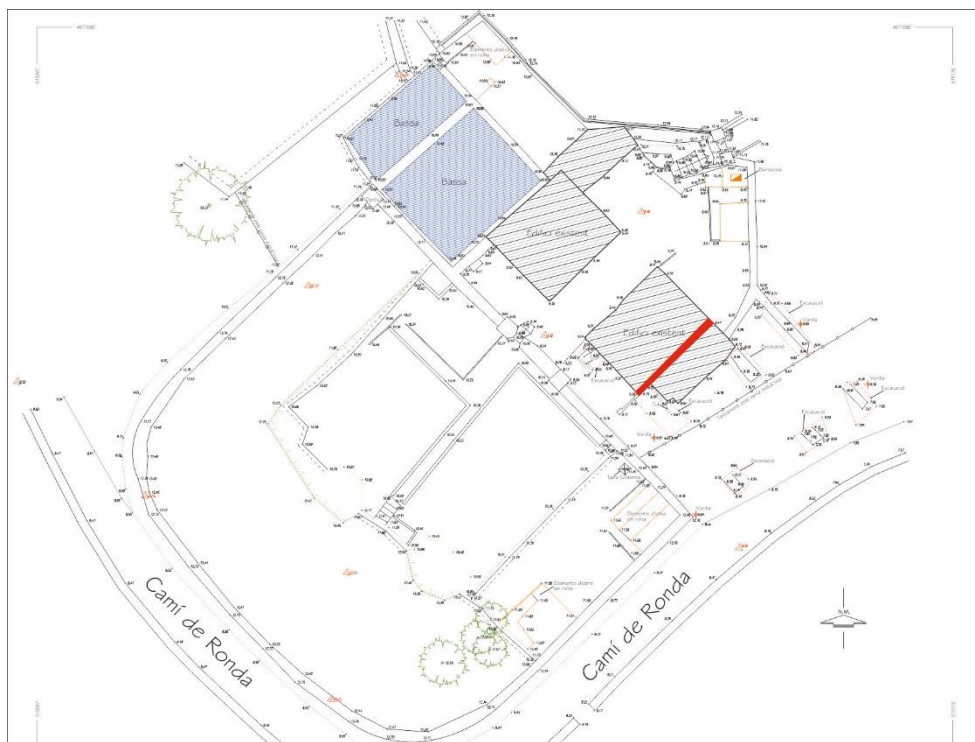
DESCRIPCIÓ:

Mur de separació d'estances en la construcció nord-est de les bateries. Comosat per pedres granítiques de mida mitjana i petita lligades amb morter de calç. Té una amplada de 0.25m i 5m de llargada. Presenta moltes reparacions amb fragments de teula i maó massís enganxats. Els 0.2m superiors estan molt alterats, segurament alhora de refer la teulada.

ACTUACIÓ:

Documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 125

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: regular

DESCRIPCIÓ:

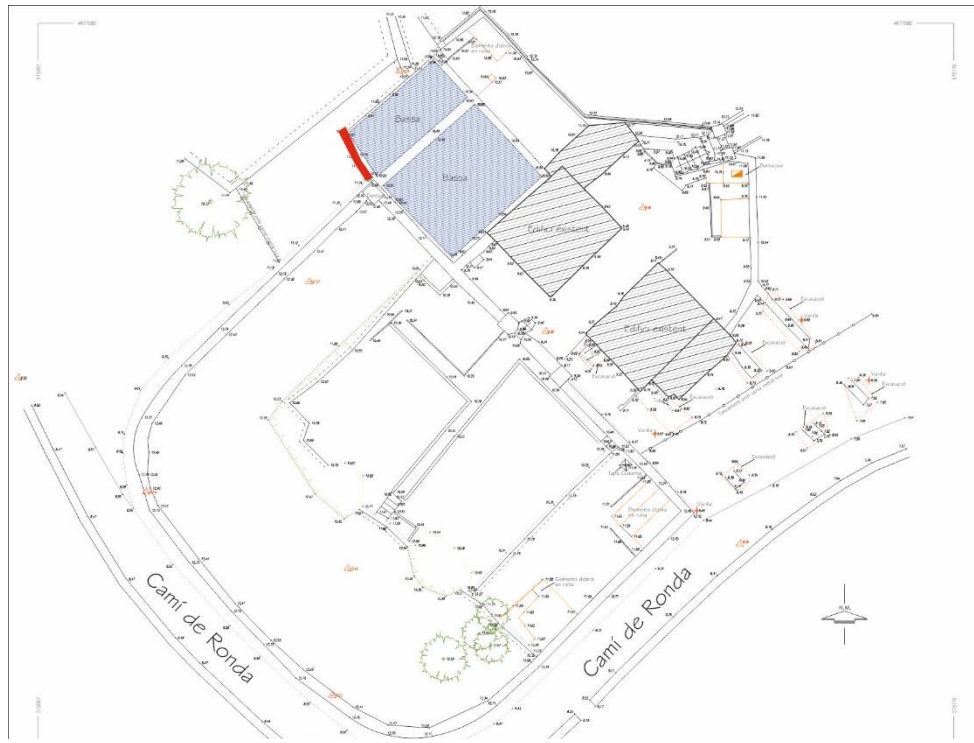
Mur que clou pel sud-oest les dependències de les bateries. Uneix els murs 113 i 114. En l'actualitat es tracta d'un mur de pedres granítiques i maó massís lligat a la part inferior amb morter de calç i la superior en sec. S'imbrica amb el mur 114 i s'adossa al mur 113. Té una alçada vista de 0.8m, una amplada de 0.4m i una llargada de 2.9m. Segueix l'alineació original del tancament sud-oest de la bateria però és evident que es tracta d'un recreixement posterior, segurament contemporani al recreixement del mur 114. Una piscina s'hi adossa, pel que no podem veure si queden restes del mur original a sota. Hi ha dos recreixements, el lligat amb morter de calç (potser d'igual cronologia que les piscines) i una segona refeta al s.XX.

Si es toca aquest mur a una cota inferior a la que actualment queda vist podria aparèixer el mur original, pel que caldria un control arqueològic durant les obres.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 126

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Bo

DESCRIPCIÓ:

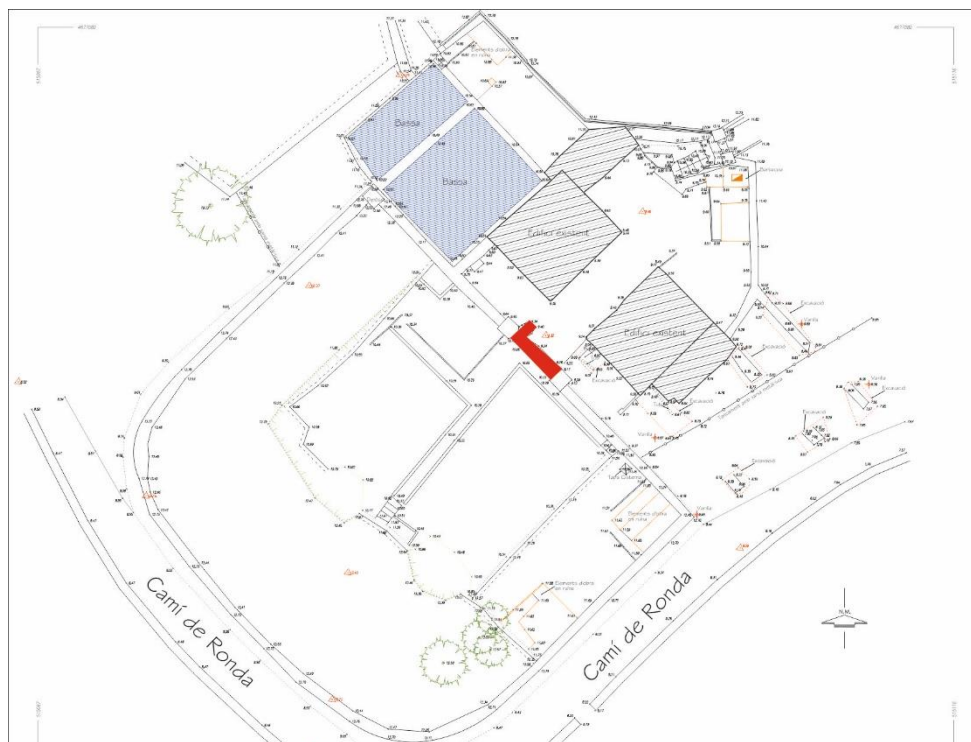
Mur de tapiament i escala que oblitera la rampa d'accés del canó vers la banda de mar. Es troba entre els pilars dels murs 112 i 113. Compost per pedres granítiques i maó massís lligat en sec (les pedres segurament reaprofitades dels murs de la bateria). Té una llargada de 2.35m, 0.65m d'amplada i una alçada de 1.5m. Al costat hi ha una escala d'accés a la banda sud de les bateries composta per maó massís i pedra lligats amb morter de calç. Té 4 esglaons, el primer de pedra i la resta de maó massís. L'escala té una amplada màxima de 0.72m.

No és un element original però s'ha elaborat una fitxa perquè cal tenir en compte que si s'elimina a sota podria aparèixer la rampa d'accés de l'artilleria a la zona defensiva de la Bateria.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 127

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ: Bo

DESCRIPCIÓ:

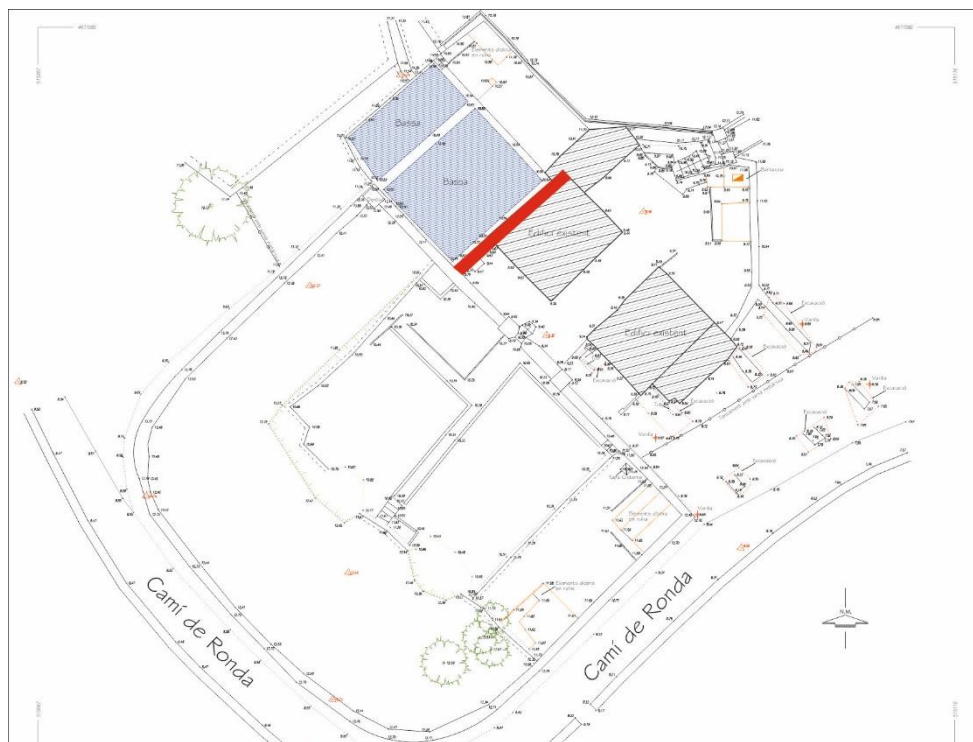
Mur de pedres granítiques de mida diversa amb refetes de maó massís i rajol. Els 0.2m superiors estan alterats i refets, segurament de quan es va refer la teulada. Té una llargada total de 7.72m i una amplada de 0.55m. Està arrebossat i se li adossa per la cara oest una piscina de 1.60m de fons. Té una porta amb coronament d'arc rebaixat de 1.35m d'ample, 1.90m d'alçada i 0.55m d'amplada. Aquesta porta té diferents reparacions però conserva un coronament a doble vessant.

Es tracta d'un mur original amb refetes posteriors i amb una porta també original.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

U.E.: 128

SITUACIÓ: Bateria de Sant Antoni

ESTAT CONSERVACIÓ:

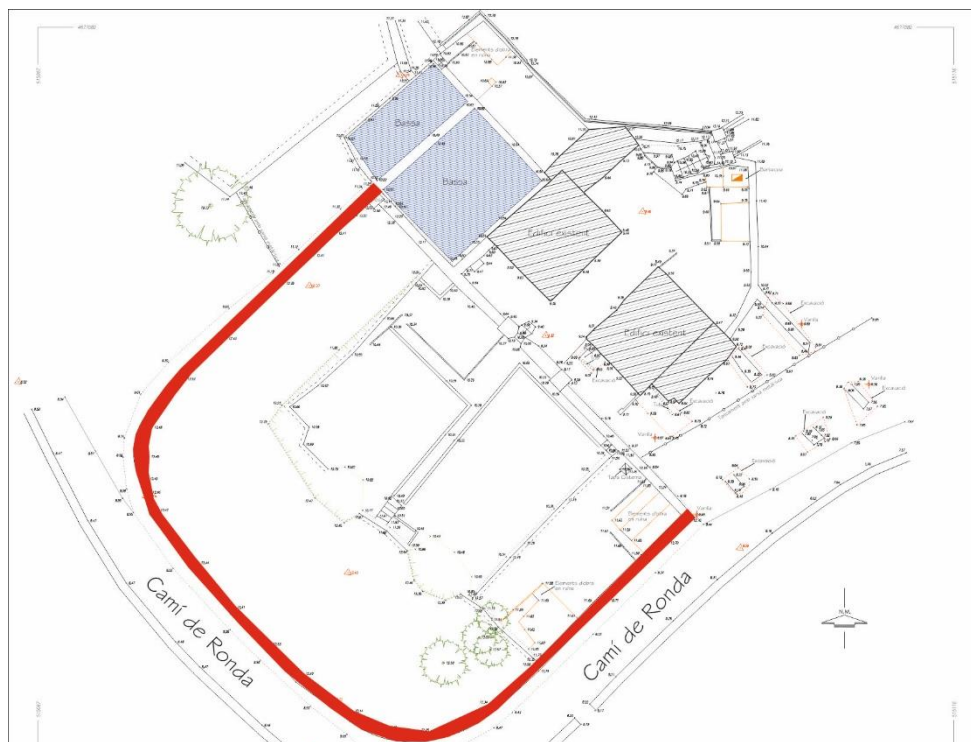
DESCRIPCIÓ:

Mur que clou la bateria pel sud i on es situarien els canons. Construït amb pedres granítiques de mida diversa lligades amb morter de calç. Presenta reparacions i, com a mínim, el darrer 1.15m en la part superior està recrescut, on es veuen fragments de teula, maó massís, etc. Té una amplada de 0.57m i una alçada total de 3.95m. Mur atalussat.

ACTUACIÓ:

Neteja i documentació fotogràfica i planimètrica

Situació:

Documentació gràfica:

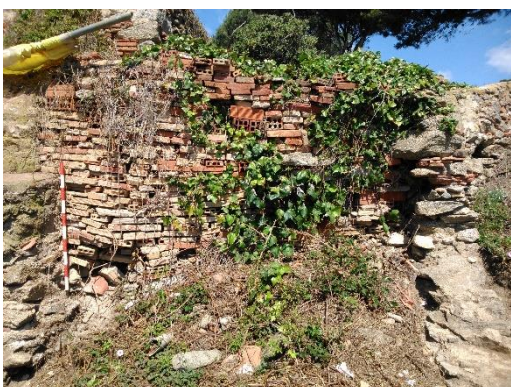

Fins al moment s'han relacionat i estudiat els murs originals de la Bateria de Sant Antoni. Projectada l'any 1797, segurament fou inhabilitada l'any 1814 quan es va dinamitar el castell de la Trinitat. L'any 1864 s'inaugura el far de Roses, situat just al nord de la Bateria, i hi visqué un faroner fins l'any 1999. El mur que tanca el far inclou les dependències de la Bateria de Sant Antoni, pel que és raonable pensar que aquest sector fou emprat pels diferents habitants que va tenir el far.

En tota la bateria es pot observar la presència de diferents estructures del s.XX, sobretot dipòsits, cisternes, tapiaments amb totxanes, etc. En la planimetria annexa es pot veure el plànol amb els murs originals i les estructures afegides posteriorment. Donat que es tracten d'estructures molt contemporànies no se'ls ha anomenat amb un número d'U.E. A continuació es mostren algunes fotografies d'aquestes estructures.

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

Fig.21. Fotografies dels diferents elements contemporanis presents a la Bateria

Amb el transcurs del temps, la Bateria de Sant Antoni, ja en desús, s'emprà per diferents activitats. Tot i això, podem veure com les zones que no foren reutilitzades s'anaren enrunant o foren enderrocades recentment. Tenim un exemple en una fotografia de principis del s.XX on veiem algun mur avui dia desaparegut encara dempeus.

Fig.22. Fotografia del Far i la Bateria al fons (AMR-Col·lecció imatges Benet Fonolleres, carpeta 7, subcarpeta 3, fotografia 1_2)

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

veient un hort en la part defensiva de la Bateria. Així mateix, en aquesta documentació fotogràfica també es pot veure el mal estat de conservació del mur exterior de la Bateria l'any abans esmentat, pel que devia ser reparat fa relativament pocs anys.

Fig.24. Vista de l'hort i el mal estat de conservació del mur U.E.128 (Font: invarquit gencat- foto de Jacob Casquete-2008)

8. BIBLIOGRAFIA

ARCHIVO GENERAL DE SIMANCAS (AGS): MAPAS, PLANOS Y DIBUJOS (MPD);XLVI-38

CAPEL SAEZ,H.;GARCÍA LANCETA,L; MONCADA MAYA,JD, 1983. *Los ingenieros militares en España. Siglo XVIII. Repertorio bibliográfico e inventario de su labor científica y espacial*. Barcelona: UB, Col. "Geo-Crítica. Textos de apoyo"nº3.

FUENTE, P. DE LA, 1998, *Les fortificacions reials del golf de Roses*. Brau-Aj. De Roses. Figueres.

GENERALITAT DE CATALUNYA- INVENTARI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC:<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=MCUxK2JhdGVyaWEgZGUgc2FudCBhbnRvbmkiNCsxNzE1MjMINisyJQ=&codi=37668>

Roses,[//ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Roses&oldid=17071424](http://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Roses&oldid=17071424) (consultat per darrera vegada el 25 de juliol de 2016).

INFORME HISTÒRIC DE LA BATERIA DE SANT ANTONI

(Roses)

Agost de 2016

Bateria de Sant Antoni de Roses. Informe històric.

Índex

1. Introducció
2. Bateries de costa
3. Apunts sobre l'artilleria a Espanya al s.XVIII
4. Bateria de Sant Antoni de Roses
5. Exemples de bateries semblants al s.XVIII a Espanya i Catalunya
6. Context històric
7. Conclusions

1. Introducció

La bateria de Sant Antoni és una construcció d'origen militar que es troba sobre les roques de la punta de la Poncella. Actualment el recinte és un espai associat al far de Roses.

En artilleria es denomina bateria al conjunt de peces disposades per operar conjuntament.

El projecte de construcció de la bateria és de l'any 1797 i el signa Antonio López Sopeña, enginyer director de Catalunya. En el plànol que disposem s'especifica que l'obra es durà a terme de forma immediata.

Al segle XVIII, es va produir, a Espanya, el naixement d'un exèrcit permanent, al qual es van enquadrar, formant part d'un cos altament especialitzat, els enginyers. L'organització del Cos, l'any 1711, i la posterior creació de la Reial i Militar Acadèmia de Barcelona, pocs anys després, va permetre a la Corona disposar del grup de tècnics indispensable per atendre la reparació, modernització i nova delineació de les fortificacions necessàries per protegir les seves extenses possessions, però, també, per desenvolupar la política de foment empresa per la nova dinastia.

Un informe de Ciriaco Galluzo, enginyer de la Ciutadella de Roses al segle XVIII, parla sobre el programa de fortificació amb bateries de costa la zona compresa entre la frontera i Blanes. En el pla, Roses hi queda contemplada, i aquesta bateria en formaria part, com a reforç de la bateria del castell. Ciriaco Galluzo neix a Oran al 1744. El seu pare era cap d'artilleria. Al 1765 fou destinat a Catalunya i desenvolupà obres a Figueres i al Rosselló. Al 1796 és coronel i enginyer 2n, i per això dirigeix les obres de la defensa de la Plaça de Roses, la Ciutadella. I desenvolupà un plànol de bateries de costa des de Cervera fins a Blanes i Roses en queda inclosa.

Les fortificacions a Roses que protegien la vila i el port a finals de segle XVIII i principis de segle XIX eren principalment dues:

- la plaça forta o Ciutadella
- el fort , el castell de la Trinitat

Ambdues construïdes al segle XVI.

La principal defensa del port era el castell. El foc que es tirava des del fort era corb, cosa que dificultava la defensa de la badia, per la qual cosa es va establir a sota el fort, una bateria de costa sobre la roca escarpada vora el mar. D'aquesta manera s'aconseguien tres rasants per a la protecció dels vaixells que hi ancoraven.

A Espanya degut a les seves condicions costeres i a l'escassa mentalitat naval es va donar molta importància a les fortificacions de costa, per això l'existència de les bateries de costa fins ben entrat el segle XXI. Al segle XVIII es van edificar bateries a l'antic regne de Granada i al segle XIX es van fortificar els ports espanyols i es van fer bateries a Galícia, La Coruña, a Cartagena, Ferrol, Vigo i Cadiz, Ceuta, Mallorca i Menorca i també a Catalunya amb el port de Barcelona com a principal referent .

Trobem molta tipologia de bateries, però aquí farem esment a les bateries de costa.

2. Bateries de costa

Les bateries de costa consistien en complexos militars d'artilleria pesada que es situaven prop de la costa i el seu objectiu principal era defensar una plaça forta, un arsenal o un pas important enfront als atacs dels enemics.

Hi ha vàries tipologies de bateries de costa. La bateria de Sant Antoni és una bateria a barbata amb capacitat per a cinc canons.

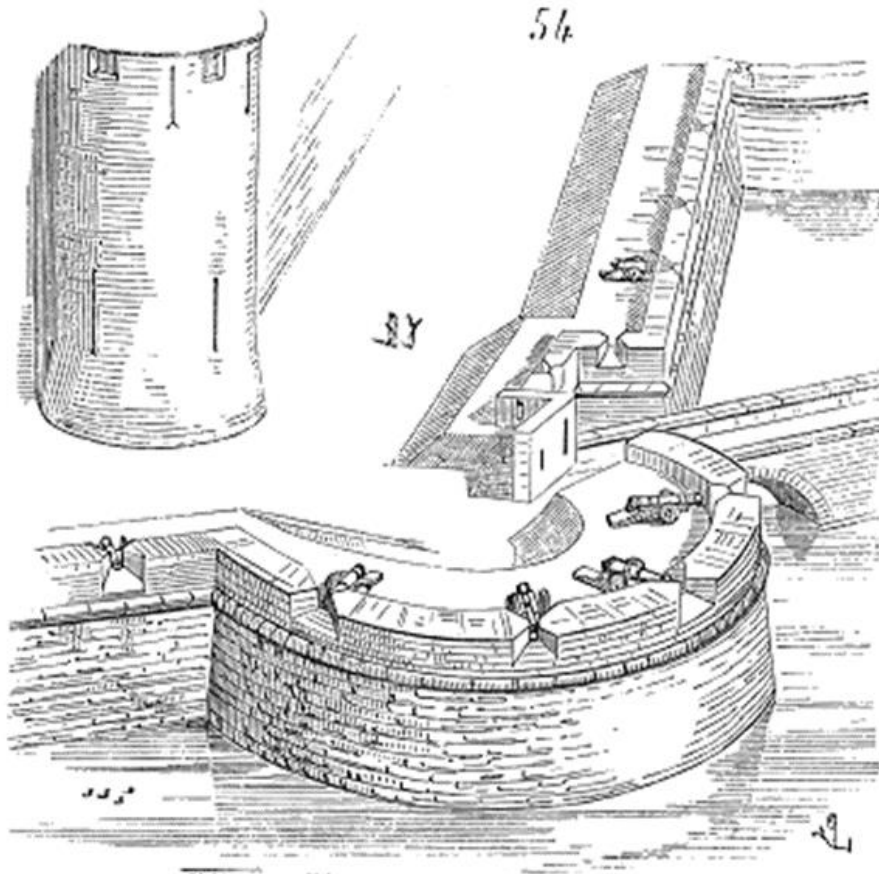
La barbata és un tipus de disposició d'artilleria, que pot comptar o no amb blindatge, i es pot referir tant a instal·lacions terrestres com navals.

A les fortificacions, la barbata és el tros de parapet ordinàriament col·locat en els angles d'un bastió destinat al tir de l'artilleria al descobert. Es converteix la barbata, en conseqüència, en un perfil, amb una alçada de suport a nivell de genollera, ja que la carena del parapet arriba als genolls dels servents de les peces.

Quan una bateria està construïda a barbata, el seu parapet no té cap tronera ni merlet, ni tampoc cobreix els artillers.

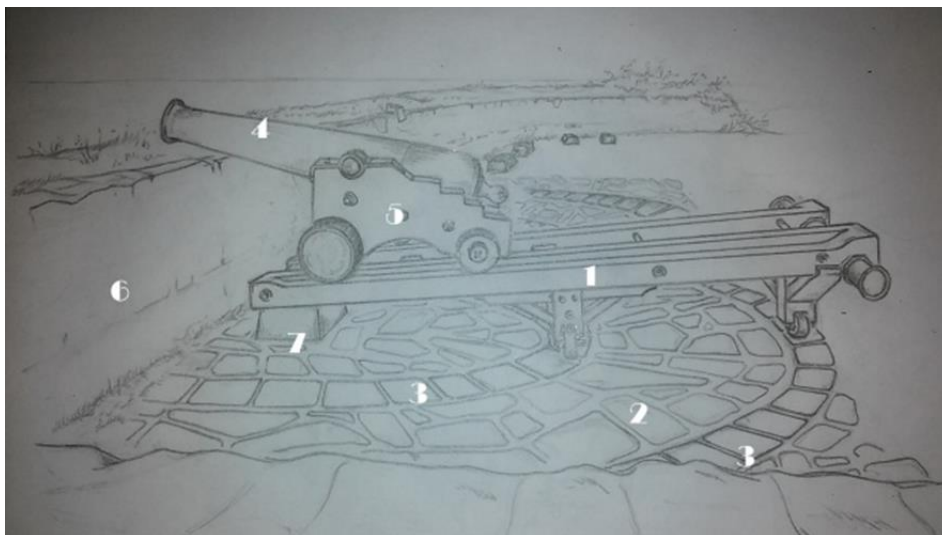
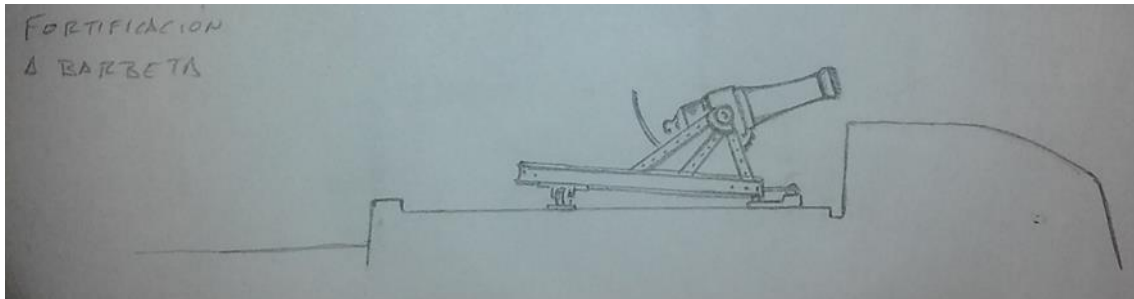
En vaixells de guerra barbata fa referència a la plataforma d'artilleria naval protegida amb blindatge pels costats, però sense estar completament closa com en una torreta.

Exemple d'una bateria a barbata:

Dibuix extret de "Dictionnaire raisonné de l'architecture française du XIe au XVIe siècle " par Eugène Viollet-Le-Duc, 1856.

Disposició de l'artilleria en una bateria de costa de barbata

1. Marc
2. Esplanada
3. Rails de l'esplanada
4. Canó
5. Curenya
6. Parapet de la Bateria (A barbata)
7. Mamposteria

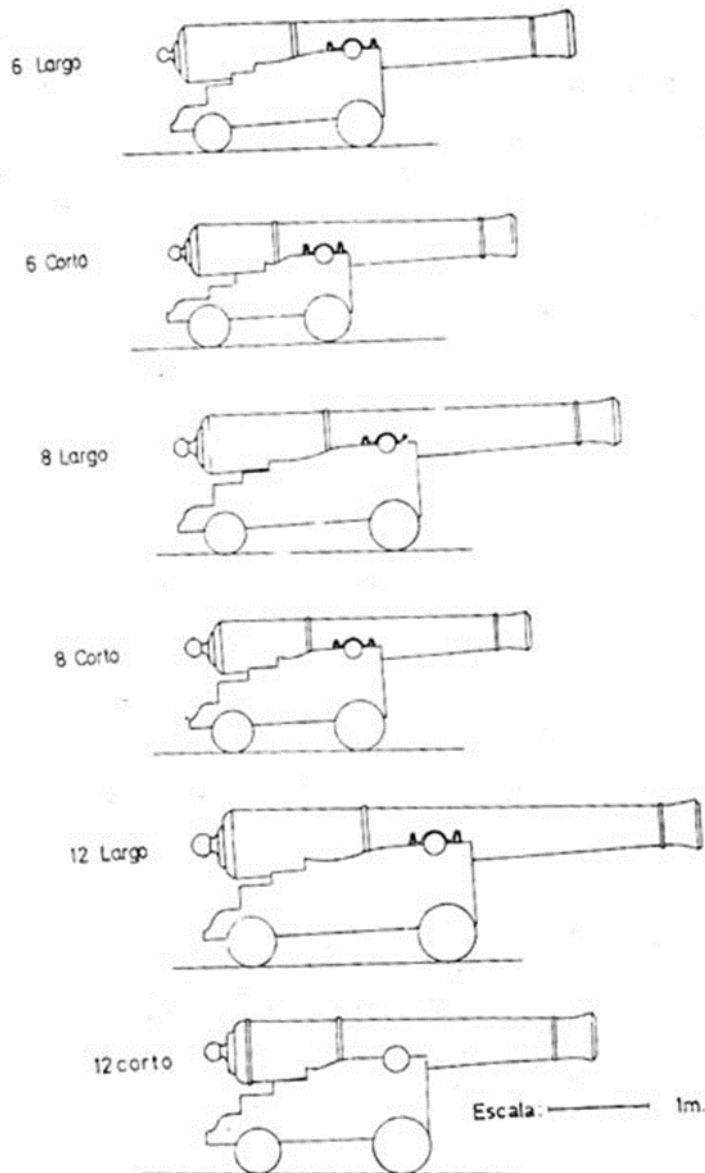
3. Artilleria a Espanya al segle XVIII

A Espanya el segle XVIII va ser el de la creació i desenvolupament de la Marina borbònica. Es va optar per la prioritat de salvaguardar els dominis ultramarins i la seguretat de les rutes comercials entre la metròpolis i les Índies. I si bé al segle

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

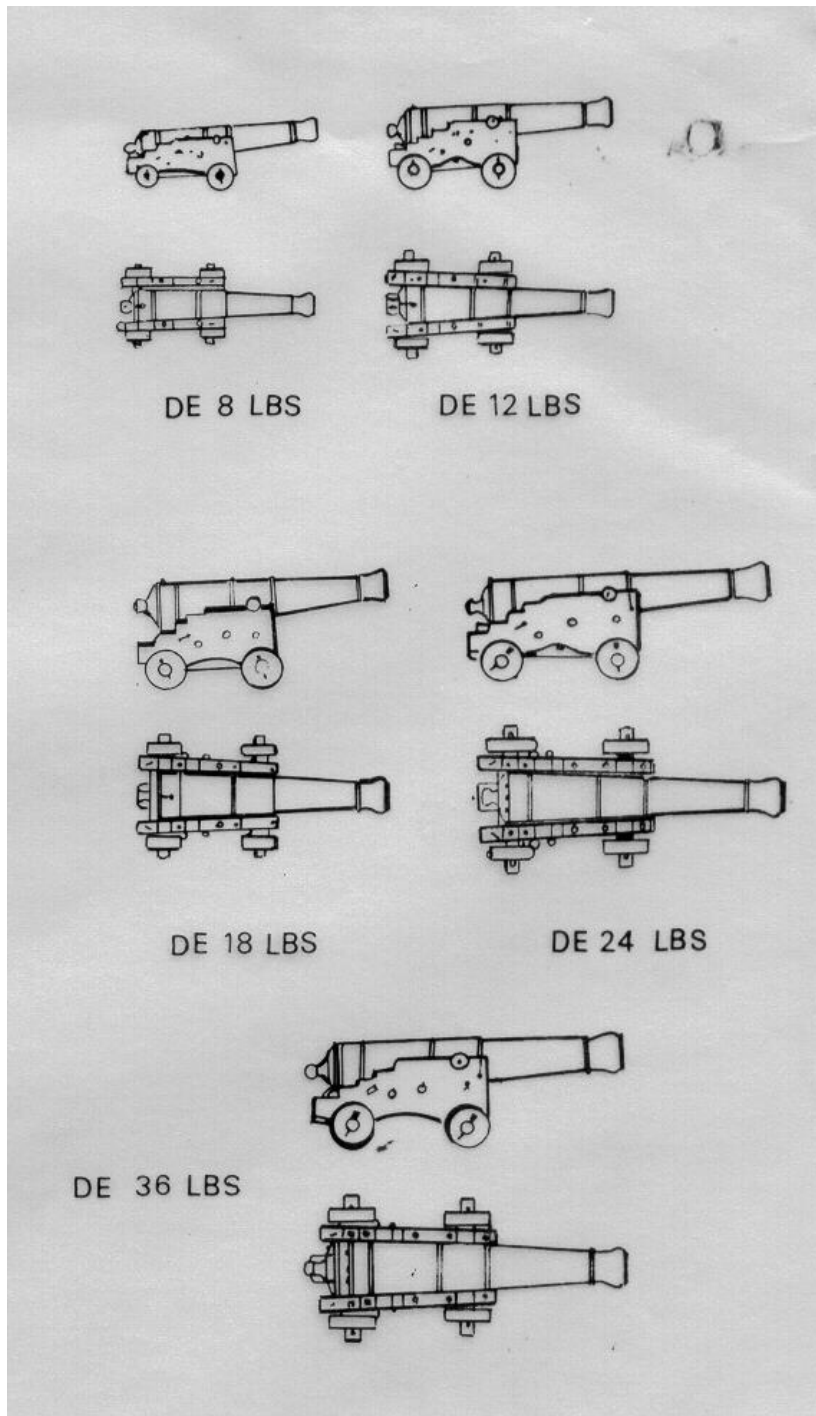
XVII l'Armada espanyola consistia en una flota molt escassa i amb mal estat de conservació, 100 anys més tard la força mòbil es composava de més de 70 naus i mig centenar de fregates.

Tipologia de canons espanyols a finals de segle XVIII; models de 1783

Els calibres de les peces de ferro compreses en els reglaments del moment eren de 36, 24, 18, 12, 8, 6 y 4; que significa el pes en lliures del projectil i no el diàmetre de l'ànima del canó. D'aquesta manera es denominava peça de 24 el que disparava una bala de ferro de 24 lliures de pes.

Exemples de diferents tipologies de canons segons el seu calibre:

http://www.milan2.es/Baterias_Isla/Baterias_Calibres.html

4. Bateria de Sant Antoni

La seva construcció anava associada al Castell de la Trinitat de Roses del segle XVI, que es troba a la part superior de la bateria.

Per aquest motiu se la denomina bateria baixa, ja que el Castell disposava també d'una altra bateria.

Originàriament la bateria estava formada per la plataforma i un conjunt de construccions a la banda nord.

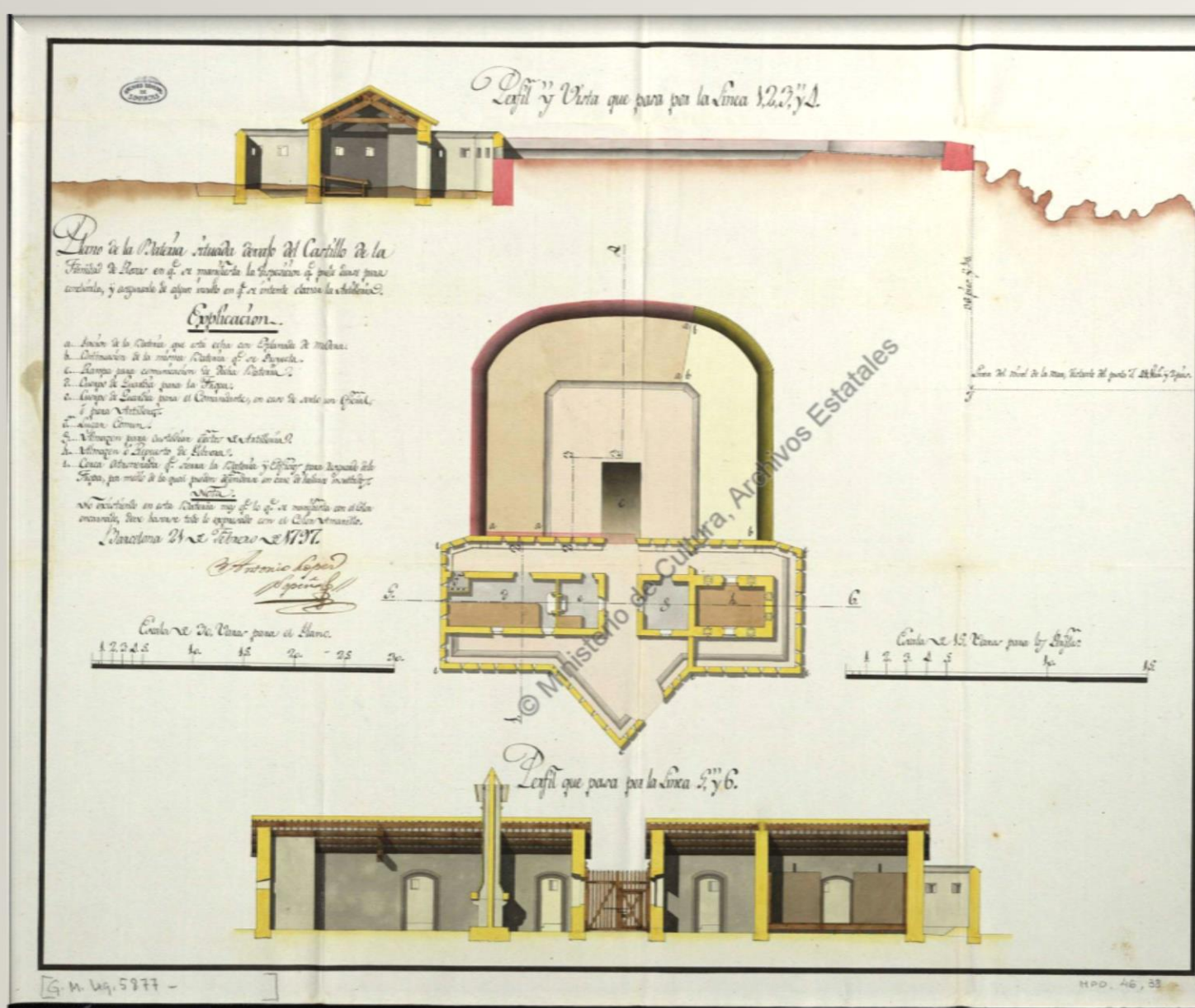
D'aquesta en queda la plataforma amb la part central enfonsada i dues construccions de planta quadrangular i coberta a dos vessants davant el mur de tanca.

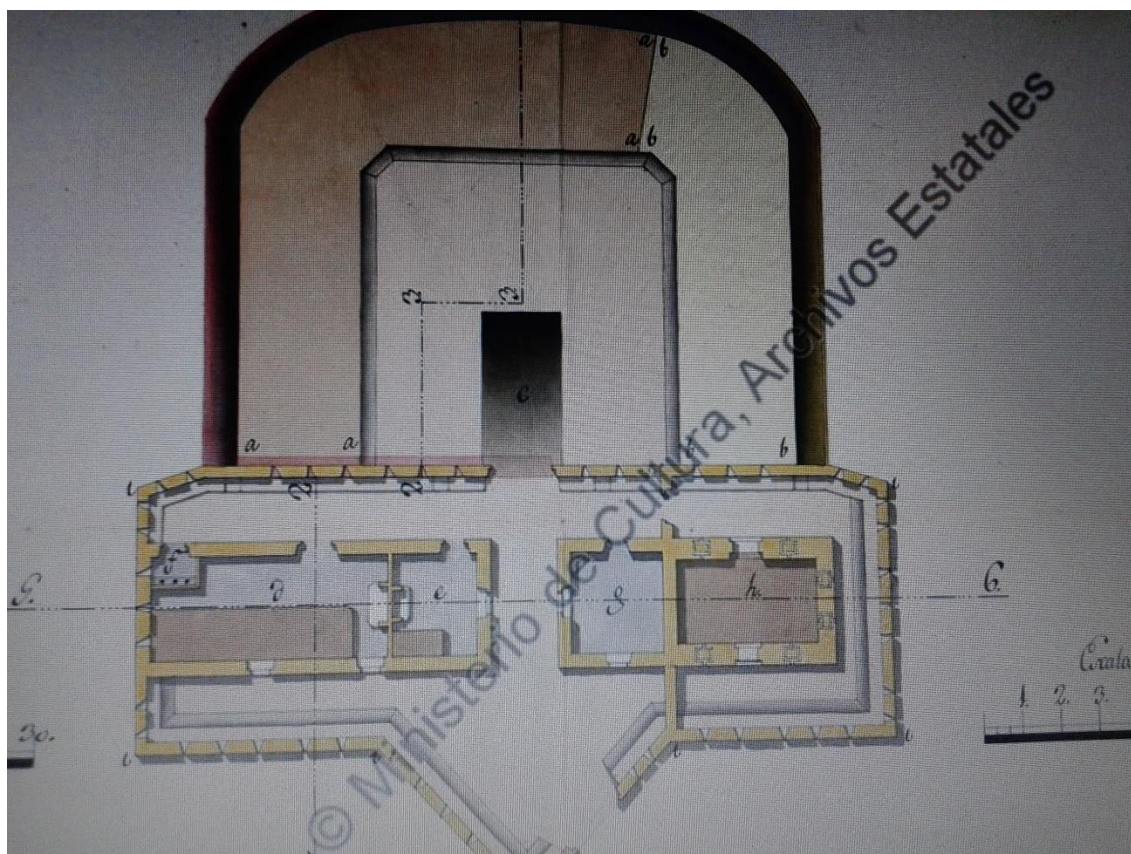
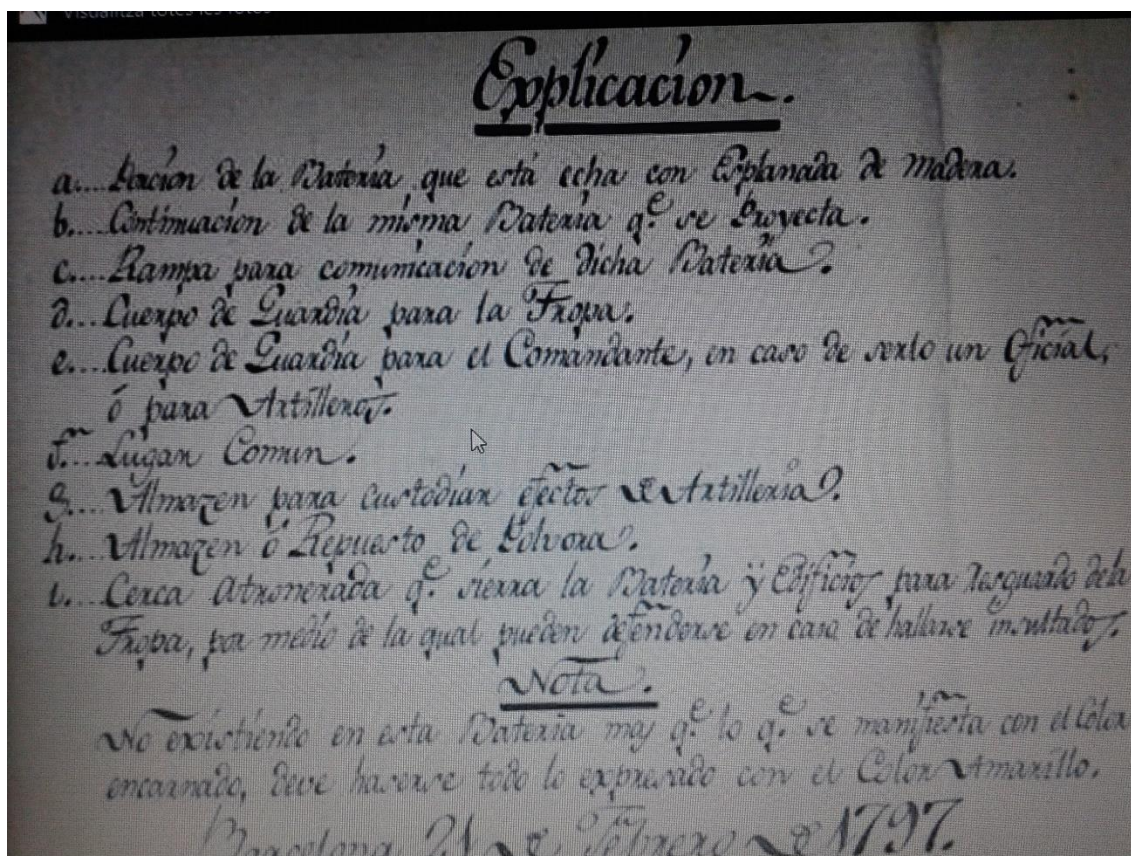
Un havia estat una caserna, l'altra un magatzem de munició.

La bateria de Sant Antoni era una bateria per 5 canons del calibre 24.

Plànol i parts de la bateria de Sant Antoni

En el plànol que disposem i que l'original es troba en aquests moments als arxius del Ministeri de Defensa, a la Secretarí de Guerra, Legajos, hi anava adjunt també una carta de D. Antonio López Sopeña a D. Agustín Lancaster, Barcelona, 4 de abril de 1797, també conservada en aquests arxius. Lancaster era governador i Capità General de l'exèrcit i principat de Catalunya.

Les parts que estan dibuixades en el plànol i que estan conservades a l'actualitat permeten veure els següents espais que corresponen en les lletres del plànol :

-la lletra e , que correspondria a un cos de guàrdia pel comandant o per artilleria

-la lletra g , que correspon a un magatzem segons el plànol de 1797

-les lletres a i b , que corresponen a l'esplanada de la bateria

-la lletra c, que correspon a una rampa per la comunicació de la bateria. Actualment trobem unes escales que donen accés a l'esplanada.

En l'informe arqueològic que s'adjunta s'explica detalladament cada part de la bateria, el seu estat de conservació i les parts que podrien correspondre a la construcció original.

El plànol està datat del 24 de febrer de 1797 quan es va projectar la seva construcció.

El dia 4 d'abril de 1797 en un altre plànol signat per Antonio Lopez Sopeña i Torras i Pellisser, que fou el tinent coronel major de brigada del reial cos d'enginyers, trobem la referència de la bateria com a construïda ja:

“G: porción de bateria baja que hay hecha debajo del Castillo”.

És el plànol que es mostra a continuació, on està escrit:

“Plano que manifiesta la porción de costa a derecha e izquierda del Castillo de la Trinidad dependiente de la Plaza de Rosas, y la disposición de la Bateria baja, que se halla al pie de dicho Castillo “

Firmat per Josef Torras i Pellisser, amb la supervisió de Antonio López Sopeña.

La funcionalitat de la bateria va durar des del 1797, moment de la seva construcció, fins a principis de segle XIX , amb la retirada del castell de la Trinitat per part de les tropes angleses que havien vingut a defensar el castell per ajudar l'exèrcit espanyol i la seva voladura davant l'amenaça d'ocupació de l'exèrcit francès.

L'any 1808 , la bateria es troba documentada en un plànol del setge de Roses de 1808 de l'Armada Francesa on es pot veure sota el castell de la Trinitat, el nom de Bateria Baixa.

Detall del plànol de l'armada francesa de 1808 on apareix la bateria de Sant Antoni:

Plan du siège de **Roses** / Par L'Armée Française de Catalogne en 1808. Cartoteca del Centro Geográfico del Ejército. Colección: SG. Signatura: Ar.G-T.1-C.4-649

Imatges de la bateria a principis del segle XX on es veuen els murs i una part de les estructures :

AMR- Fotografia del far amb la bateria de Sant Antoni. Col·lecció imatges Benet Fonolleres, Carpeta 7, subcarpeta 3.

Scan1_2

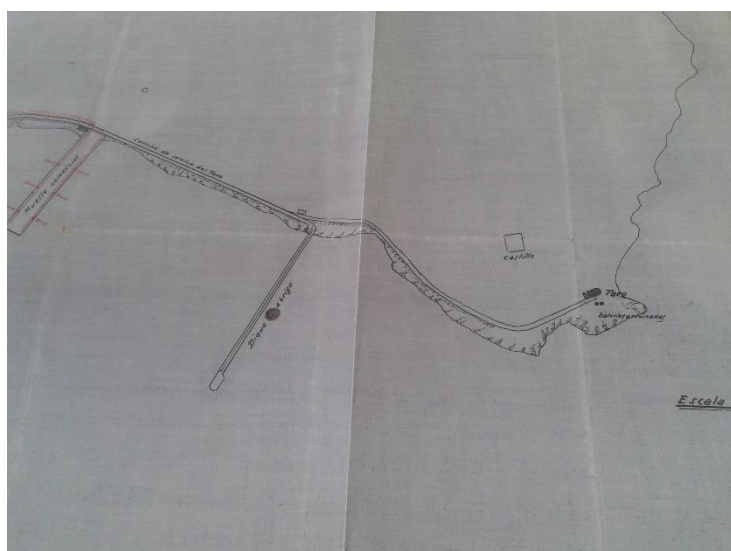
AMR-Fotografia del far amb la bateria de Sant Antoni. Col·lecció imatges BenetFonolleres,Carpeta 7, subcarpeta 3. Scan 1_5

AMR- Fotografia del far amb la bateria de Sant Antoni i el castell de la Trinitat. Col·lecció imatges Benet Fonolleres, Carpeta 7, subcarpeta 5.

Scan1_1

Un plànol dels anys 30 del s. XX conservat a l'arxiu municipal de Roses , anomena a la bateria de sant Antoni, com a "bateria arruïnada" , fent referència a que estava en desús.

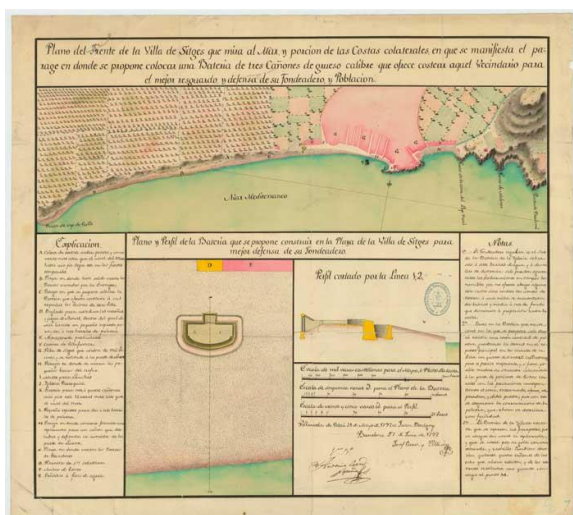
Arxiu Municipal de Roses

5. Exemples de bateries semblants del segle XVIII a Espanya i Catalunya

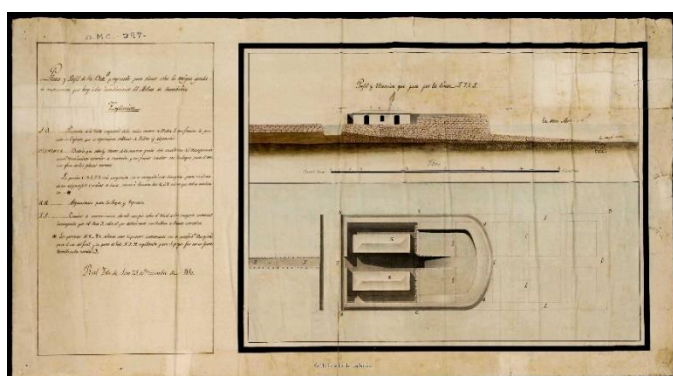
La bateria de Sant Antoni és un dels pocs exemples de bateries de costa de Catalunya del segle XVIII que s'han conservat fidel al plànol projectat per Lopez Sopeña al 1797.

Exemples de bateries a Espanya i Catalunya semblants en quant a la forma i tamany a la bateria de sant Antoni:

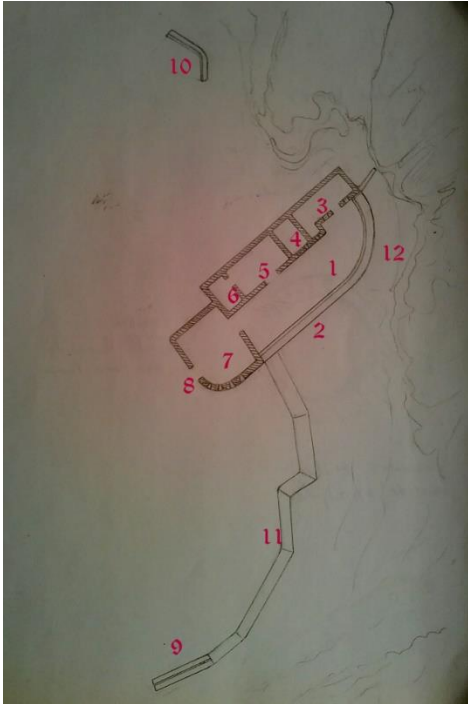
-*La bateria de Sant Bartomeu a Sitges* : una bateria signada també per A. Lopez Sopeña. Una fortificació desapareguda de finals del segle XVIII a Sitges. El canó del Baluard ens recorda que hi va haver una bateria de fins a 8 vuit canons.

-*Bateries de la Real Isla de León, San Fernando (Cádiz - España)*: Disposades per l'autoritat durant l'assetjament francès de 1810 - 1812

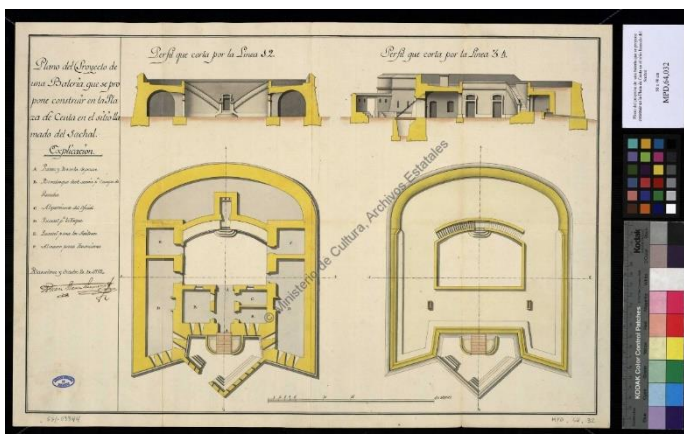

-La bateria de Cabo Menor a Santander :

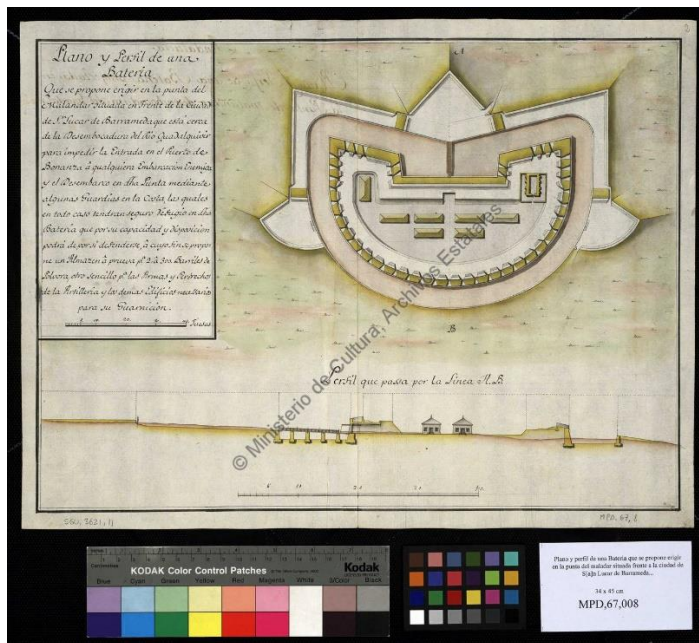

1. Esplanada para la artillería
2. Parapet a barbata
3. Cos de guardia per la tropa.
4. Estança pel Comandante.
5. Magatzems
6. Magatzem de pòlvora.
7. Tambor aspitllerat.
8. Entrada a la bateria
9. Bateria auxiliar amb parapet a barbata
10. Bateria auxiliar.
11. Parapet per a protegir el camí de la bateria principal a l'auxiliar
12. Petit fosat

-Plànol d'una bateria que es volia projectar a Ceuta, datat de 1792:

-Plànol de la bateria que es volia projectar davant de la ciutat de Lucar de Barrameda :

6. Context històric de la construcció de la bateria de Sant Antoni

La Guerra Gran (1793-1795)

El 7 de març de 1793, la Convenció declarava la guerra a Espanya. Va ser la Guerra Gran, en la qual Espanya formaria part de la coalició per a preservar l'absolutisme i les institucions de l'Antic Règim.

L'exèrcit espanyol va obrir tres fronts al Pirineu, dos clarament defensius, al País Basc i a l'Aragó, i un tercer amb decidida vocació ofensiva, a Catalunya. Però l'exèrcit que va iniciar la invasió de les terres franceses del Rosselló no passava dels 3.500 homes, amb una divisió d'auxiliars portuguesos, armats amb fusells. Tot i això, en un primer moment, els exèrcits espanyols destacats a Catalunya, comandats pel general Antonio Ricardos, van aconseguir victòries a les comarques del sud de França (Rosselló, Conflent, etc.).

El 1794 però les tropes espanyoles van ser expulsades del Rosselló i l'exèrcit francès en la seva contraofensiva va travessar la frontera per ocupar la Vall d'Aran, la Cerdanya i part de l'Empordà. Per tot Catalunya va començar a sentir-se el perill d'una invasió de l'exèrcit republicà. Així, el govern va respondre iniciant un procés de militarització de Catalunya.

Els soldats revolucionaris francesos van envair Catalunya. El castell de Figueres, la primera gran plaça forta que es trobava un cop travessats els Pirineus, va rendir-se a les tropes franceses sense que cap dels seus 10.000 soldats entrés en combat ni disparés cap dels 200 canons amb els que estaven armats. La porta

de Catalunya restava així oberta a l'invasor. Molts pobles de la frontera van veure's destruïts i arruïnats.

Al nord, va finalitzar el setge de Roses, que havia durat del 22 de novembre de 1794 al 3 de febrer de 1795, en què, malgrat ser abastida de municions i queviures per mar, la ciutat va rebre l'ordre d'evacuar la guarnició per via marítima.

A començaments de març els francesos prengueren Besalú, que abandonaren més tard, i intentaren prendre Banyoles. També varen intentar creuar el Fluvià per Bàscara diverses vegades, però van fracassar.

A començaments de maig, l'exèrcit espanyol derrotà l'exèrcit francès a Bàscara. Al llarg dels mesos de maig i juny l'exèrcit francès intentà creuar novament el riu Fluvià, però a les batalles conegudes com de Pontós i del Fluvià fou derrotat. Degut a l'escassa tropa, als constants atacs i a la manca de provisions, l'exèrcit francès es retirà i hagué d'evacuar l'Empordà durant el mes de juliol.

L'horitzó tenebrós que s'havia dibuixat els primers mesos de l'any va canviar al poder aturar els francesos al Fluvià, amb les accions de Pontós i Bàscara. Mentre per terra es lluitava vora el Fluvià, per mar, la flota espanyola atacava els dies 26 de maig i 1 de juliol els vaixells francesos ancorats a la badia de Roses.

En canvi, al País Basc els francesos van arribar a ocupar Bilbao. La derrota de les tropes espanyoles era contundent. La situació va complicar-se quan el govern va tenir temor a que es produís un cop republicà i perquè era incapaç de sostenir decorosament la guerra. Llavors van iniciar-se les gestions per signar la pau.

El 22 de juliol de 1795 es signava la Pau de Basilea i els francesos abandonaven la Península Ibèrica.

Manuel Godoy ja havia signat, prèviament, amb la República Francesa un acord preliminar el mes juny de 1795. En aquest, el govern espanyol proposava el reconeixement de la República francesa a canvi de mantenir els límits territorials espanyols, ja que França volia annexionar-se Guipúscoa, ocupada per les seves tropes.

Espanya exigia també el restabliment del culte catòlic a França, l'alliberament dels fills de Lluís XVI, i l'establiment d'una aliança contra Anglaterra. Al tractat es va establir que França tornava els territoris ocupats a Espanya i, a canvi, Espanya cedia a França la part que posseïa de l'illa de Santo Domingo, de la que els francesos ja controlaven la part occidental, Haití, i es normalitzaven les relacions comercials entre ambdós països.

Durant el setge de 1794 i la Guerra Gran, la Ciutadella de Roses pateix forts bombardejos a causa del setge francès, cosa que provoca l'abandonament del nucli medieval per part de la població civil.

Informe arqueològic i històric de la Bateria de Sant Antoni de Roses

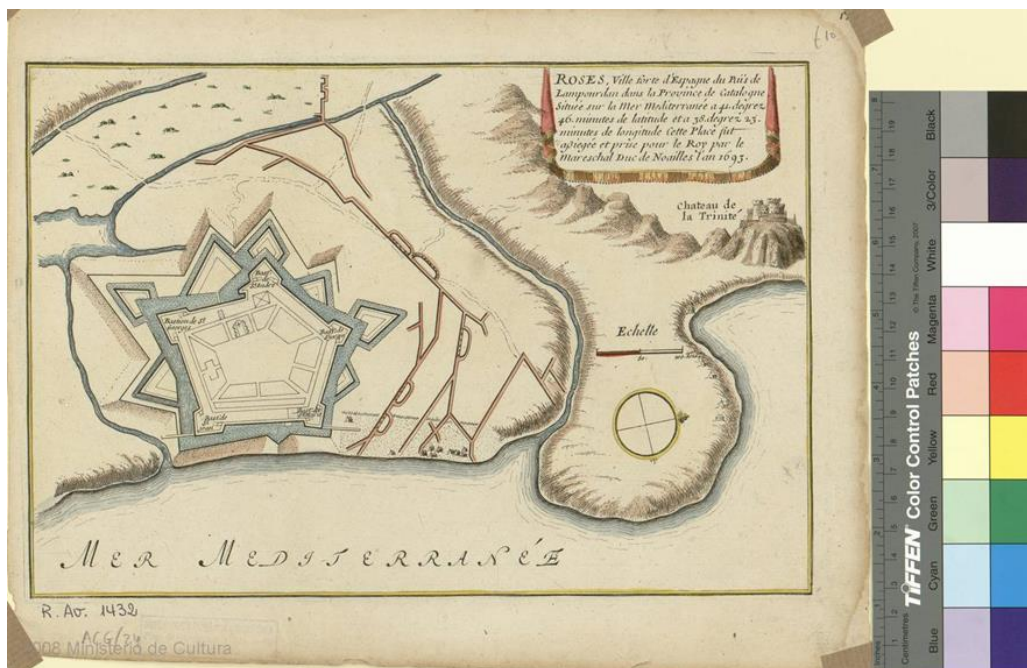
Pateix l'ensorrament de la volta principal de l'església romànica de Santa Maria de Roses.

Al 1795 a conseqüència del setge, s'improvisa un cementiri de soldats a l'ala de ponent del claustre del monestir de Sta. Maria de Roses.

Les fortificacions a Roses que protegien la vila i el port a finals de segle XVIII eren principalment dues, la plaça forta o Ciutadella i el fort, el castell de la Trinitat a la punta de la poncella.

Ambdues construïdes al segle XVI, tal com es pot apreciar en aquesta imatge de 1693, on s'observen les dues construccions esmentades.

“Roses, ville forte d'Espagne du País de Lampourdan dans la Province de Catalogne... prise pour le Roy par le Mareschal Duc de Noailles l'an 1693 “

La principal defensa del port era el castell. El foc que es tirava des del fort era corb, cosa que dificultava la defensa de la badia.

La construcció de la bateria baixa era per completar l'artilleria del castell i la defensa de la badia. Es va establir a sota el fort, la bateria de costa de barbata amb capacitat per a cinc canons, sobre la roca escarpada vora el mar. D'aquesta manera s'aconseguien tres rasants per a la protecció dels vaixells que hi ancoraven.

Guerra del Francès

Roses va patir pocs anys més tard, una altra guerra, de 1808 fins al 1814, la Guerra del Francès. El general Saint-Cyr posa setge a Roses. Roses romandrà en mans franceses.

Les defenses de la plaça de Roses la formaven La Ciutadella, un pentàgon amb baluards, amb escarpa i contraescarpa revestides, rodejada per la seva part terrestre d'un recinte exterior de contraguàrdies i mitges llunes adossat a la contraescarpa, aixecant el seu glacis sobre el terreny pantanós, impracticable en temps de pluja, suplint de falta de profunditat del fossar. Pel costat de mar, no tenia fossar i la seva cortina estava tallada per un doble flanc que en el seu centre s'obria la porta de la fortalesa. De la Ciutadella sortia, cap l'est, una trinxera de terra fins un baluard de maçoneria, en mal estat. Completava les obres de defensa, el fort de La Trinitat o "Botó de Roses", situat en un promontori rocós, per sota del Puig Rom a 66 metres sobre el nivell del mar, al sud de la població, que tancava el port natural, i era una obra en forma d'estrella de quatre puntes amb murs gruixuts. Sota del fort, una bateria domina la rada; la seva guarnició la formaven 80 soldats espanyol i 25 mariners britànics, manats pel tinent coronel Fitz Gerald.

Al no fer efecte sobre els defensors tots els moviments i preparacions fetes, Saint-Cyr comunica a l'emperador les incidències del setge de Roses i les seves intencions de no suspendre l'acció, sense una ordre directa, donat que creia que la conquesta de la plaça de Roses era vital per auxiliar Barcelona, inclús per conservar Figueres i mantenir les comunicacions amb França.

Per això del 20 al 23 s'obre una nova trinxera per la cara oriental de la fortalesa, establint dues noves bateries. Mentrestant la nau britànica "Excellent" es rellevada per la "Fame", també de 74 canons, manada pel capità Bennet, i per la fragata "Imperieuse" a les ordres de lord Cochrane. D'aquestes naus son desembarcades forces de miquelets per atacar a les bateries properes a la platja, però son rebutjades amb grans pèrdues. El matí del 24, el brigadier Alvarez de Castro, al front dels 5.500 homes de l'avantguarda espanyola, destacat a la riba dreta del Fluvià, decideix assaltar les posicions de la riba esquerra ocupada per la divisió francesa del general Souham, amb les intencions d'auxiliar als defensors de Roses. Fracassada l'operació amb un gran nombre de baixes, morts, ferits i presoners. Alvarez de Castro és retira a les posicions inicials.

Saint-Cyr decideix destacar del cos de setge la brigada Mazuchelli, per prolongar les seves línies fins Sant Pere Pescador, mentre s'activaven els treballs per rendir als defensors de Roses. Per aquells dies arriben al camp francès, els generals Kirgener i Ruty, per què és fessin càrrec del comandament dels

enginyers i de l'artilleria de setge. Estudiada la situació, és decideix abandonar els treballs del sector dret i concentrar tots els esforços al costat esquerra, per reduir el temps de setge. Seguint el nou pla d'atac, la nit del 26 al 27, les companyies de preferència del 2n. lleuger i del 6è. de línia italià, assalten la vila de Roses, defensada per 500 homes de la guarnició. Però sols 50 d'ells poden refugiar-se en l'interior de la fortalesa. 160 quedaren presoners i la resta sobre el camp de batalla. A la matinada, els espanyols, protegits pel foc de les naus britàniques, intenten recuperar les cases del poble, però son rebutjats amb moltes pèrdues. La possessió del poble permet als francesos obrir una trinxera a 300 dels murs de La Ciutadella. Aprofitant la foscor de la nit del 27 al 28, els britànics desembarquen 200 homes del regiment de línia espanyol "Borbon" 7 per reforçar a la guarnició. El dia 28, el general Reille proposa la rendició al coronel O'Daly, però aquest contesta que el seu honor l'impedeix capitular estant intactes els murs d'obra de la Ciutadella. El dia 30 de novembre, l'artilleria del cos de setge, posa en ordre tres noves bateries (7^a, 8^a i 9^a) per obrir bretxa en el front meridional de la Ciutadella, lloc escollit per l'atac. Durant aquell dia varies xalupes britàniques s'acosten a la platja amb intenció d'embarcar a malalts i ferits, però una descarrega de metralla de la bateria 10^a, les obliga a virar en rodo.

Mentrestant en el fort de la Trinitat, lord Cochrane és el nou cap defensor, després de deu dies de ser batut per les quatre peces de les bateries 12^a i 13^a, es prepara l'assalt. Del 30 de novembre al 3 de desembre, els francesos construeixen al nord-est de la plaça, junt a uns molins de vent, junt a la platja, una bateria per impedir la comunicació dels britànics amb els defensors de la Ciutadella. Per la nit del 2 al 3 de desembre, els assetjats fan una sortida desesperada per destruir les bateries properes al poble, encara que de primer moment tingueren èxit, degut a la sorpresa, la reacció de les tropes imperials fou contundent, els atacants és retiren a l'interior de la fortalesa, deixant 45 morts sobre el terreny. A la matinada del dia 4, vint-i-cinc peces d'artilleria francesa obren el foc sobre el front meridional, el més feble de la Ciutadella. L'endemà, les bateries continuen fent foc sobre la Ciutadella, les respostes són cada vegada més dèbils. La guarnició estava esgotada, moral i físicament, sense esperar cap socors, amb un gran nombre de ferits i malalts, i esgotats els queviures, davant de tot això el coronel O'Daly, envia a les vuit del vespre un parlamentari al general Reille per tractar la capitulació. O'Daly pretenia que és permetés als supervivents incorporar-se a l'exèrcit de Vives o a qualsevol lloc del regne amb el compromís de no combatre mes contra França.

Negades aquestes condicions, el coronel O'Daly rendeix la plaça.

Durant les negociacions i una vegada reembarcada la seva gent, lord Cochrane fa volar el fort de la Trinitat. El dia 6 de desembre de 1808, les restes de la guarnició espanyola de Roses, 2.366 homes, inclosos els ferits i els malalts que podien caminar, surten presoners cap a França. La columna de presoners espanyols, en passar per la platja, és canonejada per les naus britàniques.

7. Bibliografia de l'informe històric

CÁMARA MUÑOZ, A. (1990) Las torres del litoral en el reinado de Felipe II: una arquitectura para la defensa del territorio (I). Espacio, tiempo y forma, Revista de la Facultad de Geografía e Historia de la UNED. Serie VII, Historia del Arte, 3, 1990, pp. 55-86

CAPEL SÁEZ, H.; GARCÍA LANCETA, L.; MONCADA MAYA, O. et ál. (1983) Los ingenieros militares en España. Siglo XVIII. Repertorio biográfico e inventario de su labor científica y espacial. Barcelona: Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona, 1983

CAPEL SÁEZ, H.; SÁNCHEZ PÉREZ, J. E.; MONCADA MAYA, O. et ál. (1988) De Palas a Minerva. La formación científica y la estructura institucional de los ingenieros militares en el siglo XVIII. Barcelona: Ediciones del Serbal / C.S.I.C., 1988

PEREDA, F.; MARÍAS, F. (ed.) (2002) El Atlas del Rey Planeta. La "Descripción de España y las costas y puertos de su reinos" de Pedro Texeira (1634). Madrid: Editorial Nerea, S. L., 2002

SÁNCHEZ TERRY, M. Á. (1987) Faros españoles del Mediterráneo. Madrid: Ministerio de Obras Pública y Urbanismo, 1987

HORACIO CAPEL SAEZ, Los Ingenieros militares en España, siglo XVIII: repertorio biográfico e inventario de su labor científica y espacial. Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona, 1983

DÍAZ ROMAÑACH, Narciso, Roses, una vila amb història, Roses, Ajuntament de Roses, 1991, pàg.113. Ref.11278.AMR]

BARRIS, JOSEP MARIA, SANTALÓ JAUME, SCHMITT, BARBARA. A la frontera de l'imperi. Catàleg de l'exposició. Ajuntament de Roses, 2009

DÍAZ CAPMANY, CARLOS. El setge de Roses de 1808. Tres visions de la guerra del francès. Ed. Fundació Roses Història i Natura. 2008.

DE LA FUENTE, PABLO. Les fortificacions reials del golf de Roses en l'època moderna. Col.lecció papers de Recerca, 3. Brau edicions 1998.

Webs:

Fortificación para profanos I (Hasta el Siglo XIX)

<https://jaragocrube.wordpress.com/2015/10/30/fortificacion-para-profanos-i-hasta-el-siglo-xix/>:

La Artillería en la Marina española del siglo XVIII Juan Torrejón Chaves
<http://revistas.ucm.es/index.php/MILT/article/view/MILT9797220291A/3392>

La Guerra Gran (1793-1795)

<http://blogs.sapiens.cat/socialsenxarxa/2012/11/27/la-guerra-gran-1793-1795/>

http://www.rosespedia.cat/index.php/Guerra_Gran

Campanya de Saint-Cyr a Catalunya. (Del 17 d'agost de 1808 al 12 d'octubre de 1809).

http://data.inh.cat/files/files/campanya_de_saint_1.pdf

Extret de "Girona i les guerres del Francès", de Ramon Alberch

Els enginyers de la fortalesa de Sant Ferran de Figueres , per Díaz Capmany.

<http://www.raco.cat/index.php/AnnalsEmpordanesos/article/viewFile/93457/165087>

Plànol de la bateria de Sant Antoni de Roses

http://www.europeana.eu/portal/es/record/2022701/oai_rebae_mcu_es_183264.html

El patrimoni cultural: un objectiu didàctic? Josep Baluja¹, Neus González Monfort

<https://ddd.uab.cat/pub/tda/11349263n15/11349263n15p93.pdf>

CONCLUSIONS DE L'INFORME ARQUEOLÒGIC I HISTÒRIC DE LA BATERIA DE SANT ANTONI DE ROSES

La Bateria de Sant Antoni està situada a la Punta Poncella, just als peus del Castell de la Trinitat de Roses. La seva construcció volia reforçar la defensa del castell que, juntament amb la Ciutadella, eren punts claus en la defensa d'aquest sector alt empordanès en època moderna. Així mateix, estava inclosa dins el pla promogut per la Corona a finals de S.XVIII per fer una xarxa defensiva de bateries de costa al regne d'Espanya.

L'avantprojecte presentat per l'adequació del far i de l'espai de la bateria de Sant Antoni proposa una intervenció arquitectònica que vulnera l'espai on s'ubicava l'antiga bateria del segle XVIII i que conserva actualment part de la seva estructura i forma original, fidel al plànol signat per l'enginyer militar Antonio Lopez Sopeña al 1797.

En el projecte es pretén la construcció d'una cafeteria- bar en el centre de la bateria, damunt de les estructures originals on s'ubicaven els edificis associats a aquesta, que corresponien a magatzems i llocs comuns o dependències dels soldats, datats del s. XVIII, elements de gran valor patrimonial.

També està previst enderrocar tots els murs perimetrals de protecció de la bateria amb excepció del mur de la plataforma de la bateria i l'entrada i els accessos al recinte també es veu afectats.

La construcció de la cafeteria i dels espais annexos que es necessitaran, juntament amb l'enderroc de l'entrada original al recinte i els murs perimetrals fan que es desfiguri la forma de la bateria original i no es pugui visualitzar la seva planta ni entendre la funcionalitat que va tenir a finals de segle XVIII i principis del segle XIX.

L'estudi arqueològic i històric que s'ha portat a terme sobre la bateria, desaconsella de manera rotunda l'avantprojecte d'intervenció arquitectònica que l'Ajuntament de Roses proposa a l'espai proper al far i que ocupa l'antiga bateria de costa.

La intervenció arqueològica realitzada entre finals de maig i principis de juny de 2016 ha permès detallar quins són els murs originals de la Bateria.

A grans trets, podem afirmar que una gran part de la planta original de la bateria es conserva encara en peu. Això sí, tal com s'indica a les fitxes tècniques, amb molts dels seus murs afectats per reparacions posteriors i, alguns d'ells, enrunats fins als nivells de fonamentació o coberts per estructures posteriors.

Fins al moment, es creia que la Bateria no conservava gairebé res dels seus murs originals i, en conseqüència, el projecte previst no contempla la conservació de moltes estructures.

Es considera que cal un altre projecte arquitectònic que pugui protegir el bé patrimonial en tot el seu conjunt i fer-lo accessible al públic, de manera que es pugui entendre per una banda com funcionava una bateria de costa i també que es pugui visualitzar tot l'espai que ocupava originàriament la bateria, incloses les estructures dels edificis existents. Tant l'estudi històric com arqueològic avalen aquesta proposta.

Altres raons per les quals cal conservar la bateria en el seu conjunt original i que per tant s'ha de descartar l'avantprojecte presentat són:

1. Roses recuperaria, amb la conservació original de la bateria, un element patrimonial cultural singular i que explica la història de la vila del segle XVIII.

El concepte de patrimoni és una síntesi dels conceptes francès (patrimoine) i anglès (heritage). El concepte francès posa l'accent sobre allò que s'hereta dels avantpassats. I el concepte anglès incideix en allò que es transmet als descendents, a les generacions futures.

El concepte de patrimoni cultural reflecteix un espai on es pot aprendre a valorar i a conèixer la identitat d'un col·lectiu.

Quan els elements patrimonials s'associen amb una identitat i amb uns valors i idees, aleshores es converteixen en un símbol a partir del qual expressar la relació entre les idees, els valors, les concepcions i les creences.

El patrimoni és l'herència, el significat i la identitat. És la memòria col·lectiva i la seva pèrdua és irreparable per als hereus i per a la humanitat en general.

Per tant, el patrimoni cultural és un recurs per interpretar el passat, entendre la realitat social i cultural present i arribar a comprendre que el futur és el producte d'un procés i d'una evolució històrica on es pot actuar i incidir.

Els elements arquitectònics són un reflex de l'organització social i econòmica dels seus habitants, que es mostren a la societat a través de les construccions.

La seva preservació ajuda a crear consciència històrica ja que permet comprendre millor el passat que ens envolta.

2. La bateria en tot el seu conjunt es podria convertir en un centre d'interpretació de l'artilleria i les fortificacions de costa de finals del segle XVIII, ja que pot servir per explicar la seqüència històrica i evolutiva de les fortificacions de costa des del segle XVI amb l'exemple del Castell de la Trinitat a la part superior de la muntanya fins el segle XVIII i XIX amb la bateria fins a la invasió napoleònica i la voladura del castell.

3. La bateria forma part de la línia estratègica de defensa de la costa de Roses i pot entrar a formar part d'una ruta d'interpretació de fortificacions i construccions militars de la vila, ruta que es podria afegir als altres elements de patrimoni cultural ja existents a Roses i a potenciar que la cultura i el patrimoni sigui també un reclam turístic per Roses com ho és el patrimoni natural de la vila. Cal dir que està pròxima altres importants fortificacions i construccions militars com la Ciutadella, els búnquers, el refugi antiaeri, nius de metralladores.. elements d'alt valor patrimonial.

Aquesta línia queda reforçada amb el camí de ronda que passa al costat de la bateria.

4. La preservació de bona part de la planta general de la bateria fa que sigui una bateria singular. D'aquesta manera, esdevé possible plantejar la reconstrucció de la volumetria arquitectònica, apta per mostrar i ser explicada en tots els seus àmbits funcionals.

La bateria de Sant Antoni de Roses és un dels pocs elements conservats a Catalunya on es conservi fidelment la forma de la bateria de costa projectada al 1797 per Lopez Sopeña, enginyer en cap de Catalunya a partir d'un plànol conservat.

La fidelitat amb el plànol existent de 1797 és gairebé completa. Després de l'estudi arqueològic s'han pogut definir els murs que estaven enderrocats i s'han pogut comprovar els volums que ocupava la bateria original.

Al s. XVIII s'anomenava bateria baixa, ja que s'ha d'entendre la bateria en el seu conjunt com un annex al castell de la Trinitat, i formava part de la defensa de la vila a finals de segle XVIII, constituïda bàsicament per la Ciutadella i el castell.

La bateria no és només la part de la plataforma des del qual s'hi col·locaven els canons, sinó que és una sèrie d'edificis i de murs que l'envolten, i que caldria reforçar amb un discurs museogràfic que expliqués les seves parts i el seu ús de manera que es pogués valorar la importància de la seva conservació i de tot el seu conjunt.

5. Per la significació històrica que té la bateria per Roses, construïda al s. XVIII i fruit d'un moment molt convuls per la vila i que explica les seves lluites, les seves resistències i en definitiva la seva evolució per convertir-se en el que és a l'actualitat. Explica les relacions amb els països veïns, i també l'esforç de la vila per sobreviure als atacs i assetjaments.

Una característica que fa de Roses, un lloc excepcional a l'hora de parlar de construcció, destrucció i reconstrucció, una constant de la vila en tota la seva història. Roses s'ha anat reinventant i sempre ha trobat la manera de reconstruir-se i explicar-se a ella mateixa.

Aquest enfoc posa èmfasis doncs a l'anàlisi del Castell de la Trinitat amb la bateria baixa com a jaciments arqueològics i com a reflex del pas del temps, per a partir dels vestigis arquitectònics, analitzar les diferents formes de vida quotidiana que s'hi han donat.

En aquest sentit es fa èmfasis tant en el patrimoni material com immaterial, cultural i natural. Les relacions entre els diferents patrimonis esdevenen claus per a la interpretació holística i global de la història de Roses.

Per tots aquests motius, seria convenient replantejar l'avantprojecte de la zona del far i la bateria.

L'espai de la bateria de Sant Antoni és susceptible de convertir-se en un nou espai museístic de la vila de Roses. Per una banda explica molt bé les fortificacions de defensa de costa de finals de segle XVIII, i per altra, pot contribuir juntament amb els altres elements patrimonials de la vila, a potenciar, per una banda, el turisme cultural i per altra, a crear una identitat local i a explicar la història dels seus habitants.

Per tant, es considera de cabdal importància que el projecte d'adequació es re formuli en vista dels resultats de l'estudi efectuat.

Roses, 1 d'agost de 2016

VI.3 ACORD DE SOL·LICITUD A PORTS DE BARCELONA D'AUTORITZACIÓ
DE MODIFICACIÓ DEL PROJECTE

Ajuntament de Roses
Urbanisme

Exp.: 1483/16
Codi: L154
Ref.: ABR/abr – ref.: PU13016EN

Unitat de Patrimoni i altres contractes

SESSIÓ: 3 d'octubre de 2016
Ordinària

La Junta de Govern Local d'aquest Ajuntament, a la sessió del dia indicada en l'encapçalament, ha adoptat, entre d'altres, el següent acord:

“6.1.- PETICIÓ A L'AUTORITAT PORTUÀRIA-PORTS DE BARCELONA PER MODIFICAR EL PROJECTE D'ADEQUACIÓ PER A USOS CULTURALS DEL FAR DE ROSES, ARRAN DE LES INTERVENCIIONS ARQUEOLÒGIQUES DE LA BATERIA DE SANT ANTONI DE ROSES.

Antecedents

1. Amb data 7 de gener de 2011 l'Alcaldia, mitjançant Resolució núm. 245/11, resol aprovar inicialment el document anomenat “Projecte bàsic i d'executiu d'adequació per a usos culturals del far de Roses”, redactat per l'arquitecta Anna Albó Riera el febrer del 2010.
2. El dia 10 de febrer de 2011, l'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) tramet, via correu electrònic, la relació de la documentació necessària per sol·licitar la concessió administrativa.
3. El mes de febrer del 2011, els serveis tècnics municipals de l'Àrea de Serveis Territorials redacten el document anomenat “Avantprojecte d'ordenació de l'entorn i accessos al far de Roses”.
4. Durant els mesos de juny i setembre del 2011, l'arquitecta Anna Albó Riera, presenta el document anomenat “Text refós del Projecte d'adequació per a usos culturals del far de Roses”.
5. El juliol del 2013 els serveis tècnics municipals de l'Àrea de Cultura i Patrimoni redacten el document anomenat “Pla d'usos i estudi econòmic financer per a la gestió i manteniment municipal del far de Roses”.
6. En data 1 de desembre de 2014, l'Autoritat Portuària de Barcelona tramet la proposta del Plec de condicions de la concessió per a la remodelació i explotació d'una part del far de Roses, per destinar-ho a usos culturals i de restauració (sol·licitada per l'Ajuntament el dia

C/ del Dr. Jaume Pi i Sunyer, 13
17480 Roses
Tel. 972 25 24 00
informacio@roses.cat
www.roses.cat

Ajuntament de Roses
Urbanisme

15 de juliol de 2013) i, des dels diferents departaments de l'Ajuntament, s'emeten els informes tècnics corresponents.

7. En data 27 de juliol de 2015, RE 1133/15, Ports de Barcelona comunica l'acord adoptat pel seu Consell d'Administració del 22 de juliol de 2015, pel qual s'atorga a l'Ajuntament de Roses, una concessió, per un termini de 15 anys, prorrogable, per a l'ocupació de part de les instal·lacions del far de Roses, per a la seva remodelació i explotació de les instal·lacions auxiliars del far, per destinar-ho a usos culturals i de bar, d'acord amb el Plec de condicions que figura com annex i amb les prescripcions del projecte.
8. En data 26 de maig de 2016, RE 9467/16, el Servei d'Arqueologia i Paleontologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Girona, a petició de l'Ajuntament de Roses, autoritza una intervenció arqueològica preventiva, que s'ha de portar a terme entre el 18 de maig i el 30 de juny d'enguany, sota la direcció de l'arqueòloga Natàlia Colomeda Folgado de l'empresa EducArt, serveis educatius i culturals, SL, per realitzar un control i excavació de la bateria de Sant Antoni situada a l'àmbit del far de Roses.
9. L'1 d'agost de 2016, l'empresa EducArt, serveis educatius i culturals, SL presenta el document anomenat «Informe arqueològic-Memòria i informe històric de la bateria de Sant Antoni de Roses.»
10. Amb data 19 de setembre de 2016, l'arquitecta municipal, cap del Departament de Projectes Urbans i Habitatge de l'Àrea d'Urbanisme, informa amb les següents consideracions i conclusions:
 - Segons el que es deriva de l'informe arqueològic i històric efectuat a la "bateria de Sant Antoni" situada al peu del far de Roses, es desaconsella executar el projecte que ha obtingut la concessió de l'Autoritat Portuària de Barcelona i s'aconsella modificar-lo per tal de protegir aquest bé patrimonial cultural tan singular que explica la història de la vila del segle XVIII.
 - Es considera convenient sol·licitar a l'Autoritat Portuària de Barcelona que autoritzi a modificar el projecte, objecte de la concessió, per tal de poder conservar aquestes troballes.
11. Amb data 21 de setembre de 2016 l'alcaldeessa presidenta dicta una proposta al respecte.

Fonaments de dret

Primer. Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm.1807, de l'11.10.1993).

Segon. Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm.3594, de 13.03.2002)

Resolució

La Junta de Govern Local acorda:

1. Sol·licitar a l'Autoritat Portuària – Ports de Barcelona, que autoritzi la modificació del projecte que va obtenir la concessió del Consell d'Administració del 22 de juliol de 2015, atenent a

C/ del Dr. Jaume Pi i Sunyer, 13
17480 Roses
Tel. 972 25 24 00
informacio@roses.cat
www.roses.cat

Ajuntament de Roses
Urbanisme

l'informe arqueològic i històric del resultat de la intervenció arqueològica preventiva, efectuada a la bateria de Sant Antoni, situada al peu de far de Roses, el resultat del qual aconsella modificar-ho, per tal de protegir bé patrimonial cultural tan singular que explica la història de la vila del segle XVIII.

2. Trametre a l'Autoritat Portuària – Ports de Barcelona, un exemplar del document anomenat «Informe arqueològic- Memòria i informe històric de la bateria de Sant Antoni de Roses», redactat el mes d'agost del 2016 per l'arqueòloga Natàlia Colomeda Folgado de l'empresa EducArt, serveis educatius i culturals, SL, per al seu coneixement i efectes.
3. Comunicar-ho a la Unitat de Patrimoni i Altres Contractes de l'Ajuntament, per al seu coneixement i efectes. Exp.: 1679/16.»

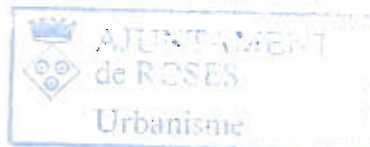
Roses, 3 d'octubre de 2016
El secretari general

Fco. Luis Muñoz Cameo

Que es compleixi l'acord anterior i que es notifiqui de forma legal a l'interessat.

Roses, 3 d'octubre de 2016
L'alcaldeessa presidenta

Montse Mindan i Cortada

COMUNICACIÓ.- Cosa que us comunico per al vostre coneixement i efectes.

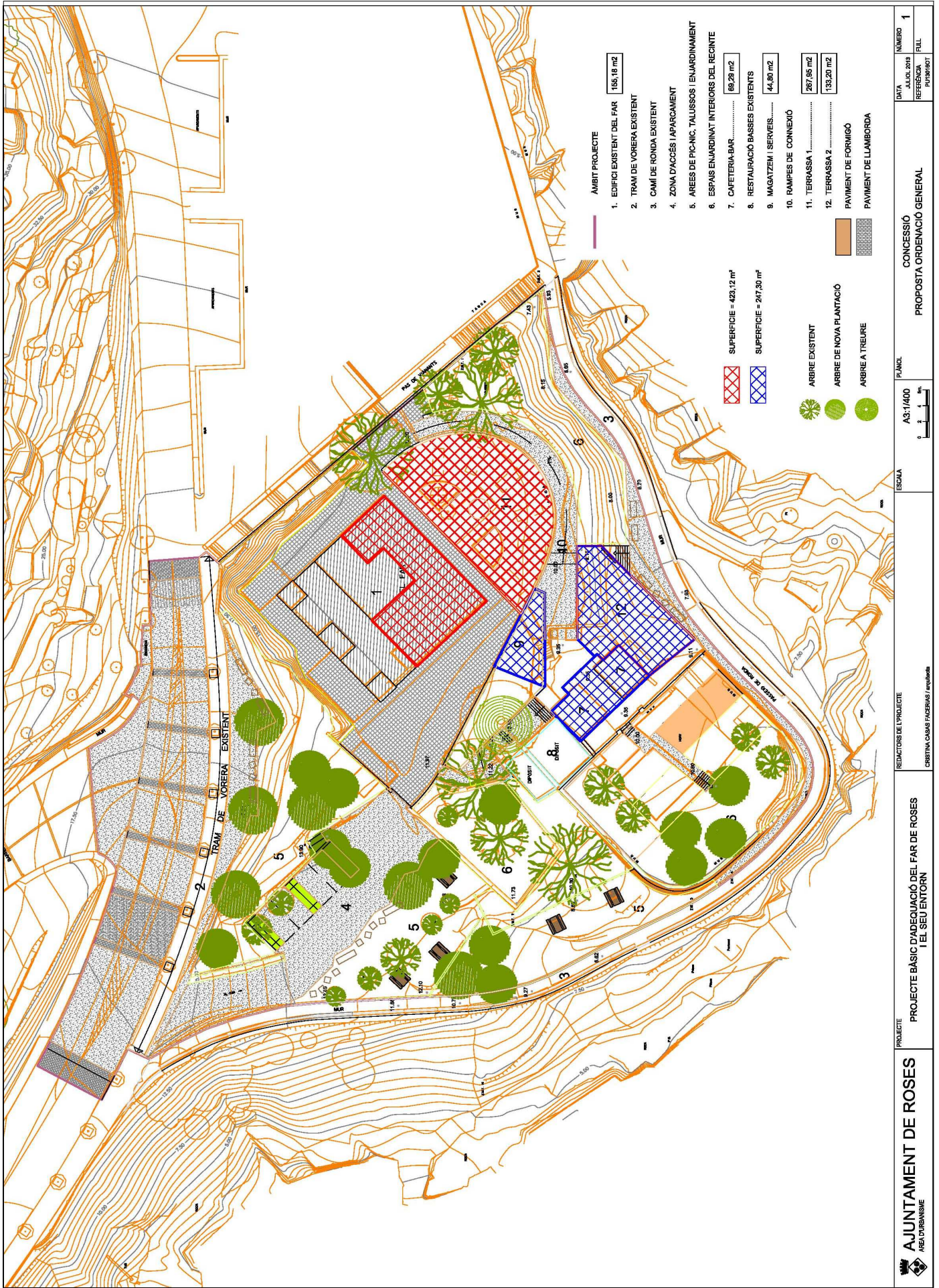
Roses,

EL NOTIFICAT

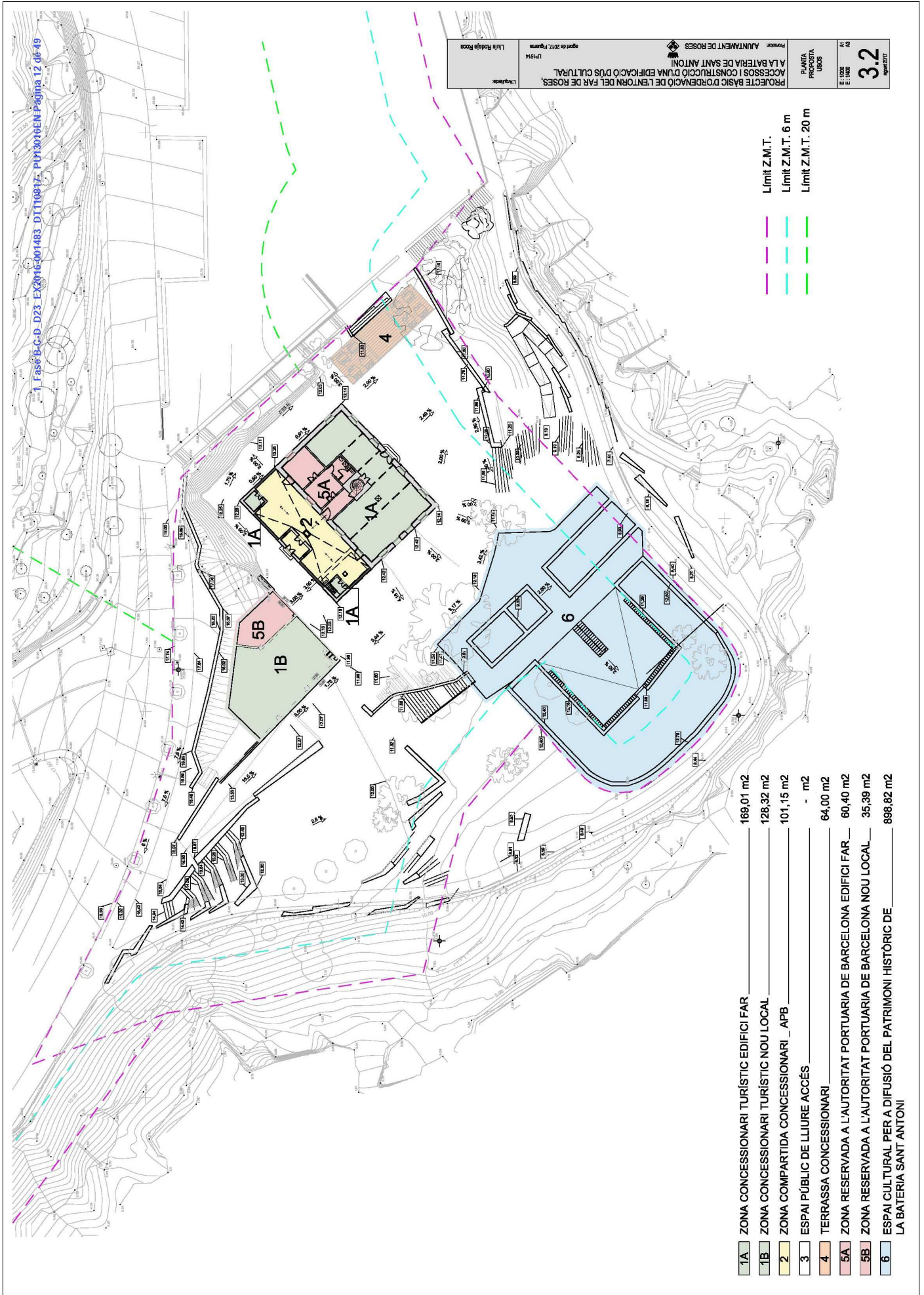
EL NOTIFICADOR

ORDENACIÓ SEGONS CONCESSIÓ 22/07/2015

PROPOSTA MODIFICACIÓ CONCESSIÓ 220715

749

SITUACIÓ: Carretera del Far, 20
COORDENADES UTM:
PROPIETAT: Ministerio de Obras Públicas - Patrimoni CADASTRALS: 5273001
RÈGIM DEL SÒL: SU

TIPOLOGIA: Construcció militar
ÚS ORIGINAL: Bateria de costa
ÚS ACTUAL: Espai associat al far de Roses
ESTAT DE CONSERVACIÓ: Regular

CRONOLOGIA: S.XVIII - S.XX
AUTOR:

NOTÍCIES HISTÒRIQUES:

A finals s.XVIII, gràcies a un informe de Ciriaco Galluzo, enginyer de la Ciutadella de Roses, saben que la corona espanyola engega un programa de fortificació amb bateries de la costa entre la frontera i Blanes i que Roses queda contemplada. L'any 1797 és la data del projecte i plànol per a la immediata construcció de la bateria, obra d'Antonio López Sopeña, enginyer director de Catalunya.

DESCRIPCIÓ:

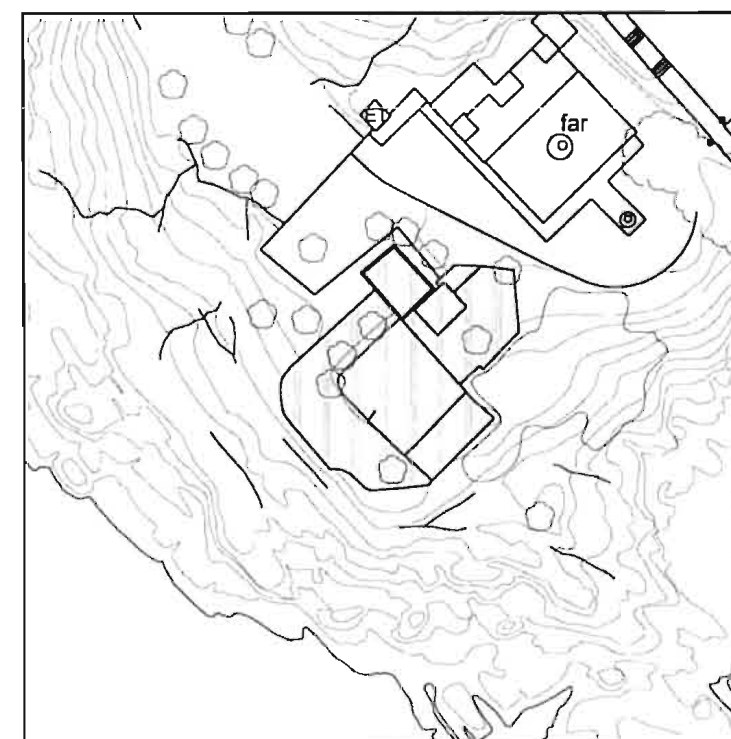
Bateria de costa construïda sobre les roques de la punta de la Poncella, als peus del castell de la Trinitat. Actualment, la bateria està inclosa en el recinte del far de Roses i forma part de la zona de vigilància i salvament, competència que correspon al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions (Direcció general de la marina mercant) segons l'article 4 de la Llei 28/1968 de 26 d'abril sobre Costes, article 38 i 22 del reglament, i Decret 3787/1970 de 19 de setembre.
Es tracta d'una plataforma artificial, de planta quadrangular amb els angles arrodonits, continguda per una paret aixecada directament sobre la roca. Està construïda amb reble de pedres i morter de calç i parament exterior fet amb pedres de formes heterogènies, treballades per una cara, disposades formant fileres poc regulars. El mur, aixecat sobre el pendent rocallós costaner, es manté amb uns 2 m d'altura. La part superior ha perdut les pedres del parament.
Originàriament, la bateria estava formada per la plataforma i, al costat de tramuntana, un conjunt d'edificacions. Actualment, d'aquella configuració no en queda gaire res. La superfície de la plataforma presenta un perfil irregular, amb la part central enfonsada. De la delimitació per el costat nord es manté part d'una paret lligada a uns pilars coronats en forma piramidal. Aquesta paret no es conserva de manera completa sinó que presenta forats i refets. Al sector de ponent hi ha dos dipòsits rectangulars i un cobert modern. Davant de la paret de tancament hi ha dos petites construccions de planta quadrangular i coberta a dos vessants. Una havia esta una caserna i l'altra un petit arsenal o magatzem de municions. El desnivell entre el terra del far i el de la bateria es salva amb diversos esglaons fets amb carreus treballats.
La bateria tenia cabuda per a cinc peces del calibre 24.

NIVELL DE PROTECCIÓ: B PROTECCIÓ BÀSICA

OBJECTES DE PROTECCIÓ

Aliniació, forma i volum de l'element.
Mur exterior i estructures de compartimentació a l'espai interior.
Distribució espacial de l'espai interior.
Les intervencions que afectin els objectes de protecció i les ampliacions, si són possibles, necessitaran, previ l'atorgament de la corresponent llicència municipal d'obres, d'informe favorable del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (Comissió Territorial de Patrimoni) amb caràcter preceptiu i vinculant.
La bateria de Sant Antoni és domini públic, per la qual cosa s'estarà al que disposa la normativa de costes, en especial al que s'especifica a la memòria d'aquest PEU art. 47, d'acord amb els plànols d'atermenament de la zona marítimo terrestre -ZMT.

ALTRES CATALOGACIONS:

SITUACIÓ: Punta Poncella
 COORDENADES UTM: X=515180 Y=4677270
 PROPIETAT: Ministerio de Obras Públicas - Patrimoni Cultural
 DADDES CADASTRALS: 5273001
 RÈGIM DEL SÒL: SU

TIPOLOGIA: Edifici civil
 ÚS ORIGINAL: Far
 ÚS ACTUAL: Far
 ESTAT DE CONSERVACIÓ: Bo

CRONOLOGIA: S.XIX
 AUTOR:

NOTÍCIES HISTÒRIQUES:

En època medieval existia un far al lloc on després s'hi contruí el castell de la Trinitat. En un document de l'any 1362 s'esmenta un "podio de faro" o "puig des far".

En un gravat del s.XVI es representa una torre o far en el mateix punt on poc després s'hi construirà el castell de la Trinitat.

L'edifici actual del far data del 1847, i forma part del pla general d'enllunament de costes i ports aplicat durant el regnat d'Isabel II.

El 1864 finalitza la construcció del far i funciona per primer cop (1-9-1864).

DESCRIPCIÓ:

El far de Roses està situat al sector de llevant de la badia, sobre la punta de la Poncella, als contraforts del puig Rom.

És un edifici de planta baixa amb una terrassa superior que presenta una planta rectangular organitzada en tres crugies. La façana principal dona a migdia i presenta una estructuració que segueix la distribució interna tripartida. S'observa la part central delimitada per uns ressalts verticals en forma d'encoixinat, que inclou la porta principal emmarcada per dues finestres. Als dos costats hi ha sengles panys de paret amb una finestra rectangular a cadascun. El coronament de l'edifici és una motllura que forma una cornisa sobre la qual hi ha instal·lada una barana correguda. Al centre de la terrassa s'aixeca la torre del far de planta circular.

És possible que l'enginyer J.M.Faquinetto fos l'autor del projecte.

Al principi la làmpada que permetia la il·luminació era d'oll, més tard fou de parafina i, a finals dels segle XIX, era de petroli. L'enllumenat funcionava amb un aparell catòptic i una làmpada Maris de dos blens. L'electricitat s'hi va instal·lar l'any 1921 i es va dotar d'òptica fixa i bombeta de 500 watts de potència, amb un sistema de rellogeria per al llum, un transformador i un grup electrògen. L'antiga làmpada va quedar com a llum de reserva. Posteriorment, l'any 1962, es reduí la potència de la làmpada a 250 W i es va instal·lar un canviador automàtic de la casa AGA i un nou grup electrògen.

La llum es troba a 24 m sobre el nivell del mar. Inicialment era una llum blanca amb esclats vermells cada 2 segons, visibles a una distància de 12 milles. Actualment, la senyal és una llum blanca que esclata quatre vegades (una llarga de 6 segons i tres curtes de 1 segon) cada quinze segons i és visible des de 19 milles, és a dir, trenta-cinc quilòmetres de distància.

NIVELL DE PROTECCIÓ: B PROTECCIÓ BÀSICA

OBJECTES DE PROTECCIÓ

Volumetria de l'edifici i planta general.

Morfologia exterior i elements decoratius.

Jardí situat davant de la façana principal.

Espai, delimitat per una paret de tanca, al voltant de l'edifici.

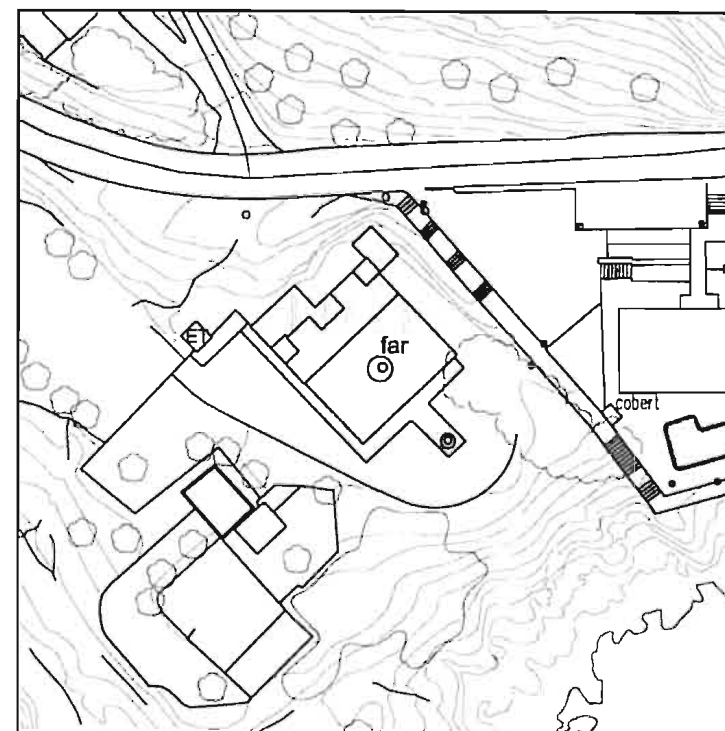
Configuració tècnica del far.

Les intervencions que afectin els objectes de protecció i les ampliacions, si són possibles, necessitaran, previ l'atorgament de la corresponent llicència municipal d'obres, d'informe favorable del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (Comissió Territorial de Patrimoni) amb caràcter preceptiu i vinculant.

El far és domini públic, per la qual cosa s'estarà al que disposa la normativa de costes, en especial al que s'especifica a la memòria d'aquest PEU art. 47, d'acord amb els plànols d'atemenament de la zona marítimo terrestre -ZMT.

ALTRES CATALOGACIONS:

BCIL d'acord amb la disposició addicional primera, punt 1, de la Llei del Patrimoni Cultural Català.

VI.5 INFORMES SECTORIALS

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
**Direcció General de Prevenció,
Extinció d'Incendis i Salvaments**
Regió d'Emergències Girona

V0832 / V0209
02/2018/000090

Informe de prevenció d'incendis

1. Fets

El dia 08/05/2018 s'ha rebut amb el número de registre 0694/646/2018 la sol·licitud d'informe en relació al MPGOU FAR DE ROSES, del municipi de Roses.

2. Objectius de l'informe

L'objectiu del present informe és definir els requeriments referents a la prevenció d'incendis que des de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments (en endavant DGPEIS) es considera necessari incorporar en l'esmentat Programa d'Actuació Urbanística Municipal, atenent a la normativa en matèria de prevenció d'incendis vigent.

3. Fonaments de dret

- Llei 3/2010, de 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis.
- Llei 3/2012, del 22 de febrer, de modificació del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, del 3 d'agost.
- Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.
- Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.
- Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana.
- Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic.
- Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.
- Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana.
- Reial Decret 2267/2004, de 3 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de seguretat contra incendis en els establiments industrials (RSCIEI).
- Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació (CTE), i posteriors modificacions i correccions.
- Ordre INT/324/2012, d'11 d'octubre, per la qual s'aproven les instruccions tècniques complementàries genèriques de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis.

Pl. Pompeu Fabra, 1
17002 Girona
Telèfon 872 975 000
Fax 872 975 333

GENERALITAT DE CATALUNYA

Doc. original signat per:
CPISR-1 C Quim Vilardell
Coderch 19/05/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0STJ6102EX5U8HFQLWAJP4ARO43QV19V

Data creació còpia:
01/06/2018
Data caducitat còpia:
01/06/2021
Pàgina 1 de 3

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
**Direcció General de Prevenció,
Extinció d'Incendis i Salvaments**

Regió d'Emergències Girona

V0832 / V0209

4. Conclusions

Per tal de definir els condicionants a tenir en compte a l'hora de dissenyar el planejament urbanístic municipal, s'han de complir els requeriments normatius següents referits a les següents mesures de prevenció d'incendis:

a) Disponibilitat d'hidrants per a incendi

La obligatorietat de disposar d'hidrants d'incendi queda determinada en la normativa que tot seguit es relaciona:

- L'article 2.e) del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, estableix que les urbanitzacions que no tinguin una continuïtat immediata amb la trama urbana i que estiguin situades a menys de 500 metres de terrenys forestals han de disposar d'una xarxa d'hidrants d'incendi de 100 mm de diàmetre, d'acord amb l'article 1 de l'Annex del Decret 241/1994.
- L'article 8.1 del Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, estableix que la xarxa d'hidrants homologats per a l'extinció d'incendis ha de complir els requeriments establerts pel Decret 241/1994.
- Per a usos no industrials, la Secció 4 del Document Bàsic Seguretat en cas d'Incendi del Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació (CTE), estableix la necessitat de disposar d'hidrants d'incendi a les edificacions destinades a usos no industrials en funció de la seva alçada d'evacuació, de la seva ocupació i de la seva superfície.
- L'article 179 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, que modifica la Llei 5/2003 (Prevenció d'incendis forestals en urbanitzacions, nuclis de població, edificacions i instal·lacions en terrenys forestals), estableix que les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situades en terrenys forestals han de disposar d'una xarxa d'hidrants homologats per a l'extinció d'incendis que compleixin les característiques establertes per Decret.
- La Instrucció Tècnica Complementària SP-120 defineix la necessitat i les condicions tècniques de la xarxa d'hidrants.

b) Condicions d'entorn i d'accessibilitat per a bombers

Cal afegir les especificacions tècniques següents:

- Per a usos no industrials, la Secció 5 del Document Bàsic Seguretat en cas d'Incendi del Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació (CTE), i posteriors modificacions i correccions, estableix les condicions d'aproximació i entorn dels edificis (amplada mínima dels vials de circulació, la seva alçada mínima lliure, la capacitat portant, els radis dels trams corbats), així com l'accessibilitat per façana, per tal de garantir-hi la intervenció dels bombers. També es

Pl. Pompeu Fabra, 1
17002 Girona
Telèfon 872 975 000
Fax 872 975 333

Doc. original signat per:
CPISR-1 C Quim Vilardell
Coderch 19/05/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0STJ6102EX5U8HFQLWAJP4ARO43QV19V

Data creació còpia:
01/06/2018
Data caducitat còpia:
01/06/2021
Pàgina 2 de 3

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
**Direcció General de Prevenció,
Extinció d'Incendis i Salvaments**

Regió d'Emergències Girona

V0832 / V0209

determina que en zones limítrofes o interiors a àrees forestals, s'ha de disposar de dues vies d'accés alternatives als edificis; alternativament permet disposar d'una única via d'accés que finalitzi en un cul de sac circular de 12,5 metres de radi.

c) Franja de protecció respecte de la forest

La necessitat de mantenir aquesta franja de protecció respecte de la massa forestal s'estableix en:

- L'article 2.a) del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, estableix que les urbanitzacions que no tinguin una continuïtat immediata amb la trama urbana i que estiguin situades a menys de 500 metres de terrenys forestals han de disposar d'una zona de seguretat de 25 metres d'amplada, a comptar des del seu perímetre exterior.
- L'article 6.3 del Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, especifica que les noves urbanitzacions que prevegin els plans d'ordenació urbanística municipal han d'incloure dintre del seu àmbit les franges de protecció contra incendis. El mateix article 6, així com l'Annex 2 del Decret, fixen les condicions d'aquestes franges de protecció.
- Per a usos no industrials, la Secció 5 del Document Bàsic Seguretat en cas d'Incendi del Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació (CTE), i posteriors modificacions i correccions, determina que en zones limítrofes o interiors a àrees forestals, s'ha de disposar d'una franja de 25 metres d'amplada separant la zona edificada de la forestal, lliure d'arbustos o vegetació que pugui propagar un incendi de l'àrea forestal així com un camí perimetral de 5 metres, que podrà incloure's a la mateixa franja.
- L'article 179 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, que modifica la Llei 5/2003 (Prevenció d'incendis forestals en urbanitzacions, nuclis de població, edificacions i instal·lacions en terrenys forestals), estableix que les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situades en terrenys forestals han d'assegurar l'existència d'una franja exterior de protecció d'almenys vint-i-cinc metres d'amplada al voltant, lliure de vegetació seca i amb la massa arbòria aclarida. A instàncies de les administracions competents es pot incrementar l'amplada de la franja de protecció o modificar-ne les característiques sempre que es disposi d'un informe tècnic forestal que ho justifiqui.

Girona, 21 de maig de 2018

El cap d'Àrea de prevenció i gestió

Quim Vilardell Coderch

Pl. Pompeu Fabra, 1
17002 Girona
Telèfon 872 975 000
Fax 872 975 333

GENERALITAT DE CATALUNYA

Doc. original signat per:
CPISR-1 C Quim Vilardell
Coderch 19/05/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0STJ6102EX5U8HFQLWAJP4ARO43QV19V

Data creació còpia:
01/06/2018
Data caducitat còpia:
01/06/2021
Pàgina 3 de 3

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Patrimoni Cultural
Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Girona

Girona, 7 de maig de 2018
R/N: 516/K101 U2. Exp. 132/18
Assumpte: Trasllat informe DG

AJUNTAMENT DE ROSES

Exp. 132/18	ROSES (Alt Empordà)
Element:	Modificació PGOU
Protecció:	Art. 2.2 Decret 276/2005, 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural
Actuació:	Modificació puntual núm. 4 del PGOU, per assignar un ús socio-cultural al far (parcel·la cadastral núm. 52730-01)
Promotor:	Ajuntament
Tècnic redactor:	Anna Barceló Puig/ Cristina Casas Facerias, arquitectes

FONAMENTS DE DRET I CONSIDERACIONS PRÈVIES

L'Ajuntament de **Roses** tramet la documentació corresponent a la **Modificació puntual núm. 4 del PGOU, per assignar un ús socio-cultural al far (parcel·la cadastral núm. 52730-01)**, per tal que la Direcció General del Patrimoni Cultural emeti el corresponent informe, d'acord amb el que disposa l'article 85.5 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.

D'acord amb l'article 2.1.g del Decret 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural, la Comissió només ha d'emetre informe en aplicació de l'article 83.5 del Text refós de la Llei d'urbanisme si es tracta de plans d'urbanisme que afecten un conjunt històric, una zona arqueològica, una zona paleontològica, un lloc històric, una zona d'interès etnològic o un entorn de protecció d'interès nacional. Si els plans urbanístics afecten altres categories de béns culturals d'interès nacional diferents a les previstes a l'article 2.1.g esmentat (com és el cas d'un plantejament que afecta un monument històric), la Comissió no ha d'emetre informe sinó que només cal que la Direcció General del Patrimoni Cultural doni compte a la Comissió del contingut dels informes emesos a l'empara de l'article 85.5 del Text refós de la Llei d'urbanisme, tal i com preveu l'article 2.2 del Decret 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural.

Per tant, en el cas que ens ocupa, la Comissió no ha d'informar el pla urbanístic presentat, ja que no afecta a cap de les categories de BCIN previstes a l'article 2.1.g del Decret 276/2005, sinó que, només, cal que se li doni compte del contingut dels informes emesos pels tècnics de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni.

Així doncs, us trasludem el referit informe perquè en tingueu coneixement i als efectes que s'escaiguin a continuació:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Patrimoni Cultural
Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Girona

Girona, 7 de maig de 2018
R/N: 516/K101 U2. Exp. 132/18
Assumpte: Trasllat informe DG

INFORME DE LA DIRECCIÓ GENERAL D'ARXIVS, BIBLIOTEQUES, MUSEUS I PATRIMONI

ANTECEDENTS

"A l'arxiu de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural consta que, en dates 08/09/06, 05/06/09 i 05/02/10, es va informar l'expedient 221/06- PGOU de Roses.

Del 18 de maig al 30 de juny de 2016, es va autoritzar, a petició de l'ajuntament de Roses una intervenció arqueològica preventiva a les bateries de Sant Antoni. El resultat de la intervenció, recollit a la memòria d'excavació, ha estat la descoberta de diversos paraments de la bateria.

La bateria de Sant Antoni de Roses, amb categoria de BCIL, es troba recollida a l'Inventari del patrimoni arquitectònic de la Direcció General del Patrimoni Cultural, amb número de fitxa 37668, en la qual es recull la següent descripció:

Situada a la Punta de la Poncella, a l'est del nucli urbà de la població i als peus del Castell de la Trinitat. Actualment, la bateria està inclosa en el recinte del far de Roses, formant part de la zona de vigilància i salvament, competència que correspon al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions. Es tracta d'una plataforma artificial, de planta quadrangular amb els angles arrodonits, continguda per una paret aixecada directament sobre la roca. Està construïda amb reble de pedres i morter de calç. El parament exterior està bastit amb pedres heterogènies, treballades per una cara, i disposades formant filades poc regulars. El mur, aixecat sobre el pendent rocallós costaner, es manté amb uns 2 metres d'alçada. Originàriament, la bateria estava formada per una plataforma i, al costat de tramuntana, un conjunt d'edificacions, avui desaparegudes. La superfície de la plataforma té un perfil irregular, amb la part central enfonsada. Al costat nord es manté part d'una paret lligada a uns pilars coronats de forma piramidal. Al sector de ponent, hi ha dos dipòsits rectangulars i un cobert modern. Davant de la paret de tancament, hi ha dues petites construccions de planta quadrangular i coberta a dues vessants. Una havia estat una caserna i l'altra un petit magatzem de municions.

El far de Roses, amb categoria de BCIL, es troba recollit a l'Inventari del patrimoni arquitectònic de la Direcció General del Patrimoni Cultural, amb número de fitxa 20187, en la qual es recull la següent descripció:

Situat a l'est del nucli urbà de la població, al cim de l'eminència de la Punta de la Poncella, que tanca per llevant la badia de Roses, sota el castell de la Trinitat. Es tracta d'un edifici de planta rectangular format per tres crugies diferents, amb la coberta plana usada com a terrassa i distribuït en un sol nivell. Al centre de la terrassa s'enlaira la torre de senyals, de planta circular. La façana principal, orientada al sud, presenta la mateixa distribució tripartida que marquen les crugies. Cada una està diferenciada per un eix decoratiu vertical format per una línia de carreus encoixinats. L'espai de la crugia central presenta tres obertures d'arc de mig punt, la porta entre dues finestres, mentre que a les laterals hi ha grans panys de paret amb uns finestrals rectangulars, de la mateixa manera que a la resta de murs de l'edifici. El coronament de l'edifici es fa a través d'una motllura que crea la cornisa, damunt la qual hi ha instal·lada la barana correguda de la terrassa, de forja i de senzill disseny. El mecanisme de l'aparell ha estat renovat successivament per anar-lo adaptant als progressos tècnics.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Patrimoni Cultural
Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Girona

Girona, 7 de maig de 2018
R/N: 516/K101 U2. Exp. 132/18
Assumpte: Trasllat informe DG

ANÀLISI DEL DOCUMENT

L'àmbit objecte de modificació es troba en sòl urbà consolidat i qualificat de Sistema d'equipaments i dotacions, Serveis tècnics, degut a l'ús que té de Far. La finca es troba també afectada pel domini públic marítim-terrestre.

La proposta té dos objectius, per una banda ampliar la subclau de l'equipament per permetre a més de l'ús de serveis tècnics (far), l'ús soci-cultural del baluard de Sant Antoni. Per altra banda, es vol permetre que els espais no necessaris per l'activitat del far i ara en desús, siguin destinats a bar-restaurant i, amb el benentès que aquest ús complementari es pot donar en altres equipaments, s'afegeix un nou paràgraf a l'article 28 de les Normes urbanístiques del PGOU. Aquesta proposta concreta i aclareix que, en el Sistema d'equipaments i dotacions, s'admetin usos complementaris com ara l'ús de bar, restauració o similars, per tal de dotar-los de serveis que millorin l'oferta cultural i ajudin al seu finançament.

Els canvis es tradueixen en:

- Al plànol de qualificació urbanística, es modifica la clau actual D8, per una altre D(8-2), que permetrà ampliar els usos previstos i a més de l'ús de serveis tècnics, s'hi permetrà com a ús principal el de Soci-cultural.
- L'article 28 del PGOU, referent als Usos, on es modifica el redactat (subratllades les parts modificades o afegides): (...) Aquest Pla General assigna a cada un dels equipaments previstos un ús principal determinat entre els següents: docent, soci-cultural, administratiu, sanitari, assistencial, esportiu i abasts. Això no obstant, l'Ajuntament podrà modificar aquesta assignació mitjançant l'aprovació d'un Pla Especial, en el que es raonarà la nova distribució en funció de les necessitats públiques i el manteniment dels estàndards previstos per a cada ús. Sempre i quan complementin l'ús principal, es poden assignar usos complementaris com ara: bar, restaurant, petit comerç i similars.

D'altra banda, es proposen noves edificacions a l'entorn del Far de Roses destinades a magatzem i aparcament per l'Autoritat Portuària. Aquestes se situen dins d'un sòl qualificat de C1, sistemes d'espais lliures. L'espai ocupat per dites edificacions és de 163,71 m² i la seva alçada en cap cas supera els 6 m.

El projecte respecta la consideració protegida de l'edificació del far de Roses i les característiques del terreny on s'emplaça amb un pendent que, des del turó del Castell de la Trinitat, baixa cap al mar. El nivell més elevat és la carretera d'accés, que ressegueix més o menys les corbes de nivell. Des d'allà es baixa al nivell principal, format per una gran esplanada, on se situen un aparcament exterior i el far pròpiament dit voltat d'un espai lliure amb una tanca perimetral. D'allà s'accedeix a uns nivells més baixos on hi ha l'antiga bateria i algunes construccions auxiliars. Finalment, a una cota encara més baixa, hi passa el camí de ronda.

- La fase A preveu la rehabilitació de l'edifici del far, situat en terrenys propietat del Port de Barcelona.
- La fase B preveu l'ordenació dels terrenys situats entre el primer tram del camí de ronda, la línia de la ZMT, la bateria de Sant Antoni, les escales de llevant i la carretera de Canyelles.
- La Fase C preveu les actuacions necessàries per a rehabilitar l'element de la Bateria de Sant Antoni.
- La Fase D preveu l'ordenació dels terrenys situats entre el camí de ronda i la línia de la ZMT, a excepció de la zona ocupada per la bateria.

Les fases B, C i D són l'ordenació dels espais entre el camí de ronda, la carretera de Canyelles i les escales que limiten els sòls. Aquest àmbit inclou dos elements singulars ben diferenciats, l'element arqueològic de la bateria Sant Antoni construït a l'any 1797 i l'edifici del far construït l'any 1940. La superfície total que comprèn l'àmbit d'actuació abans esmentat és d'uns 4.448 m² aproximats.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Patrimoni Cultural
Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Girona

Girona, 7 de maig de 2018
R/N: 516/K101 U2. Exp. 132/18
Assumpte: Trasllat informe DG

El document incorpora els resultats de la intervenció arqueològica realitzada i l'estudi dels murs presents a la bateria de Sant Antoni. Pel que fa a l'estudi mural, es detalla ubicació i característiques dels murs coneguts presents. La descoberta de diversos murs de la bateria ha comportat un canvi de projecte inicial.

FONAMENTS DE DRET

- Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català. DOGC 1807, d'11.10.1993
- Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya. DOGC 3594, de 13.03.2002
- Decret 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural. DOGC 4540, de 30.12.2005
- Decret 60/2008, de 18 de març, pel qual es modifica el Decret 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural
- Decret 35/2010, de 9 de març, de segona modificació del Decret 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural i de creació de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de la Ciutat de Barcelona. DOGC 5587, de 15.03.2010
- Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme i Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme sobre la possible afectació de l'activitat sobre el patrimoni arqueològic.
- Llei 6/2009, de 28 d'abril, d'avaluació ambiental de Plans i Programes.

VALORACIÓ DE L'EXPEDIENT - CONSIDERACIONS

Analitzada la proposta presentada, es fan les següents consideracions:

En l'àmbit **arquitectònic**, es valora positivament la proposta de Modificació puntual núm. 4 del PGOU, per assignar un ús socio-cultural al far de Roses. Es considera que caldrà respectar al màxim les estructures preexistents.

En l'àmbit **arqueològic**, es valora de forma positiva la modificació del projecte arran de la descoberta de les estructures originals de la bateria. Aquestes restes s'haurien de consolidar per tal d'evitar el seu deteriorament i fer-les visitables en la mesura del possible. Així mateix les obres que afectin el subsòl s'han de fer amb control arqueològic.

Per tot això, s'emet informe FAVORABLE amb les consideracions fetes en l'àmbit arqueològic."

Núria Salvatella Sánchez
Secretària de la Comissió

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
Serveis Territorials a Girona
Protecció Civil

Assumpte:

Modificació puntual 4 del PGOU de Roses, per assignar l'ús socio-cultural al far de Roses

Tràmit:

Planejament urbanístic municipal

Demanda de l'informe:

Ajuntament de Roses

Registre d'entrada:

Número: 0694/646/2018

Data: 08/05/2018

Referència ALFRESCO:

2018_066371_G_MPGOU_Roses_716.2018

Plaça Pompeu Fabra, 1
17002 Girona

Referència: STGI2018 0024 PLE 18 28 INF
pàgina 1 de 5

Doc.original signat per:
CPISR-1 Albert Perramon Puig
20/06/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

00P6ADEUJHMK8XWML36LP5CLMK6B5AH8

Data creació còpia:
20/06/2018
Data caducitat còpia:
20/06/2021
Pàgina 1 de 5

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
Serveis Territorials a Girona
Protecció Civil

Identificació de l'expedient

Informe en termes de protecció civil, referent a la modificació puntual 4 del PGOU de Roses, per assignar l'ús socio-cultural al far de Roses.

El Pla General d'Ordenació Urbana de Roses (PGOU) va ser aprovat definitivament en data 7 de juliol de 1993 i es va publicar al BOP de Girona, núm. 113, en data 14 de setembre de 1993.

L'objectiu de la modificació és ampliar els usos d'aquest espai per fer valdre el patrimoni existent i fer-ho accessible a la ciutadania, sense alterar l'estructura fonamental del planejament urbanístic general, per tal de facilitar l'execució del projecte amb les condicions establertes per l'Autoritat Portuària – Port de Barcelona en la concessió atorgada a l'Ajuntament.

Es proposa, per una banda ampliar la subclau de l'equipament per permetre, a més de l'ús de serveis tècnics del far, l'ús sociocultural del baluard de Sant Antoni; i per altra banda, permetre que els espais no necessaris per a l'activitat del far es destinin a bar-restaurant.

Fets

El 8 de maig de 2018 entra al Departament d'Interior (registre núm. 0694/646/2018) a través d'EACAT – plataforma ALFRESCO - escrit de l'Ajuntament de Roses on es sol·licita informe, en termes de protecció civil, en referència a la modificació puntual 4 del PGOU de Roses, per assignar l'ús socio-cultural al far de Roses.

Fonaments de dret

1. Segons l'article 13 de la Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya, les actuacions de totes les administracions públiques a Catalunya han d'estar orientades a la reducció del risc.
2. Segons l'article 14 la Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya, la legislació urbanística i de planificació territorial, així com la sectorial que afecti les activitats de risc han de tenir en compte les necessitats de protecció civil i establir mesures de prevenció de riscos i de minimització del seu impacte.
3. Article 9.2 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme que estableix que està prohibit urbanitzar i edificar en zones inundables i en altres zones de risc per a la seguretat i el benestar de les persones, salvant les obres vinculades a la protecció i la prevenció dels riscos.
4. Article 5 sobre les directrius de preservació front als riscos naturals o tecnològics del de Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.

Anàlisi de risc del planejament

El municipi de Roses disposa dels plans d'actuació municipal (PAM) associats al següents plans autonòmics:

- INFOCAT: el municipi té un perill molt alt i una vulnerabilitat molt alta davant d'incendis forestals. La legislació per a la prevenció d'incendis forestals a tenir en compte és la següent:

Plaça Pompeu Fabra, 1
17002 Girona

Referència: STGI2018 0024 PLE 18 28 INF
pàgina 2 de 5

Doc. original signat per:
CPISR-1 Albert Perramon Puig
20/06/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

00P6ADEUJHMK8XWML36LP5CLMK6B5AH8

Data creació còpia:
20/06/2018
Data caducitat còpia:
20/06/2021
Pàgina 2 de 5

- o Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.
- o Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana. Modificació de la Llei 5/2013, article 179 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic.
- o Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana.
- o Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel que s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació.
- o Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya. Modificació de la Llei 6/1988, article 177.3 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic.

- INUNCAT: el municipi té un risc molt alt d'inundacions d'acord amb l'INUNCAT autonòmic vigent.

La legislació per al risc d'inundacions a tenir en compte és la següent:

- o Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, por el que se aprueba el Reglamento del Dominio Público Hidráulico, que desarrolla los títulos preliminar I, IV, V, VI y VII de la Ley 29/1985, de 2 de agosto, de Aguas, amb text consolidat del Real Decreto 638/2016, de 9 de diciembre de 2016.
- SISMICAT: el municipi es pot veure afectat per terratrèmols d'intensitat VII (escala MSK) amb un període de retorn de 500 anys.
- NEUCAT: el municipi es pot veure afectat per aquest risc per que pot nevar a qualsevol punt de Catalunya, i la nevada pot provocar incidents.
- CAMCAT: el municipi és costaner i pot estar afectat per una possible contaminació marina.
- PLASEQCAT: el municipi té una activitat de risc químic: Repsol Butano SA (SEVESO nivell baix).
- VENTCAT: el municipi afectat per aquest risc perquè té més de 10 dies/any de superació del llindar de vent de 20 m/s (72 Km/h).

Segons dades de la Direcció General de Protecció Civil (DGPC) el municipi té elaborats els següents plans municipals:

Risc	Nivell	Pla Municipal	Homologació
Roses			
PROCICAT	Obligat	PBEM Roses	27/11/2014
INFOCAT	Obligat	PAM INFOCAT Roses	27/11/2014
NEUCAT	Recomanat	PAM NEUCAT Roses	14/02/2013
INUNCAT	Obligat	PAM INUNCAT Roses	27/11/2014
SISMICAT	Obligat	PAM SISMICAT Roses	14/02/2013
CAMCAT	Obligat	PAM CAMCAT Roses	14/02/2013
TRANSCAT	-	PAM TRANSCAT Roses	27/11/2014
PLASEQCAT	Recomanat		
VENTCAT	Obligat		

Plaça Pompeu Fabra, 1
17002 Girona

Referència: STGI2018 0024 PLE 18 28 INF
pàgina 3 de 5

Doc. original signat per:
CPISR-1 Albert Perramon Puig
20/06/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

00P6ADEUJHMK8XWML36LP5CLMK6B5AH8

Data creació còpia:
20/06/2018
Data caducitat còpia:
20/06/2021
Pàgina 3 de 5

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
Serveis Territorials a Girona
Protecció Civil

El municipi de Roses, a data d'avui, no té tots els plans vigents. Cal redactar el DUPROCIM, amb tots els riscos afectats, i tramitar-lo als Serveis Territorials per a la seva homologació.

Consideracions

- a. D'acord amb el Pla INUNCAT autonòmic vigent, en el municipi hi consta les següents zones potencialment inundables:

Riscos Naturals/Risc Inundacions/Risc Inundacions (Capes incloses al pla INUNCAT)	Riscos Naturals/Risc Inundacions/Risc Inundacions (Capes servides per l'Agència Catalana de l'Aigua)
Cons dejecció <ul style="list-style-type: none"> Con de dejecció actiu Influència de cons 	Zones inundables T500 <ul style="list-style-type: none"> Zona Inundable Vessaments
Zones potencialment inundables <ul style="list-style-type: none"> Antiga llacuna Potencialment inundable marítim terrestre Potencialment inundable per curs fluvial 	Zones inundables T100 <ul style="list-style-type: none"> Zona Inundable Vessaments
	Zones inundables T50 <ul style="list-style-type: none"> Zona Inundable Vessaments
	Zones inundables T25 <ul style="list-style-type: none"> Zona Inundable Vessaments
	Zones inundables T10 <ul style="list-style-type: none"> Zona Inundable Vessaments

- b. Pel que fa al risc d'incendis forestals, caldrà disposar d'una franja exterior de protecció a les edificacions i nuclis habitats amb una amplada mínima de 25 metres, lliure de vegetació seca i amb la massa arbòria aclarida i podada, per establir una zona de baixa combustibilitat.
- c. Afectació de risc químic per establiment industrial: REPSOL BUTANO, SA (risc baix).

GENERALITAT DE CATALUNYA

Doc.original signat per:
CPISR-1 Albert Perramon Puig
20/06/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

00P6ADEUJHMK8XWML36LP5CLMK6B5AH8

Data creació còpia:
20/06/2018
Data caducitat còpia:
20/06/2021
Pàgina 4 de 5

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
Serveis Territorials a Girona
Protecció Civil

Conclusions

S'informa favorablement, en termes de protecció civil, la modificació puntual 4 del PGOU de Roses, per assignar l'ús socio-cultural al far de Roses.

No s'estableixen prescripcions tècniques específiques pel que fa al risc d'inundacions, incendis forestals, nevades, sísmic, ventades, contaminació accidental marina, ni per risc químic per establiment industrial.

Girona,

Tècnic de Protecció Civil a Girona

Plaça Pompeu Fabra, 1
17002 Girona

Referència: STGI2018 0024 PLE 18 28 INF
pàgina 5 de 5

GENERALITAT DE CATALUNYA

Doc.original signat per:
CPISR-1 Albert Perramon Puig
20/06/2018

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

00P6ADEUJHMK8XWML36LP5CLMK6B5AH8

Data creació còpia:
20/06/2018
Data caducitat còpia:
20/06/2021
Pàgina 5 de 5

Generalitat de Catalunya
 Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General de Polítiques
 de Muntanya i del Litoral**

Expedient: PLA2018-00708-G

Assumpte: Modificació puntual núm. 4 del Pla General d'ordenació urbana per assignar l'ús socio-cultural al Far

Interessat: Ajuntament de Roses

Terme municipal: Roses

Comarca: Alt Empordà

Informe del Servei de Gestió del Litoral

El 8 de maig de 2018, l'Ajuntament de Roses, via EACAT, tramet una sol·licitud d'informe a aquest Servei sobre el Pla de millora urbana del sector Llevant aprovat inicialment el 2 de maig de 2018.

Normativa aplicable en matèria de costes

- Llei 2/2013 de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.
- Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.
- RD 876/2014 de 10 d'octubre, pel que s'aprova el Reglament general de costes.

L'article 227, referent a la Tramitació del planejament territorial i urbanístic que ordeni el litoral, estableix que "En els plans corresponents hi han d'estar representades les línies de ribera del mar, de delimitació del domini públic marítimoterrestre, de servitud de protecció, de servitud de trànsit, de zona d'influència i de servitud d'accés al mar, definides d'acord amb el que disposa la Llei 22/1988, de 28 de juliol."

L'article 59 estableix per la zona d'influència:

"a) En trams amb platja i amb accés de trànsit rodat, s'han de preveure reserves de sòl per a aparcaments de vehicles en una quantia suficient per garantir l'estacionament fora de la zona de servitud de trànsit.

b) Les construccions s'han d'adaptar al que estableix la legislació urbanística. S'ha d'evitar la formació de pantalles arquitectòniques o acumulació de volums, sense que, a aquests efectes, la densitat d'edificació pugui ser superior a la mitjana del sòl urbanitzable programat o equivalent, d'acord amb la normativa autonòmica, en el terme municipal respectiu. S'entén per densitat d'edificació l'edificabilitat que defineix el planejament per als terrenys inclosos a la zona".

L'article 46 prohibeix a la zona de servitud de protecció les edificacions destinades a residència o habitació, incloses les hoteleres, independentment del seu règim d'explotació. S'exclouen d'aquesta prohibició les acampades i els campaments o càmpings autoritzats degudament amb instal·lacions desmuntables.

Pel que fa a l'autorització de nous usos i construccions permesos en sòl urbà servitud de protecció, l'article 47.1 estableix que "Amb caràcter ordinari, només es permeten en aquesta zona les obres, instal·lacions i activitats que, per la seva naturalesa, no puguin tenir cap altra ubicació, com els establiments de cultiu marí o les salines marítimes, o les que prestin serveis necessaris o convenients per a l'ús del domini públic marítimoterrestre, així com les instal·lacions esportives descobertes."

La Disposició Transitòria catorzena 1.c), estableix "que es poden realitzar obres de reparació i millora, consolidació i modernització, sempre que no impliquin un augment de volum, altura ni superfície de les construccions existents i sense que l'increment de valor que aquelles comportin es pugui tenir en compte a efectes expropiatoris.

En cas de demolició total o parcial, les noves construccions s'han d'ajustar íntegrament a les disposicions de la Llei 22/1988, de 28 de juliol."

La Disposició Transitòria desena estableix que “Quan es tracti d'edificacions destinades a residència o habitació, o d'aquelles altres que, com que no compleixen les condicions que estableix l'article 25. 2 de la Llei, no es puguin autoritzar amb caràcter ordinari, només es poden atorgar autoritzacions de manera excepcional, amb l'aprovació prèvia del Pla general d'ordenació, normes subsidiàries o un altre instrument urbanístic específic, en què es contingui una justificació expressa del compliment de tots i cadascun dels requisits indispensables per a l'atorgament esmentat.”

L'article 52, pel que fa a la servitud de trànsit, franja de sis metres, mesurats terra endins a partir del límit interior de la ribera del mar. Aquesta zona s'ha de deixar permanentment expedita per al pas públic de vianants i per als vehicles de vigilància i salvament, tret en espais subjectes a qualsevol règim de protecció.

L'article 53 estableix que, per assegurar l'ús públic del domini públic maritimoterrestre, els plans i les normes d'ordenació territorial i urbanística del litoral estableixen, tret en espais subjectes a qualsevol règim de protecció, la previsió d'accessos al mar i aparcaments suficients, fora del domini públic maritimoterrestre. A aquests efectes, a les zones urbanes i urbanitzables, els de trànsit rodat han d'estar separats entre si, com a màxim, 500 metres, i els de vianants, 200 metres. Tots els accessos han d'estar senyalitzats i oberts a l'ús públic a la seva terminació (article 28 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol).”

- RD 1404/2007, de 29 d'octubre, de traspàs de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria d'ordenació i gestió del litoral. DOGC 4998 de 30 d'octubre del 2007.
- RD 1387/2008, d'1 d'agost, sobre ampliació de funcions i serveis traspassats a la Generalitat de Catalunya pel RD 1404/2007, de 29 d'octubre, en matèria d'ordenació i gestió del litoral. DOGC 5214 de 12 de setembre del 2008.

Àmbit d'actuació

L'àmbit objecte d'aquest expedient se situa a la carretera del Far n.20, a l'entorn del Far de Roses i inclou dues edificacions catalogades com a edificis i béns d'interès: el Baluard de Sant Antoni i el Far de Roses. Segons el document, la totalitat de l'àmbit és propietat del Ministeri d'Obres Públiques.

Atermenament vigent

L'Ordre Ministerial de 29 d'octubre de 1999 va aprovar l'atermenament vigent entre les fites M-1 i M-13.

L'atermenament dibuixat en els plànols no correspon amb l'atermenament vigent que situa la totalitat de l'àmbit d'actuació proposada en domini públic maritimoterrestre.

Planejament vigent

El Text Refós del Pla d'ordenació urbana municipal va ser aprovat definitivament a el 4 de febrer de 2004 va classificar aquests sòls com a sòl urbà consolidat, i el qualifica com a sistema d'Equipaments amb la sub-clau de Serveis Tècnics, clau D8.

En el Pla especial del Catàleg de Patrimoni, tant el Baluard de Sant Antoni com el Far de Roses estan protegits com a edificis i béns d'interès nivell de protecció bàsica (Béns catalans d'interès local segons la Llei de Patrimoni Cultural català), amb els números de fitxa 90 i 91 respectivament.

Objecte

L'objecte d'aquest expedient consisteix en modificar l'article 28 de la normativa urbanística per a ampliar els usos admesos en aquests sòls amb activitats socio-culturals i restauració dintre de la qualificació genèrica de sistema d'Equipaments.

Descripció de la proposta

La proposta consisteix en introduir una doble qualificació socio-cultural/serveis tècnics en aquest àmbit que permeti activitats socio-culturals i restauració, així com d'altres usos complementaris com els de bar, bar-restaurant, petita botiga de records o similars.

D'altra banda, la proposta planteja la reurbantzació de l'entorn de les dues edificacions protegides amb nova urbanització i tractament dels espais exteriors, tots situats en domini públic.

Valoració de l'expedient

El domini públic maritimoterrestre ve regulat per la Llei de costes en els articles 31 i següents. De la mateixa manera, els articles 64 i següents regulen l'atorgament de concessions on s'explicita que tota ocupació de domini públic maritimoterrestre estarà subjecte a prèvia concessió.

En aquest sentit, la proposta de doble qualificació proposada en sòl de domini públic maritimoterrestre ja predetermina l'adjudicació de nous usos en aquest tipus de sòl. En aquest sentit, si bé els usos proposats són susceptibles de concessió d'acord amb la Llei de costes, d'acord amb la seva afectació de domini públic, cal explicitar que aquests usos hauran de ser valorats posteriorment en el marc legislatiu que estableix la Llei de costes per als béns de domini públic.

De la mateixa manera, la transformació de l'espai lliure exterior a les dues edificacions existents ha de ser objecte de la petició d'una concessió administrativa.

Conclusions

Vist tot això, s'informa favorablement aquest expedient, sense perjudici que el tràmit de concessió a tramitar posteriorment valorarà la seva conveniència en el marc de la Llei de costes i el seu Reglament.

Igualment, la proposta d'urbanització que es planteja a l'entorn del Far s'haurà de valorar en aquest marc legislatiu.

D'altra banda, cal corregir l'errada en l'atermenament dibuixat en aquesta proposta d'acord amb l'Ordre Ministerial de 29 d'octubre de 1999.

Escau recordar que el Servei de Gestió del Litoral és l'organisme responsable de tramitar, tant les autoritzacions en zona de servitud de protecció com les concessions d'ocupació en zona de domini públic maritimoterrestre.

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General de Polítiques
de Muntanya i del Litoral**

Les actuacions en zona de servitud de protecció hauran d'obtenir l'autorització pertinent del Servei de Gestió del Litoral. Si l'aprovació del present instrument urbanístic suposés alguna actuació en zona de domini públic maritimoterrestre amb caràcter fix, caldrà de tramitar la concessió d'ocupació en zona de domini públic maritimoterrestre corresponent.

L'arquitecte

El cap del Servei de Gestió del Litoral

MINISTERIO
PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA

SECRETARÍA DE ESTADO DE
MEDIO AMBIENTE

DIRECCIÓN GENERAL DE SOSTENIBILIDAD
DE LA COSTA Y DEL MAR
Subdirección General de
Dominio Público Marítimo-Terrestre

REF: PLA01/18/17/0006

ASUNTO: MODIFICACIÓN PUNTUAL NÚMERO 4 DEL PLAN GENERAL DE ORDENACIÓN URBANA PARA ASIGNAR EL USO SOCIO-CULTURAL DEL FARO EN ROSES (GIRONA).

1.- OBJETO DEL INFORME

El Ayuntamiento de Roses, remite a esta Dirección General, a través del Servicio Provincial de Costas en Girona, el expediente arriba referenciado.

La documentación presentada, se presenta diligenciada, haciéndose constar su aprobación inicial el 2 de mayo de 2018, y se compone de Memoria, Agenda y Evaluación Económica y Financiera, Normativa, Suspensión de Licencias, Reportaje Fotográfico, Anejos y Planos.

Sobre esta documentación se emite el informe que disponen los artículos 112.a) y 117.1 de la Ley 22/1988, de 28 de julio, de Costas.

La presente Modificación Puntual tiene por objeto permitir en la parcela ocupada por el faro de Roses actividades culturales y de restauración complementarias a las propias de servicios técnicos, modificando para ello la redacción del artículo 28 del PGOU e incorporando al documento las previsiones concretas del proyecto a ejecutar.

En el año 2015, se otorgó al Ayuntamiento de Roses, por la Autoridad Portuaria de Barcelona en virtud de sus competencias sobre señales de iluminación marítima, una concesión para la ocupación de una parte de las instalaciones del faro de Roses, para su remodelación y explotación de las instalaciones auxiliares del mismo, y para destinarlo a usos culturales y de bar, de acuerdo con el pliego de condiciones y con las prescripciones del proyecto que figuran como anejo en la presente Modificación Puntual.

2.- CONSIDERACIONES

El análisis y estudio de la documentación aportada de la Modificación Puntual y los datos obrantes en este Departamento, permiten hacer las siguientes consideraciones desde el punto de vista del borde litoral:

1. El ámbito objeto de modificación de encuentra afectado por el expediente de deslinde DL-52-GI, aprobado por O.M. de 29 de octubre de 1999, Faro de Roses.

En los Planos se representan de forma sensiblemente correcta, las líneas de ribera del mar, dominio público marítimo-terrestre y servidumbres de tránsito y de protección.

No obstante lo anterior, las líneas representadas no se identifican de forma correcta en la leyenda. Aspecto que deberá subsanarse con las denominaciones que la Ley de Costas ha dispuesto para ellas.

En todo caso deberá tenerse en cuenta que, ante cualquier desajuste en la representación de las citadas líneas, prevalecerán los datos de los planos de deslinde sobre los reflejados en el planeamiento.

Plaza San Juan de la Cruz, s/n
28071 Madrid
TEL: 91 597 60 00

CSV : GEN-6047-95b9-bad5-1677-344c-f406-f19f-ce47

DIRECCIÓN DE VALIDACIÓN : <https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm>

FIRMANTE(1) : ANA MARIA OÑORO VALENCIANO | FECHA : 17/10/2018 17:26 | Sin acción específica

2. El ámbito objeto de Modificación Puntual, clasificado como suelo urbano consolidado y calificado como Sistema de equipamientos y dotaciones en el planeamiento vigente, se encuentra íntegramente en dominio público marítimo-terrestre.

En la finca existen actualmente dos edificaciones catalogadas con los núm. 90 y 91 en el Plan Especial del Catálogo de Patrimonio, Edificios y Bienes de Interés, proponiéndose, por un lado, su restauración, y por otro, un cambio de uso:

- Respecto a la propuesta de **restauración**, las edificaciones e instalaciones existentes a la entrada en vigor de la Ley de Costas estarán sujetas al régimen establecido en la Disposición transitoria cuarta del citado texto legal, estando solamente permitidas obras de reparación, mejora, consolidación y modernización siempre que no impliquen aumento de volumen, altura ni superficie de las construcciones existentes y sin que el incremento de valor que aquellas comporten pueda ser tenido en cuenta a efectos expropiatorios.
- En relación al **cambio de uso**, en los apartados 4 y 9 de la Memoria se indica que en el plano de cualificación urbanística, se modifica la clave actual de equipamiento (D-8) con una nueva subclave D (8-2) que permita el sistema de equipamientos y dotaciones, junto con los servicios técnicos y uso socio-cultural.

No obstante, si bien *a priori* los usos propuestos podrían ser compatibles con la normativa sectorial de Costas siempre que los usos previstos sean compatibles con los propios de la instalación portuaria, en el plano 3.2 se observa que se propone la construcción de dos nuevas instalaciones destinadas a almacén y turismo, respectivamente, cuya construcción y uso no se adecua a los requisitos establecidos en el art. 32.1 de la Ley de Costas, observándose que sería viable su ubicación fuera del dominio público marítimo-terrestre, no siendo usos que por su naturaleza deban ocupar éste.

En todo caso, las actuaciones que se planteen en terrenos de dominio público deberán contar con el correspondiente título habilitante y en cualquier caso estarán a lo dispuesto en el Título III de la Ley de Costas.

3. En la documentación aportada se hace referencia genérica a la Ley de Costas y a su Reglamento, si bien se refiere al Reglamento del año 1989 que ha sido derogado por el Real Decreto 876/2014, de 10 de octubre.

No obstante, para una mayor claridad y a fin de evitar interpretaciones que puedan inducir a error, sería conveniente recoger en las Normativa la regulación siguiente:

- La utilización del dominio público marítimo-terrestre se regulará según lo especificado en el Título III de la Ley 22/1988. En cualquier caso, las actuaciones que se pretendan llevar a cabo en dichos terrenos de dominio público deberán contar con el correspondiente título habilitante.
- Se deberá garantizar el respeto de las servidumbres de tránsito y acceso al mar establecidas en los artículos 27 y 28 de la Ley 22/1988, respectivamente y el cumplimiento de las condiciones señaladas en el artículo 30 para la zona de influencia.
- Las obras e instalaciones existentes a la entrada en vigor de la Ley 22/1988, situadas en zona de dominio público o de servidumbre, se regularán por lo especificado en la Disposición transitoria cuarta de la Ley 22/1988.
- Las instalaciones de la red de saneamiento deberán cumplir las condiciones señaladas en el artículo 44.6 de la Ley 22/1988 y concordantes de su Reglamento

4. Para todos aquellos inmuebles, elementos o instalaciones catalogados incluidos en el ámbito objeto de Modificación Puntual, que se localicen en terrenos de dominio público marítimo-terrestre, deberá indicarse que se estará en todo caso a lo establecido en la Disposición transitoria cuarta de la Ley 22/1988, con independencia del régimen de protección que establezca la correspondiente Ficha del Catálogo.

3.- CONCLUSIONES

Todo lo expuesto constituye, de acuerdo a lo regulado en el artículo 117.1 de la Ley 22/1988, el informe de sugerencias y observaciones que se estiman necesarias y convenientes incorporar al documento que se vaya a aprobar definitivamente.

Una vez sea tenido en cuenta lo indicado en las Consideraciones anteriores sobre la Modificación Puntual Número 4 del Plan General de Ordenación Urbana para asignar el uso socio-cultural del faro en Roses, el expediente completo, diligenciado y previamente a su aprobación definitiva, se remitirá de nuevo a esta Dirección General, a través del Servicio Provincial de Costas en Girona, para la emisión del informe que disponen los artículos 112.a) y 117.2 de la Ley de Costas.

LA DIRECTORA GENERAL

Ana María Oñoro Valenciano

Código seguro de Verificación: GEN-8428-a169-2d5a-d5ac-500a-59b7-a224-5094 | Puede verificar la integridad de este documento en la siguiente dirección: <https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm>

MINISTERIO
 PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA

SECRETARÍA DE ESTADO DE
 MEDIO AMBIENTE

DIRECCIÓN GENERAL DE SOSTENIBILIDAD
 DE LA COSTA Y DEL MAR
 Subdirección General de
 Dominio Público Marítimo-Terrestre

NUESTRA/REF:

PLA01/18/17/0006-PLA02/01

DESTINATARIO

AYUNTAMIENTO DE ROSES

Plaça de Catalunya, 12
 17480 Roses, Girona

ASUNTO

MODIFICACIÓN PUNTUAL NÚMERO 4 DEL PLAN GENERAL DE ORDENACIÓN URBANA
 PARA ASIGNAR EL USO SOCIO-CULTURAL DEL FARO EN **ROSES** (GIRONA)

Con fecha 20 de diciembre de 2019, esta Dirección General ha emitido el siguiente informe, en
 relación al asunto arriba referenciado.

Lo que se traslada para su conocimiento y efectos.

La Jefa del Área de
 Planeamiento Urbanístico

Ana B. Moreno Inocencio
 (En su ausencia firmado por Luzdivina Martín Suárez)

Plaza San Juan de la Cruz, s/n
 28071 Madrid
 Tlf. 91 597 60 00

CSV : GEN-8428-a169-2d5a-d5ac-500a-59b7-a224-5094

DIRECCIÓN DE VALIDACIÓN : <https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm>

FIRMANTE(1) : LUZDIVINA MARTIN SUAREZ | FECHA : 26/12/2019 13:51 | Sin acción específica | Sello de Tiempo: 26/12/2019 13:51

Código seguro de Verificación: https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm

MINISTERIO
PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA

SECRETARÍA DE ESTADO DE
MEDIO AMBIENTE

DIRECCIÓN GENERAL DE SOSTENIBILIDAD
DE LA COSTA Y DEL MAR
Subdirección General de
Dominio Público Marítimo Terrestre

REF: PLA01/18/17/0006-PLA02/01

ASUNTO: MODIFICACIÓN PUNTUAL NÚMERO 4 DEL PLAN GENERAL DE ORDENACIÓN URBANA PARA ASIGNAR EL USO SOCIO-CULTURAL DEL FARO EN ROSES (GIRONA).

1.- OBJETO DEL INFORME

El Ayuntamiento de Roses, remite a esta Dirección General, a través del Servicio Provincial de Costas en Girona, el expediente arriba referenciado.

La documentación presentada, se presenta diligenciada, haciéndose constar que se trata de un documento refundido para informe de MAPAMA y posterior aprobación provisional, y se compone únicamente de Memoria, Agenda y Evaluación Económica y Financiera, Normativa, Suspensión de Licencias, Reportaje Fotográfico, Anejos y Planos.

Visto el estado de tramitación, sobre esta documentación se emite el Informe que disponen los artículos 112.a) y 117.2 de la Ley 22/1988, de 28 de julio, de Costas, en adelante Ley de Costas, y 227.2 del Real Decreto 878/2014, de 10 de octubre, por el que se aprueba el Reglamento General de Costas, en adelante RGC.

La presente Modificación Puntual tiene por objeto permitir en la parcela ocupada por el faro de Roses actividades culturales y de restauración complementarias a las propias de servicios técnicos, modificando para ello la redacción del artículo 28 del PGOU e incorporando al documento las previsiones concretas del proyecto a ejecutar.

En el año 2015, se otorgó al Ayuntamiento de Roses, por la Autoridad Portuaria de Barcelona en virtud de sus competencias sobre señales de iluminación marítima, una concesión para la ocupación de una parte de las instalaciones del faro de Roses, para su remodelación y explotación de las instalaciones auxiliares del mismo, y para destinarlo a usos culturales y de bar, de acuerdo con el pliego de condiciones y con las prescripciones del proyecto que figuran como anejo en la presente Modificación Puntual.

Sobre esta Modificación Puntual, esta Dirección General emitió informe en fecha 17 de octubre de 2018, haciendo constar consideraciones relativas a la correcta identificación de las líneas del deslinde y a la mención de las determinaciones de la normativa sectorial de Costas.

2.- CONSIDERACIONES

El análisis y estudio de la documentación aportada de la Modificación Puntual y los datos obrantes en este Departamento, permiten hacer las siguientes consideraciones desde el punto de vista del borde litoral:

1. El ámbito objeto de modificación de encuentra afectado por el expediente de deslinde DL-52-GI, aprobado por O.M. de 29 de octubre de 1999, Faro de Roses.

Si bien en los Planos se representan de forma sensiblemente correcta, las líneas de ribera del mar y servidumbres de tránsito y de protección, estas líneas no se identifican correctamente con las denominaciones que la Ley de Costas ha dispuesto para ellas. Asimismo, se observa

Platz San Juan de la Cruz, s/n
28071 Madrid
TEL: 91.597.60.00

CSV : GEN-ad19-546a-987c-6dc1-5dc4-bcd4-2a00-55d0

DIRECCIÓN DE VALIDACIÓN : https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm

FIRMANTE(1) : ANA MARIA OÑORO VALENCIANO | FECHA : 20/12/2019 13:41 | Sin acción específica

Código seguro de Verificación : GEN-ad19-546e-987c-6dc1-5dc4-bcd4-2a00-55d0 | Puede verificar la integridad de este documento en la siguiente dirección : <https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm>

una línea sensiblemente coincidente con el dominio público marítimo-terrestre que no se identifica. Estos aspectos deberán subsanarse tal y como ya se indicó en el informe anterior.

En todo caso deberá tenerse en cuenta que, ante cualquier desajuste en la representación de las citadas líneas, prevalecerán los datos de los planos de deslinde sobre los reflejados en el planeamiento.

2. Tal y como se recogía en el informe de octubre de 2018, "el ámbito objeto de *Modificación Puntual*, clasificado como *suelo urbano consolidado* y calificado como *Sistema de equipamientos y dotaciones en el planeamiento vigente*, se encuentra íntegramente en dominio público marítimo-terrestre.

En la finca existen actualmente dos edificaciones catalogadas con los núm. 90 y 91 en el Plan Especial del Catálogo de Patrimonio, Edificios y Bienes de Interés, proponiéndose, por un lado, su restauración, y por otro, un cambio de uso".

Por lo expuesto, la propuesta tiene dos objetivos, por un lado, ampliar la subclave del equipamiento para permitir además del uso de servicios técnicos (faro), el uso socio-cultural del baluarte de Sant Antoni, y por otro, el uso de bar-restaurante en aquellos espacios no necesarios para el faro.

No obstante, estos objetivos de cambio de uso, se complementan con una **propuesta de dos nuevas edificaciones para el uso de almacén y aparcamiento** de la Autoridad Portuaria.

Código seguro de Verificación: GEN-ad19-546e-987c-6dc1-5dc4-bcd4-2a00-55d0 | Puede verificar la integridad de este documento en la siguiente dirección: <https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm>

3. En relación al cambio de uso propuesto, se propone la modificación del artículo 28 de las Normas Urbanísticas del PGOU, asignando al **uso principal de la edificación otros usos complementarios tales como bar, restaurante, pequeño comercio y similares**.

De acuerdo con lo regulado en Real Decreto Legislativo 2/2011, de 5 de septiembre, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley de Puertos del Estado y de la Marina Mercante (Ley de Puertos), con el objetivo de preservar el patrimonio arquitectónico de los faros, podrán autorizarse usos y actividades distintas a los de señalización marítima, tales como equipamientos culturales, recreativos, etc., por lo que los usos propuestos resultarían compatibles con la Ley de Puertos.

No obstante, esta modificación normativa no puede entenderse aplicable con carácter general a cualquier terreno afectado por la normativa de Costas, ya que en el caso del faro de Roses existe una situación jurídica especial que permitiría este cambio de uso, no siendo así en el resto de los terrenos afectados por la normativa de Costas. Por lo que este aspecto deberá matizarse en la modificación del PGOU, de tal manera que la propuesta de modificación que se realiza en el artículo 29 de las Normas Urbanísticas del PGOU se aplicará, para el ámbito del faro de Roses, supletoriamente a las disposiciones de la Ley de Puertos (artículo 67 LP), si bien serán de aplicación plena en el resto del término municipal afectado por la normativa de Costas.

4. Respecto a la propuesta de las dos nuevas edificaciones para uso de almacén y aparcamiento de la Autoridad Portuaria, las mismas deberán ubicarse fuera de la zona de 20 metros medidos desde el límite interior de la ribera del mar, al tratarse de suelo urbano, conforme a lo regulado en el artículo 72 de la Ley de Puertos. No obstante, al tener carácter supletorio la Ley de Costas sobre el dominio público portuario estatal, conforme a lo regulado en el artículo 61.3 del RGC la Autoridad Portuaria deberá justificar expresamente que, en todo caso, la ocupación es la mínima posible, acreditando la completa utilización del resto de edificaciones existentes en la parcela del faro (baluarte catalogado, edificios anexos...).

Asimismo, los nuevos volúmenes y usos deberán incluirse en las futuras modificaciones de la Delimitación de Espacios y usos Portuarios del puerto de Barcelona que tengan lugar.

3.- CONCLUSIONES

Visto lo anterior, siempre y cuando sea tenido en cuenta lo señalado en las Consideraciones anteriores, esta Dirección General informa favorablemente la Modificación Puntual Número 4 del Plan General de Ordenación Urbana.

LA DIRECTORA GENERAL

Ana María Oñoro Valenciano

3

MINISTERIO
PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA

CSV : GEN-ad19-546e-987c-6dc1-5dc4-bcd4-2a00-55d0

DIRECCIÓN DE VALIDACIÓN : <https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/consultaCSV.htm>

FIRMANTE(1) : ANA MARIA OÑORO VALENCIANO | FECHA : 20/12/2019 13:41 | Sin acción específica

